

KRAJOWA RADA SĄDOWNICTWA

**INFORMACJA
Z DZIAŁALNOŚCI KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA
w 2015 roku**

Warszawa, maj 2016 r.

SPIS TREŚCI

I.	Ogólna charakterystyka i najważniejsze zadania Krajowej Rady Sądownictwa	5-7
II.	Priorytetowe cele Krajowej Rady Sądownictwa	7-23
	1. Dbalność o dobór najlepszych kandydatów do powołania na stanowiska sędziowskie.	7-8
	2. Procedura powoływania sędziów.	8-14
	3. Wnioski o powołanie na stanowiska sędziowskie w 2015 roku.	14-17
	4. Najważniejsze dane obrazujące działalność Krajowej Rady Sądownictwa w 2015 roku.	18
	5. Odwołania od uchwał Krajowej Rady Sądownictwa dotyczących powołania na stanowiska sędziowskie i przeniesienia sędziego w stan spoczynku.	18-20
	6. Starania Krajowej Rady Sądownictwa o stworzenie właściwego modelu kształcenia i doskonalenia zawodowego sędziów.	20-22
	7. Model nadzoru administracyjnego.	22-23
III.	Działalność Krajowej Rady Sądownictwa w sprawach zagrożenia niezawisłości sędziowskiej	23-46
	1. Opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących sądownictwa i sędziów.	24-27
	2. Ważniejsze opinie i stanowiska Krajowej Rady Sądownictwa w sprawach ustrojowych.	27-41
	3. Wystąpienia Krajowej Rady Sądownictwa do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem o zbadanie zgodności z Konstytucją aktów normatywnych w zakresie w jakim dotyczą one niezależności sądów i niezawisłości sędziów.	41-45
	4. Wnioski Krajowej Rady Sądownictwa o opracowanie projektu planu dochodów i wydatków sądów powszechnych i sądów wojskowych.	45-46

IV.	Sprawy z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziów oraz etyki zawodowej	46-49
V.	Rozpatrywanie skarg, wniosków i petycji	49-51
VI.	Konferencje, spotkania i seminaria krajowe	51-53
VII.	Inne wydarzenia	54
VIII.	Uhonorowanie sędziów odchodzących w stan spoczynku	54-55
IX.	Działalność Rady na arenie międzynarodowej	55-56
X.	Postulaty Rady co do aktualnych problemów i potrzeb wymiaru sprawiedliwości	57-59
XI.	Działalność Krajowej Rady Sądownictwa w 2015 roku – wybrane dane statystyczne	60-66
XII.	Zestawienie stanowisk i opinii Krajowej Rady Sądownictwa podjętych w 2015 r. – zamieszczonych na stronie internetowej www.krs.pl	67-89
XIII.	Skład Krajowej Rady Sądownictwa, Prezydium i Komisji	90-96

I. Ogólna charakterystyka i najważniejsze zadania Krajowej Rady Sądownictwa

W Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. w odniesieniu do władzy sądowniczej zawarte zostały normy zapewniające niezależną pozycję władzy sądowniczej, tj. niezależność sądów i monopol kompetencyjny sądownictwa w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości, czyli możliwość ostatecznego rozstrzygnięcia o prawach i obowiązkach jednostki lub osób prawnych¹. Ta szczególna pozycja sądów i statusu (uprawnień) sędziów wynika z uwarunkowań historycznych, które pokazały, że sama deklaracja niezawisłości sędziowskiej jako fundamentalnej zasady sprawowania władzy sądowniczej jest niewystarczająca i dlatego zrodziła się potrzeba unormowania różnych aspektów statusu zawodowego sędziów w Konstytucji RP. Jako strażnik niezależności sądów i niezawisłości sędziów umocowana została Krajowa Rada Sądownictwa (art. 186 Konstytucji RP)². Umocowanie do „stania na straży” obliguje Radę do podejmowania czynnych działań, które mają służyć ochronie tych wartości konstytucyjnych, a także właściwej i możliwie pełnej ich realizacji.

Krajowa Rada Sądownictwa jest szczególnym, konstytucyjnym organem władzy państwowej funkcjonalnie związanym z władzą sądowniczą, lecz wykonującym działalność pozajudycyjną, oraz z kompetencjami Prezydenta w zakresie mianowania sędziów - przedstawia Prezydentowi RP wnioski o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego (art. 179). Może wystąpić do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem w sprawie zgodności z Konstytucją aktów normatywnych w zakresie, w jakim dotyczą one niezależności sądów i niezawisłości sędziów (art. 186). Z tej konstytucyjnej kompetencji wynika uprawnienie Rady do wypowiedzania się we wszystkich sprawach dotyczących tego przedmiotu, w tym także do opiniowania projektów ustaw. W wyroku z 12 grudnia 2012 r. K 1/12³ Trybunał Konstytucyjny uznał Radę za „konstytucyjnie umocowaną reprezentację władzy sądowniczej”. Niezakwalifikowanie KRS do organów władzy sądowniczej lub samorządu i traktowanie jako jej „najwyższego reprezentanta” ułatwia Radzie wykonywanie jej konstytucyjnych zadań i funkcji. Rada może bowiem działać bardziej wszechstronnie i sięgać do kompetencji, które są charakterystyczne dla władzy ustawodawczej i wykonawczej⁴. Biorąc po uwagę jej określony w Konstytucji skład - jest emanacją trzech władz.

Ustrojowe miejsce i status władzy sądowniczej oraz szczegółowe normy odnoszące się do niezawisłości sędziów są ściśle powiązane z prawem każdego do sądu gwarantowanym przez polskiego ustrojodawcę oraz przepisy prawa międzynarodowego. Odrębność sądów od innych władz oraz szczególny status sędziów mają służebne znaczenie wobec przysługującego każdemu prawa do rozpatrzenia jego sprawy w sposób sprawiedliwy, jawny i bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP). Niezależność sądu i niezawisłość sędziowska nie są prawami podmiotowymi osób zajmujących stanowiska sędziowskie. To zasady ustrojowe określające miejsce władzy sądowniczej w strukturze państwa, mające znaczenie służebne wobec prawa do sądu

¹ Por. wyrok TK z 19 lipca 2005 r. sygn. akt K 28/04.

² Roman Hauser, Odrębność władzy sądowniczej w doktrynie i orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego - zagadnienia wybrane, Kwartalnik Krajowej Rady Sądownictwa 1/2015.

³ Wyrok TK z 12 grudnia 2012 r. sygn. akt K 1/12 (OTK-A 2012, nr 11, poz. 134).

⁴ Tuleja P. (i in.): Konstytucyjny status Krajowej Rady Sądownictwa, [w:] Jubileuszowa Monografia XX-lecie Krajowej Rady Sądownictwa, Warszawa 2010.

i rzetelnego procesu. Podstawowym założeniem Konstytucji jest dążenie do sprawnego i rzetelnego wykonywania zadań publicznych, do których sądy zostały powołane. W przyjętym w 1985 r. dokumencie Organizacji Narodów Zjednoczonych zatytułowanym Podstawowe zasady niezależności sądownictwa wskazano, że „przyznana sądownictwu niezależność nie tylko upoważnia sędziów, ale wręcz zmusza do sprawiedliwego prowadzenia procesów i pełnego przestrzegania praw występujących w nich stron”⁵.

Wyłączność kompetencji władzy sądowniczej w zakresie sprawowania wymiaru sprawiedliwości wynika z założenia, że tylko sąd dysponuje z natury rzeczy niezbędnym „luzem decyzyjnym”, a do istoty jego sprawowania należy orzekanie oparte na swobodnej (co nie znaczy arbitralnej) ocenie co do ustaleń i kwalifikacji określonych faktów. Niezawisłość i bezstronność są więc nieodzownymi gwarancjami sprawiedliwego rozstrzygnięcia o prawach i obowiązkach podmiotów na podstawie swobodnych ocen sędziowskich⁶.

Zasada trójpodziału władz wynikająca z art. 10 Konstytucji RP i - konstytucyjnie chronione - prawo do sądu, niezależność sądów oraz niezawisłość sędziowska są całością nierozłączną. To zresztą powoduje, że - przynajmniej pośrednio - zasadę podziału władz w gruncie rzeczy można uznać za pozostającą pod ochroną Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności⁷.

Chociaż Sejm uchwalił pierwszą w polskim porządku prawnym ustawę o Krajowej Radzie Sądownictwa już 20 grudnia 1989 r. wciąż istnieją zagrożenia dla niezależności sądów i niezawisłości sędziów, a równowaga i niezależność władzy w jej trójpodziale jest różnie postrzegana. Władza ustawodawcza i wykonawcza wciąż nie postrzegają sądownictwa i sędziów jako segmentu równorzędnej władzy konstytucyjnej.

W dniu 23 lutego 2015 r. Krajowa Rada Sądownictwa obchodziła jubileusz 25-lecia. Przewodniczący Rady prof. Roman Hauser podkreślił dobre współdziałanie w pracach Rady sędziów i członków Rady nie będących sędziami (posłów, senatorów, przedstawicieli Prezydenta RP), a także fakt, że Rada może być dobrym przykładem współdziałania trzech konstytucyjnie wyodrębnionych władz, co w obecnych czasach stanowi szczególną i niezwykle cenną wartość. Jako wieloletni członek KRS (od 1992 r. z przerwą 6-letnią) i Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego, stwierdził, że Rada dla pozostałych władz nie zawsze jest łatwym partnerem i zawsze gdy zauważy zagrożenia dla wartości, na straży których została powołana tj. niezawisłości sędziów i niezależności sądów, będzie interweniowała i ich broniła, w dostępny i przewidziany prawem sposób. Podkreślił również, że zawarte w Konstytucji gwarancje sytuujące władzę sądowniczą jako odrębną i niezależną od innych władz są niewątpliwym osiągnięciem demokratycznego państwa prawnego.

Krajowa Rada Sądownictwa realizuje cele określone w Konstytucji RP oraz zadania przekazane jej na mocy odrębnych ustaw. Ustrój, zakres działania i tryb pracy Rady oraz sposób wyboru członków określa ustawa z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownic-

⁵ Podstawowe Zasady Niezależności Sądów i Niezawisłości Sędziów przyjęte przez VII Kongres Narodów Zjednoczonych poświęcony Zapobieganiu Przystępności i Postępowaniu z Przystępcami, Mediolan

⁶ Por. wyrok TK z 5 marca 2003 r. (K 7/01), OTK-A 2003/3, poz. 19.

⁷ Ewa Łętowska, Władza sądownicza a pozostałe władze – stan równowagi czy jej zachwiania? [w:] „Pozycja ustrojowa sędziego”, redakcja naukowa Ryszard Piotrowski, Warszawa 2015, str. 157.

twa⁸. W art. 3 ustawy usystematyzowane zostały szczegółowe kompetencje Rady. Nie stanowią one zamkniętego katalogu i są niezwykle zróżnicowane.

II. Priorytetowe cele Krajowej Rady Sądownictwa

1. Dbłość o dobór najlepszych kandydatów do powołania na stanowiska sędziowskie.

Podstawowym i najważniejszym zadaniem Krajowej Rady Sądownictwa jest przedstawianie Prezydentowi RP wniosków o powołanie do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziowskich - zgodnie z art. 179 Konstytucji RP. Chociaż powoływanie sędziów należy do prerogatyw Prezydenta RP to jednak na Krajowej Radzie Sądownictwa spoczywa obowiązek i odpowiedzialność za rekomendowanie osób godnych piastowania tego urzędu.

Powoływanie sędziów, czyli kształtowanie składu osobowego trzeciej – odrębnej i niezależnej władzy, ma istotne znaczenie z punktu widzenia zagwarantowania konstytucyjnego standardu prawa do sądu. Jedną z gwarancji ustrojowych tego prawa podmiotowego jest tryb powoływania na urząd sędziego.

Rada dokonuje wyboru tych kandydatów, którzy jej zdaniem dają najwyższe gwarancje należytego sprawowania urzędu. Chodzi tu zarówno o gwarancje profesjonalizmu, jak i posiadania tzw. „nieskazitelnego charakteru”, oraz takich cech charakteru, które pozwalają przyjąć m. in., że jako sędziowie osoby te będą się kierowały zasadą niezawisłości. Realizację tej najważniejszej z kompetencji KRS utrudniał fakt, że większość osób aspirujących do urzędu sędziowskiego nie miała samodzielnej praktyki prawniczej. Brakowało zatem bardzo istotnego elementu do oceny ich przydatności do pełnienia funkcji sędziowskich, jakim jest umiejętność stosowania prawa w praktyce. Ponadto Rada nie miała możliwości sprawdzenia predyspozycji osobowościowych i charakterologicznych kandydatów na urząd sędziego, weryfikacji ich decyzyjności czy stosunku do ludzi z uwzględnieniem stron postępowania, składu sędziowskiego czy pracowników sądu, bowiem taką możliwość może dać tylko sąd i sala sądowa.

30 lipca 2015 r. Prezydent RP podpisał ustawę przywracającą instytucję asesora sądowego⁹, która weszła w życie 1 stycznia 2016 r. Podstawowym celem jej przywrócenia, obok wprowadzenia nowej drogi do objęcia urzędu sędziego sądu powszechnego, była możliwość weryfikacji predyspozycji osobowościowych do pełnienia urzędu sędziego takich jak: samodzielność w podejmowaniu decyzji, umiejętność rozstrzygania sporów czy też stanowczość połączona ze szczególną wrażliwością i kulturą osobistą.

Pozycja asesora sądowego w zasadniczy sposób różni się od tej, jaką miał on do roku 2007. W jej określeniu uwzględniono kryteria konstytucyjne nakreślone wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 24 października 2007 r. oraz wskazaniem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. Asesor sądowy - jako wykonujący uprawnienia stricte jurysdykcyjne - jest w pełnym zakresie niezależny od władzy wykonawczej. Jego powołanie następuje w drodze decy-

⁸ Ustawa z 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz.U. Nr 126, poz. 714 ze zm.).

⁹ Ustawa z 10 lipca 2015 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r., poz. 1224).

zji Prezydenta RP na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa. Akt powołania wskazuje sąd, do którego zostaje powołany. Gwarancję niezależności asesora stanowi, z jednej strony immunitet analogiczny jak dla urzędu sędziego, z drugiej zakaz przynależności do partii politycznej, związku zawodowego czy też prowadzenia takiej działalności publicznej, która nie dałaby się pogodzić z zasadami niezależności sądów i niezawisłości sędziów. Powołanie asesora następuje na okres pięciu lat i co do zasady ma charakter trwały. Odwołanie jest możliwe w rezultacie orzeczenia sądu dyscyplinarnego lub orzeczenia zapadłego w postępowaniu karnym. Krajowa Rada Sądownictwa była inicjatorem przywrócenia instytucji asesora sądowego. Projekt aktu normatywnego ponownie wprowadzającego tę instytucję do ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych, przedstawiony przez Prezydenta RP został przygotowany z inicjatywy KRS przy znaczącym udziale Ministra Sprawiedliwości.

2. Procedura powoływania sędziów.

Podstawowe zasady ONZ dotyczące niezawisłości sądownictwa, które zostały przyjęte w 1985 r. w pkt. 10 stwierdzają, że:

„Do sprawowania urzędu sędziego wybierane będą osoby o nieskazitelnym charakterze i kompetentne, mające odpowiednie wykształcenie i kwalifikacje prawnicze. Każda metoda doboru sędziów powinna zabezpieczać przed powołaniem na urząd sędziowski z niewłaściwych pobudek. Przy wyborze sędziów, nie może mieć miejsca dyskryminacja ze względu na rasę, kolor skóry, płeć, religię, przekonania polityczne i inne, pochodzenie narodowe lub społeczne, majątek, urodzenie lub status, przy czym wymóg, iż kandydat na stanowisko sędziego musi być obywatelem danego kraju, nie może być uznany za dyskryminujący”.

Krajowa Rada Sądownictwa, kierując się ustawowymi kryteriami, ma za zadanie wybrać najlepszego spośród kandydatów. Procedura wyboru kandydata na urząd sędziego ma charakter konkursowy. Rada ocenia kandydatów do pełnienia urzędu sędziego w dwóch etapach. W pierwszym czyni to zespół powołany spośród członków Rady (w skład zespołów wchodzi co do zasady zarówno sędziowie jak i parlamentarzyści oraz przedstawiciel Prezydenta RP). W drugim ostatecznego wyboru dokonują członkowie Rady na posiedzeniu plenarnym.

Zespół rekomendujący kandydatów Radzie uwzględnia załączone do przekazanych wniosków uczestników postępowania: ocenę kwalifikacyjną kandydata, opinie przełożonych, rekomendacje, doświadczenie zawodowe, publikacje, opinię kolegium właściwego sądu, ocenę właściwego zgromadzenia ogólnego sędziów oraz inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia kandydata. Sędzia wizytator i pięcioosobowa komisja złożona z członków Rady dokonuje kompleksowego przeglądu dotychczasowej działalności każdego kandydata. Analiza akt spraw prowadzonych przez adwokata lub radcę ma pokazać, jaka jest jakość pism procesowych i opinii prawnych oraz dać odpowiedź na pytanie czy prawnik występował samodzielnie przed sądem, czy należycie reprezentował mocodawcę wnosząc apelacje, na ile były one skuteczne, czy jego pisma nie miały braków formalnych. Przegląd protokołów elektronicznych pozwala przeanalizować zachowanie kandydata podczas rozprawy. Wysłuchania kandydatów pozwalają natomiast lepiej poznać ich umiejętności wypowiedzenia się czy radze-

nia sobie ze stresem. Cechy osobowościowe przyszłych sędziów takie jak sposób zachowania i reagowania na członków komisji czy komunikatywny sposób ustosunkowania się do ich pytań uwidaczniają się lepiej w bezpośrednich rozmowach. Rozmowa przechyla szalę przy wyłanianiu zwycięzcy w konkursie wówczas, gdy poziom merytoryczny kandydatów jest niemalże identyczny.

W celu zwiększenia transparentności działania i zagwarantowania kandydatom do pełnienia urzędu sędziego prawa dostępu do służby publicznej na jednakowych zasadach, Rada informuje uczestników postępowań o terminach planowanych posiedzeń, na których są rozpatrywane ich zgłoszenia oraz umożliwia im składanie pisemnych wyjaśnień czy uzupełnianie dokumentów. W wypadku ubiegania się o wolne stanowisko sędziowskie przez osoby wykonujące inne zawody prawnicze (adwokatów, radców prawnych, notariuszy) lub zajmujących stanowisko prokuratora, asesora prokuratorskiego, radcy lub starszego radcy Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa, Rada zawiadamia o terminach posiedzeń zespołów, właściwe centralne organy danego samorządu, Krajowej Rady Prokuratury i Prezesa Prokuraturii Generalnej. Przedstawiciele tych organów mają prawo (i bardzo często z niego korzystają) brania udziału w posiedzeniach zespołów z głosem doradczym. Ich opinia jest brana pod uwagę zarówno w trakcie posiedzeń zespołów, jak i później, na etapie dyskusji na posiedzeniu plenarnym Rady. Członkowie zespołów rekomendują kandydatów w głosowaniu jawnym, co oznacza, pełną przejrzystość także na tym etapie postępowania konkursowego.

Posiedzenia zespołów są protokołowane, a ich stanowiska zawierają uzasadnienia. Jeśli na stanowisko sędziowskie zgłosił się więcej niż jeden kandydat zespoły przedstawiają listy rekomendujące najlepsze kandydatury z uwzględnieniem kryteriów, którymi się kierowały (ocena kwalifikacji, doświadczenie zawodowe, opinie przełożonych, rekomendacje, publikacje i inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia, a także opinia kolegium właściwego sądu oraz ocena właściwego zgromadzenia ogólnego sędziów). Katalog kryteriów wyboru kandydata na wolne stanowisko sędziowskie zawarty w art. 35 ust. 2 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa nie ma wyczerpującego charakteru i - poza wyeksponowaniem kwalifikacji kandydatów - nie hierarchizuje przymiotów, jakimi powinna odznaczać się osoba ubiegająca się o to stanowisko. W ocenie kandydatów - poza ustawowym minimum - na co zwrócił uwagę również Sąd Najwyższy¹⁰ i na co zwracają uwagę członkowie zespołów KRS powinny być uwzględnione dodatkowe elementy składające się na teoretyczne i praktyczne umiejętności potrzebne do wykonywania tego zawodu, jak wyniki ukończenia studiów i egzaminu sędziowskiego, uzyskane stopnie naukowe, ukończone studia podyplomowe i szkolenia, reprezentowana w toku wykonywania dotychczasowej pracy i analizowana przez sędziów wizytatorów oraz przełożonych wiedza prawnicza, sposób organizowania pracy i wywiązywania się z obowiązków itp.

W procedurze powoływania sędziów Rada z jednej strony zobowiązana jest do zagwarantowania prawidłowego doboru kandydatów, z drugiej przejrzystości kryteriów decydujących o powołaniu na stanowisko sędziego, przy czym przejrzystość oznacza nie tylko gwarancję równego dostępu do służby publicznej, ale odnosi się również

¹⁰ Wyrok Sądu Najwyższego z 25 stycznia 2016 r. sygn. akt III KRS 90/15.

do zasad awansowania. KRS musi uzasadnić każdy swój wybór gdyż jest to konkurs publiczny i wszyscy mają prawo wiedzieć jakie są wymagania i dlaczego wybrana została dana osoba. Głosowanie na posiedzeniu plenarnym Rady jest - co do zasady - jawne. Z posiedzeń Rady sporządzany jest protokół. Listy kandydatów oraz uchwały Rady publikowane są w Biuletynie Informacji Publicznej.

Przepisy zobowiązują Krajową Radę Sądownictwa, aby przed podjęciem uchwały w indywidualnych sprawach wszechstronnie rozważyła sprawę, na podstawie udostępnionej dokumentacji oraz wyjaśnień uczestników postępowania lub innych osób, jeśli zostały złożone. Sposób rozważania przez Radę sprawy znajduje odzwierciedlenie w treści uzasadnienia podjętej uchwały.

Artykuł 2 Konstytucji RP, przez wskazanie, że Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej, nakazuje dochowanie przez Krajową Radę Sądownictwa obowiązku wszechstronnego rozpatrzenia i oceny kandydatów do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziowskich, w sposób respektujący standardy charakterystyczne dla organów demokratycznego państwa prawnego, w tym – między innymi - zasadę ochrony zaufania obywatela do państwa. Z kolei przedmiotem ochrony wynikającej z art. 60 ustawy zasadniczej jest przede wszystkim formalny aspekt dostępu do służby, a więc związany z przestrzeganiem jednolitych kryteriów i procedur postępowania, a nie sama ocena kwalifikacji, czy też wiarygodności danej osoby z punktu widzenia kryteriów stosowanych w ramach tego postępowania¹¹.

Uchwały Rady podjęte w sprawach indywidualnych, bez względu na to czy dla zgłaszających się kandydatów są pozytywne, czy negatywne, wymagają uzasadnienia i są zaskarżalne. W razie ubiegania się kilku osób o powołanie na wolne stanowisko sędziowskie obowiązkiem Rady jest wyjaśnienie, jakie kryteria ocenne zostały zastosowane jako płaszczyzna porównawcza dla uczestników postępowania i czy w istocie uzasadnione jest stwierdzenie, że w odniesieniu do tych elementów oceny wyróżniony przez nią uczestnik kryteria te spełnia w stopniu wyższym niż osoba, dla której konkurs zakończył się niepowodzeniem. Nie może zabraknąć porównania elementów składających się na ocenę kandydata przyjętych przez Radę jako różnicujące w danej procedurze nominacyjnej. Uzasadnienie uchwały powinno pozwalać na jednoznaczną ocenę, czy Rada wszechstronnie rozważyła wszystkie okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy.

Kandydaci, których nie przedstawiono z wnioskami o powołanie mają prawo wniesienia odwołania do Sądu Najwyższego na zasadach określonych w art. 44 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa. Odwołanie wniesione od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa z zasady może odnosić się wyłącznie do tej części, w której owa uchwała dotyczy osoby wnoszącej odwołanie oraz do kandydata, którego Rada postanowiła przedstawić Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego. Tylko w tym zakresie może bowiem zostać naruszony interes prawny osoby odwołującej się, ponieważ tylko ta część uchwały dotyczy jej praw i obowiązków¹². W myśl art. 44 ust. 3

¹¹ Wyrok Sądu Najwyższego z 22 października 2014 r. sygn. akt III KRS 52/14.

¹² Wyrok Sądu Najwyższego z 5 listopada 2015 r. sygn. akt III KRS 76/15.

ustawy do postępowania przed Sądem Najwyższym stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej. Odesłanie do tych przepisów implikuje sposób wyznaczenia granic rozpoznania przez Sąd Najwyższy sprawy zainicjowanej odwołaniem uczestnika postępowania. Stosownie do art. 398¹³ § 1 kpc, Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę kasacyjną w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw, a z urzędu bierze pod rozwagę tylko nieważność postępowania. W orzecznictwie SN przyjmuje się konsekwentnie, że postępowanie odwoławcze od uchwał w sprawach indywidualnych polega wyłącznie na badaniu legalności działania Krajowej Rady Sądownictwa. Oznacza to, że „dokonywanie oceny kandydatów do objęcia stanowiska sędziego jest konstytucyjną (...) i ustawową (...) kompetencją Rady”, a zasadność jej rozstrzygnięcia dotyczącego konkretnego stanowiska sędziowskiego „nie podlega kontroli Sądu Najwyższego, chyba, że naruszone zostały granice swobodnego uznania Rady lub przepisy postępowania, jeżeli ich naruszenie miało wpływ na stanowisko zajęte przez Radę¹³, co może być „w szczególności spowodowane użyciem przez Radę niedozwolonego kryterium oceny”¹⁴. Sąd Najwyższy na etapie kontroli nie może „ograniczyć kompetencji przysługującej Krajowej Radzie Sądownictwa”¹⁵, a „merytoryczna ingerencja Sądu w rozstrzygnięcie Rady jest niedopuszczalna”¹⁶.

Kontrola Sądu Najwyższego obejmuje ocenę, czy Rada przestrzegała w danym postępowaniu jednolitych kryteriów oceny kandydata i procedur postępowania związanych z oceną kandydatury. Ustanowienie trybu odwoławczego od uchwał Rady sprawia jednak, że przedmiot postępowania w kwestii oceny kandydata i przedstawienia wniosku o jego powołanie na stanowisko sędziego ma charakter sprawy w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji i jako taka powinna ona podlegać kontroli sądowej w zakresie właściwym tego rodzaju sprawom, tj. pod kątem legalności i przestrzegania stosownych procedur prawnych oraz poszanowania praw obywateli, w tym wynikających z art. 2, art. 32 ust. 1 i art. 60 Konstytucji RP zasady równego dostępu do służby publicznej, zasady równego traktowania oraz zasady demokratycznego państwa prawa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej. W praktyce kontrola ta obejmuje w szczególności badanie, czy Rada przestrzegała w danym postępowaniu konkursowym jednolitych kryteriów oceny kandydatów oraz procedur postępowania związanych z ową oceną¹⁷.

Zgodnie z utrwaloną linią orzecniczą Sądu Najwyższego, jego kognicja do oceny uchwał Krajowej Rady Sądownictwa obejmuje wyłącznie badanie, czy uchwała nie pozostaje w sprzeczności z prawem. Oznacza to, że Sąd Najwyższy nie ma kompetencji do merytorycznego rozpatrywania kwalifikacji kandydata na sędziego, a tym bardziej jego kontrkandydatów¹⁸. Sąd Najwyższy w swoich orzeczeniach podnosi, że rozpatrywanie i ocena kandydatów do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziowskich w sądach powszechnych obejmuje kompetencję KRS do badania stopnia dojrzałości zawodowej kandydatów¹⁹, a zasadniczym kryterium wyboru kandydata do urzędu sędziego są jego kwalifikacje zawodowe i cechy osobowo-

¹³ Wyrok Sądu Najwyższego z 21 października 2010 r. sygn. akt III KRS 7/10, LEX nr 737276.

¹⁴ Wyrok Sądu Najwyższego z 6 listopada 2009 r. sygn. akt III KRS 20/09, niepubl.

¹⁵ Wyrok Sądu Najwyższego z 17 sierpnia 2010 r. sygn. akt III KRS 6/10, LEX nr 7372275.

¹⁶ Wyrok Sądu Najwyższego z 8 czerwca 2011 r. sygn. akt III KRS 7/11, LEX nr 1095982.

¹⁷ Wyrok Sądu Najwyższego z 12 lutego 2014 r. sygn. akt III KRS 1/14.

¹⁸ Wyrok Sądu Najwyższego z 30 maja 2011 r. sygn. akt III KRS 1/11.

¹⁹ Wyrok Sądu Najwyższego z 6 października 2015 r. sygn. akt III KRS 51/15.

ściowe²⁰. Samo zatem niezadowolenie lub subiektywne poczucie pokrzywdzenia kandydata do objęcia stanowiska sędziego nie stanowi usprawiedliwionej podstawy odwołania od uchwały o nieprzedstawieniu Prezydentowi RP wniosku o powołanie na wakujące stanowisko sędziowskie, jeżeli odwołujący się nie wskazał uzasadnionych zarzutów, które potwierdzałyby rzeczywiste stosowanie wobec jego kandydatury nierównych lub dyskryminujących kryteriów dostępu do wakujących stanowisk sędziowskich w porównaniu do innych kandydatów zgłoszonych w tej samej procedurze konkursowej²¹.

Przejawem naruszenia przez Radę prawa może być dokonanie wyboru kandydata do przedstawienia do nominacji na stanowisko sędziowskie przy posłużeniu się kryterium dokonywania ocen kwalifikacyjnych niejednakowych i niewymiernych, niepoddających się co do tych cech ocenie instancyjnej.

Wniesienie odwołania powoduje, że uchwała Rady pozostaje nieprawomocna do czasu rozpoznania odwołania przez Sąd Najwyższy, co skutkuje niemożnością otrzymania nominacji przez osobę, co do której Rada wystąpiła do Prezydenta RP z wnioskiem o powołanie, jak również niemożnością zgłoszenia się na inne wolne stanowisko sędziowskie przez samego odwołującego się²².

Nowelizacja przepisów ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych pozwala kandydatowi ubiegać się do czasu zakończenia procedury wynikającej z jego zgłoszenia w konkursie o powołanie tylko na jedno wolne stanowisko sędziowskie. Na mocy poprzednich przepisów kandydaci mogli brać udział w wielu konkursach jednocześnie, co doprowadzało do sytuacji, że o jeden wakat sędziowski ubiegało się niekiedy kilkudziesięciu kandydatów, mnożyła się liczba postępowań nominacyjnych, a sądy zmuszone były na utrzymywanie przez długi okres nieobsadzonych etatów.

Krajowa Rada Sądownictwa biorąc pod uwagę cel, który przyświecał ustawodawcy przy wprowadzeniu do ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych ograniczeń dotyczących braku możliwości ubiegania się o stanowisko sędziego w kilku równocześnie prowadzonych konkursach, stwierdziła, że niezależnie od tego czy kandydat składa zgłoszenie do sądu powszechnego, wojewódzkiego sądu administracyjnego czy też sądu wojskowego, jest zobowiązany zamieścić w karcie zgłoszenia oświadczenie czy toczy się wobec niego inne postępowanie w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim. Skoro zamieszczenie oświadczenia ma charakter obligatoryjny, jego brak skutkuje nieprawidłowym wypełnieniem przez kandydata karty zgłoszenia²³.

Od 1 października 2014 r. zgłoszenia kandydatury na wolne stanowisko sędziowskie w sądach powszechnych oraz innych czynności w toku postępowania w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim kandydat dokonuje za pośrednic-

²⁰ Wyrok Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2012 r. sygn. akt III KRS 17/12.

²¹ Wyrok Sądu Najwyższego z 21 sierpnia 2012 r. sygn. akt III KRS 21/12), niepubl.

²² Ewa Stryczyńska, [w:]Kwartalnik Krajowa Rada Sądownictwa 4/2015, Jeśli odwołanie, to z namysłem, Przegląd najnowszych orzecznictwa Sądu Najwyższego w sprawach odwołań od uchwał Krajowej Rady Sądownictwa w przedmiocie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu powszechnego.

²³ Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z 3 listopada 2015 r. w sprawie dopuszczalności składania przez kandydatów zgłoszeń na wolne stanowiska sędziowskie w sądach powszechnych, administracyjnych i wojskowych.

twem systemu teleinformatycznego obsługującego to postępowanie²⁴. Zgodnie z art. 57 § 2 ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych Krajowa Rada Sądownictwa udostępniła na swojej stronie internetowej system teleinformatyczny obsługujący postępowanie w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim w sądzie powszechnym - system ten prowadzi Minister Sprawiedliwości. Powoływanie na wolne stanowiska sędziego sądu powszechnego, o których obwieszczono przed dniem wejścia w życie ustawy - tj. zgłoszenia kandydatury na wolne stanowisko sędziowskie w sądach powszechnych obwieszczono przed 1 października 2014 r. dokonywano drogą tradycyjną (papierową).

Nowy Regulamin szczegółowego trybu działania Krajowej Rady Sądownictwa uwzględniający zastosowanie systemu teleinformatycznego został uchwalony 6 lutego 2015 r. (M.P. z 2015 r., poz. 304)²⁵ i wszedł w życie 18 kwietnia 2015 r.

Po upływie ponad 6 miesięcy obowiązywania przepisów użytkownicy systemu, a w szczególności kandydaci oraz osoby z niego korzystające w sądach zgłaszały istotne zastrzeżenia do jego funkcjonowania, w szczególności związane z nieprzyjmowaniem bądź niezapisywaniem wprowadzanych danych, problemami z procedurą uzyskania dostępu do utworzonego konta, brakiem możliwości wpisania danych, przerwami w ich przesyłce, koniecznością odzyskiwania danych, identyfikacji numeru procesu w systemie oraz niedoprecyzowaniem wymagań technicznych dotyczących dokumentów elektronicznych wprowadzanych przez kandydatów. Zastrzeżenia budził sposób udostępniania danych na etapie kierowania ich do Krajowej Rady Sądownictwa. Rada uznała, że sposób opisywania plików i przekazywania informacji do systemów KRS powinien zostać usprawniony. Za konieczne uznała umożliwienie sprawnego pobierania do tych systemów m.in. składanych przez kandydatów dokumentów, informacji dotyczących doręczenia uchwał Rady, pism i innych dokumentów. Krajowa Rada Sądownictwa w stanowisku z 17 kwietnia 2015 r. w przedmiocie funkcjonowania systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim zwróciła się do Ministerstwa Sprawiedliwości o pilne podjęcie działań zmierzających do usunięcia występujących trudności, usprawnienia systemu teleinformatycznego i takie jego przekształcenie by działał w sposób przyjazny dla użytkowników, a tym samym usprawnił procedurę obsadzania stanowisk sędziowskich²⁶.

W dniu 21 maja 2015 r. Krajowa Rada Sądownictwa zorganizowała konferencję dotyczącą problemów w działaniu systemu teleinformatycznego obsługującego zgłoszenia na wolne stanowiska sędziowskie, w której uczestniczyli prezesi Sądów Apelacyjnych, Sądów Okręgowych oraz pracownicy tych sądów zajmujący się systemem teleinformatycznym. Uczestniczyli w nim także przedstawiciele Ministra Sprawiedliwości z Podsekretarzem Stanu Wojciechem Hajdukiem na czele.

W stanowisku z 29 maja 2015 r. Rada wyraziła duże zaniepokojenie faktem, że po konferencji system teleinformatyczny nadal nie funkcjonował prawidłowo przez co uniemożliwiał sprawne prowadzenie procesu nominacyjnego, a przebieg konkursów uwi-

²⁴ Ustawa z 14 marca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2014 r. poz. 512).

²⁵ Uchwała KRS Nr 125/2015 z 6 lutego 2015 r. w sprawie szczegółowego trybu działania Krajowej Rady Sądownictwa.

²⁶ Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z 17 kwietnia 2015 r. w przedmiocie funkcjonowania systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim.

docznił, że system był na bieżąco modyfikowany bez informowania użytkowników o dokonanych zmianach, co znacznie utrudniało korzystanie z niego. Krajowa Rada Sądownictwa uznała, że powinna być tak jak i pozostali użytkownicy informowana na bieżąco o wprowadzanych zmianach w systemie i ponownie zwróciła się do Ministra Sprawiedliwości o niezwłoczne podjęcie prac, które zapewniłyby sprawne działanie systemu. Rada stwierdziła ponadto, że z powodu wadliwego działania systemu teleinformatycznego może zostać pozbawiona możliwości wykonywania konstytucyjnych obowiązków.

W dniu 11 grudnia 2015 r. Rada, mając na uwadze dotychczasowe doświadczenia związane z eksploatacją systemu teleinformatycznego obsługującego zgłoszenia na wolne stanowiska sędziowskie podtrzymała stanowisko o konieczności synchronizacji nowego systemu z systemami funkcjonującymi w Biurze Krajowej Rady Sądownictwa. Systemy obsługujące zgłoszenia na wolne stanowiska sędziowskie (e-nominacje) i asesorskie powinny być dostosowane do przekazywania danych KRS. Obecnie funkcjonujące rozwiązania nie odpowiadały w pełni wymaganiom stawianym tego rodzaju mechanizmom. Zarówno dokumenty wprowadzane przez kandydatów jak i informacje na temat doręczeń i innych czynności wykonywanych w systemie powinny być dostarczane Radzie sprawnie i w odpowiedniej, ustalonej formie.

3. Wnioski o powołanie na stanowiska sędziowskie w 2015 roku.

W 2015 roku Krajowa Rada Sądownictwa rozpatrzyła kandydatury łącznie 1949 osób (o 85 więcej, niż w 2014 r.), które złożyły łącznie 4952 zgłoszenia (o 3141 mniej, niż w roku 2014) na wolne stanowiska sędziowskie. Zgodnie z art. 57 § 1 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych - każdy, kto spełnia warunki do objęcia stanowiska sędziego sądu powszechnego (...) może zgłosić swoją kandydaturę na jedno stanowisko sędziowskie w terminie trzydziestu dni od dnia obwieszczenia (...) ²⁷ o wolnym stanowisku sędziowskim w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

Spośród 1949 kandydatów KRS przedstawiła Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie na stanowiska sędziowskie sądów wszystkich szczebli i rodzajów łącznie 516 osób (o 74 osoby więcej niż w 2014 roku). Odsetek kandydatów przedstawionych z wnioskiem o powołanie będących sędziami lub byłymi sędziami, referendarzami sądowymi i asystentami sędziów w stosunku do wszystkich osób przedstawionych z takim wnioskami wyniósł 89,5%. Pozostałe 10,5% osób przedstawionych z wnioskami o powołanie to adwokaci, radcy prawni, prokuratorzy i osoby wykonujące inne zawody prawnicze.

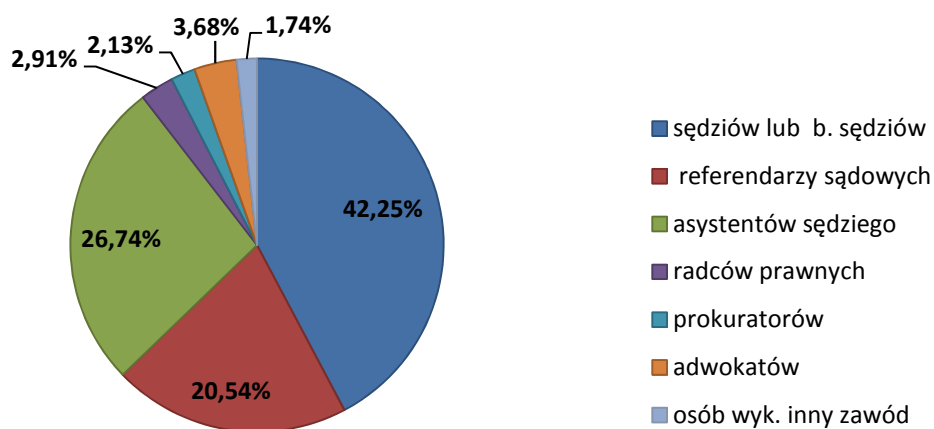
---

²⁷ Ustawa z 14 marca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2014 r. poz. 512).

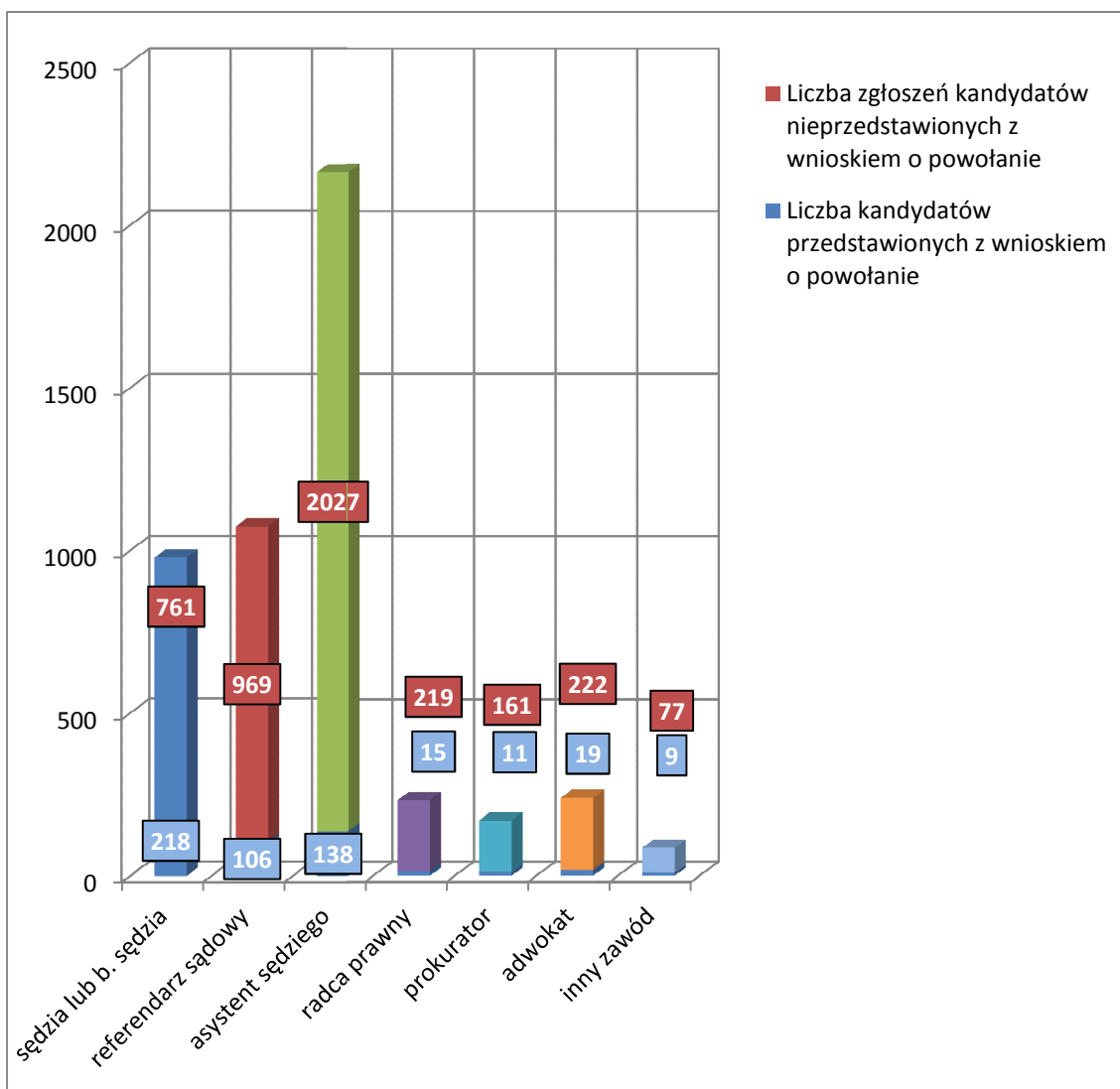

Udział procentowy wśród osób powołanych

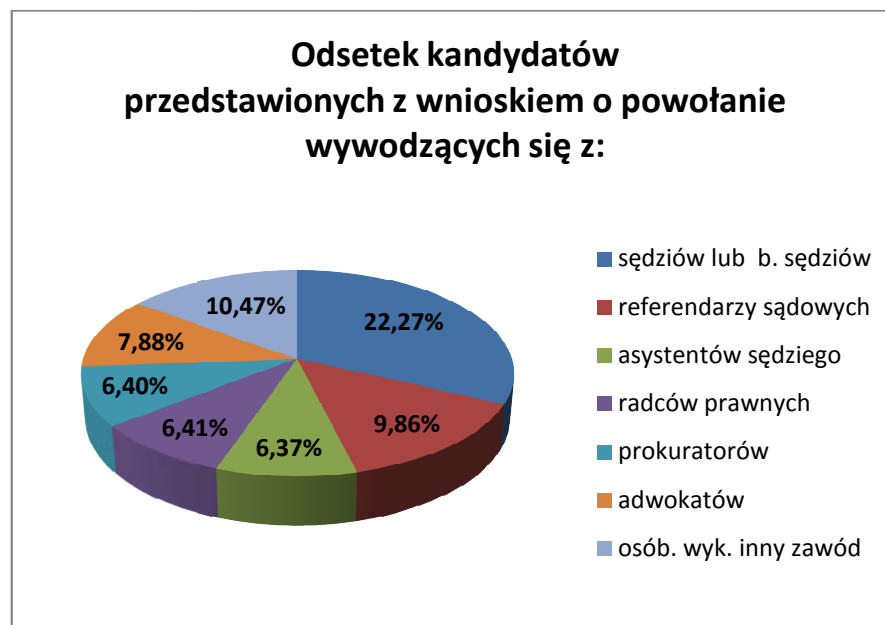
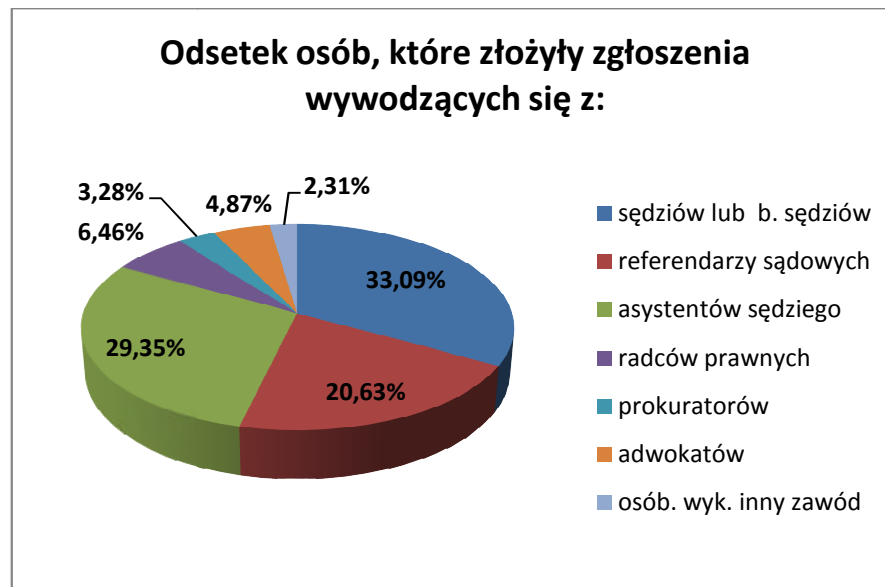
Liczba osób przedstawionych z wnioskiem o powołanie spośród:		Liczba kandydatów	Udział procentowy wśród osób powołanych
sędziów lub b. sędziów	218	645	42,25%
referendarzy sądowych	106	402	20,54%
asystentów sędziego	138	572	26,74%
radców prawnych	15	126	2,91%
prokuratorów	11	64	2,13%
adwokatów	19	95	3,68%
osób wyk. inny zawód	9	45	1,74%
łącznie	516	1949	100%

Zgłoszenia pochodzące od:	Liczba zgłoszeń	Liczba osób, które złożyły zgłoszenia	Odsetek kandydatów wywodzących się z danego zawodu przedstawionych z wnioskami o powołanie
sędziów lub b. sędziów	979	645	22,27 %
referendarzy sądowych	1075	402	9,86 %
asystentów sędziego	2165	572	6,37 %
radców prawnych	234	126	6,41 %
prokuratorów	172	64	6,40 %
adwokatów	241	95	7,88 %
od osób. wyk. inny zawód	86	45	10,47 %
Suma	4952	1949	

Struktura zgłoszeń i kategorie zawodowe osób powołanych na stanowiska sędziowskie w 2015 roku przedstawiała się w sposób następujący:

4. Najważniejsze dane obrazujące działalność Krajowej Rady Sądownictwa w 2015 roku.

- ❖ Krajowa Rada Sądownictwa odbyła 17 posiedzeń plenarnych, które trwały łącznie 57 dni.
- ❖ W celu przedstawienia Prezydentowi RP kandydatów do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziów w sądach powszechnych, administracyjnych i wojskowych oraz w Sądzie Najwyższym i Naczelnym Sądzie Administracyjnym Rada rozpoznała 4952 zgłoszenia do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego, które pochodziły od 1949 osób.
- ❖ Krajowa Rada Sądownictwa przedstawiła Prezydentowi RP wnioski o powołanie 516 osób, co oznacza, że o jedno stanowisko sędziowskie ubiegały się przeciętnie 4 osoby (3,78), a złożono na nie średnio 10 zgłoszeń (9,6). Ustawa – Prawo o ustroju sądów powszechnych pozwala kandydatowi ubiegać się do czasu zakończenia procedury wynikającej z jego zgłoszenia w konkursie – tylko o jedno stanowisko sędziowskie.
- ❖ Przewodniczący Rady powołał 495 Zespołów Rady opiniujących zgłoszenia osób kandydujących na wolne stanowiska sędziowskie, zastrzeżenia kandydatów na stanowiska sędziowskie co do pozostawienia ich zgłoszeń bez rozpatrzenia, wnioski o przeniesienie sędziego w stan spoczynku oraz wnioski o powrót sędziego na poprzednio zajmowane stanowisko. W pracach Zespołów często aktywnie uczestniczyli przedstawiciele organów reprezentujących inne zawody prawnicze (w trybie art. 36 ust. 2 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa).
- ❖ W celu przygotowania spraw indywidualnych na posiedzenia plenarne Rady dla szczegółowego omówienia każdej ze zgłoszonych kandydatur i opracowania listy osób rekomendowanych Radzie Zespoły te odbyły 495 posiedzeń.
- ❖ Członkowie Zespołów Krajowej Rady Sądownictwa przeprowadzili rozmowy z 287 osobami (kandydatami do pełnienia urzędu sędziego, wizytatorami, prezesami sądów, przewodniczącymi wydziałów) w formie wideokonferencji i wysłuchania w siedzibie Rady.
- ❖ Kandydaci złożyli 32 oświadczenia lustracyjne i 317 informacji o uprzednim złożeniu oświadczenia lustracyjnego.

5. Odwołania od uchwał Krajowej Rady Sądownictwa dotyczących powołania na stanowiska sędziowskie i przeniesienia sędziego w stan spoczynku.

Zgodnie z treścią art. 44 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa, uczestnik postępowania może odwołać się do Sądu Najwyższego z powodu sprzeczności uchwały Rady z prawem. Wynika z tego przepisu prawo zaskarżenia uchwał podejmowanych w sprawach należących do jej kompetencji, w tym wymienionych w art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o KRS sprawach o rozpatrzenie i ocenę kandydatów do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziów Sądu Najwyższego oraz na stanowiskach sędziowskich w sądach powszechnych, sądach administracyjnych i sądach wojskowych.

W 2015 r. Sąd Najwyższy wydał orzeczenia w 67 sprawach rozpoznając wniesione odwołania od uchwał Krajowej Rady Sądownictwa w przedmiocie: przedstawienia wniosków o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego (58), pozostawienia bez rozpatrzenia zgłoszenia na stanowisko sędziowskie (3), odmowy ponownego rozpoznania sprawy (1) i stanu spoczynku (4). Jedna uchwała dotyczyła zwrotu akt postępowania. Sąd Najwyższy uchylił do ponownego rozpoznania 7 uchwał, wskutek odwołań złożonych przez 12 kandydatów, w 6 sprawach postępowanie umorzył, a w pozostałych oddalił.

Jedna z uchylonych uchwał KRS dotyczyła nieobsadzenia w procedurze konkursowej wolnego stanowiska sędziowskiego. Odwołało się od niej 2 kandydatów. Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że decyzja o nieobsadzeniu stanowiska wymaga precyzyjnego wyjaśnienia poprzez wskazanie w uzasadnieniu uchwały obiektywnie usprawiedliwionych kryteriów naboru, tak aby było czytelne, dlaczego kwalifikacje osób, które zgłosiły się w danym postępowaniu konkursowym i spełniają wymagania ustawowe, nie były odpowiednie do podjęcia uchwały o rekomendacji jednego z kandydatów do objęcia wolnego stanowiska.

Przeniesienie sędziego w stan spoczynku

Regulacje dotyczące przejścia sędziego w stan spoczynku z przyczyn określonych w art. 70 § 1 usp i art. 71 § 1 usp mają różny charakter. Przesłanki określone w art. 70 § 1 usp mają charakter wiążący, ponieważ stwierdzona zgodnie z jego wymaganiami trwała niezdolność do pełnienia służby nie pozostawia Krajowej Radzie Sądownictwa swobody co do decyzji o przeniesieniu sędziego w stan spoczynku. W takim przypadku przeniesienie to ma charakter obligatoryjny.

Natomiast art. 71 § 1 pozostawia decyzję w kwestii przeniesienia sędziego w stan spoczynku uznaniu Rady, co oznacza, że sam fakt niepełnienia służby przez rok nie musi stanowić podstawy do zastosowania dyspozycji tej normy. Ustawodawca, pozostawiając Radzie ocenę wniosku sformułowanego na podstawie tego przepisu, jednoznacznie dał wyraz temu, iż uwzględnienie go zależy od oceny Rady. KRS jest więc uprawniona do samodzielnego ustalania kryteriów, którymi się kieruje, podejmując uchwałę dotyczącą przeniesienia sędziego w stan spoczynku na podstawie art. 71 § 1 ustawy. Uznanie (administracyjne) nie oznacza dowolności, ponieważ uchwała w przedmiocie przeniesienia sędziego w stan spoczynku powinna być podjęta przy uwzględnieniu interesu publicznego (potrzeby wymiaru sprawiedliwości) i słusznego interesu sędziego²⁸.

Zgodnie z art. 73 § 1 usp, w sprawach przeniesienia sędziego w stan spoczynku, o których mowa w art. 70 i 71 ustawy, podejmuje decyzję Krajowa Rada Sądownictwa, na wniosek sędziego, kolegium właściwego sądu albo Ministra Sprawiedliwości. W myśl § 3 powyższego artykułu, odwołanie w tych sprawach przysługuje sędziemu i prezesowi właściwego sądu, a w sprawach, w których wniosek został złożony przez kolegium sądu albo przez Ministra Sprawiedliwości - także temu kolegium albo Ministrowi Sprawiedliwości.

²⁸ Wyrok Sądu Najwyższego z 6 marca 2013 r. sygn. akt III KRS 97/13.

W przedmiocie przeniesienia sędziego w stan spoczynku Krajowa Rada Sądownictwa podjęła uchwały w stosunku do 33 sędziów. Od tych uchwał odwołało się 3 sędziów. W dwóch przypadkach Sąd Najwyższy uchylił uchwały Rady i przekazał sprawy do ponownego rozpoznania. Jedno odwołanie zostało wniesione przez nieuprawniony organ i zostało odrzucone.

Sąd Najwyższy nie ma kompetencji do merytorycznego badania przesłanek warunkujących przeniesienie sędziego w stan spoczynku (art. 70 § 1 usp), a rozpoznając odwołanie od uchwały Rady jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi jej podstawę (art. 398¹³ § 2 kpc w związku z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS). Wynika z tego, że Sąd Najwyższy nie prowadzi jakiegokolwiek postępowania dowodowego ani nie dokonuje oceny dowodów przeprowadzonych przez KRS²⁹.

Sąd Najwyższy odwołując się do poglądów wyrażonych w wyroku SN z 12.02.2012 r. II PK 218/11 (OSNP 2013 nr 9-10), uznał, że nie każda (rodzajowo i zakresowo) niepełnosprawność sędziego jest równoznaczna z niezdolnością do pełnienia obowiązków sędziego, zważywszy na obowiązek sądu (pracodawcy) zapewnienia mu niezbędnych racjonalnych usprawnień. Niemniej jednak kontynuowanie czynnej służby przez sędziego, wobec którego orzeczono umiarkowany stopień niepełnosprawności (przy utrwalonej dysfunkcji), w warunkach nakładających na niego zwiększone obciążenia psychiczne i fizyczne, jest prawem, a nie obowiązkiem sędziego³⁰.

6. Starania Krajowej Rady Sądownictwa o stworzenie właściwego modelu kształcenia i doskonalenia zawodowego sędziów.

Do 2005 roku szkolenie wstępne (aplikacja) zarówno sędziów, jak i prokuratorów było w Polsce zdecentralizowane. Do 2009 roku za szkolenie aplikantów odpowiadały sądy apelacyjne, które we własnym zakresie organizowały szkolenia zarówno teoretyczne, jak i praktyczne dla aplikantów z obszarów danej apelacji, a następnie same organizowały egzamin sędziowski w ramach obszaru apelacji. Z uwagi na to, że zajęcia w całym kraju były prowadzone na niejednorodnym poziomie, a skład komisji egzaminacyjnych był różny dla poszczególnych apelacji, poziom osób ze zdaniem egzaminem sędziowskim był w całym kraju niejednorodny. Biorąc to pod uwagę utworzono z dniem 1 września 2006 r. Krajowe Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury³¹.

W związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 października 2007 r. w sprawie SK 7/06, w którym Trybunał uznał, że instytucja asesora sądowego w dotychczasowym kształcie nie jest zgodna z art. 45 Konstytucji RP niezbędne stało się przemodelowanie polskiego systemu naboru do urzędu sędziego i impulsem do zmiany systemu kształcenia wstępnego sędziów i prokuratorów w Polsce³². W konsekwencji, ustawą z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury uchylono ustawę o Krajowym Centrum

²⁹ Wyrok Sądu Najwyższego z 8 października 2014 r. sygn. akt III KRS 44/14.

³⁰ Wyrok Sądu Najwyższego z 15 września 2015 r. sygn. akt III KRS 49/15.

³¹ Ustawa z 1 lipca 2005 r. o Krajowym Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury (Dz.U. Nr 169, poz. 1410).

³² dr Grzegorz Borkowski, Model kształcenia kadr wymiaru sprawiedliwości – szkolenie wstępne w aspekcie krajowym i międzynarodowym, Instytut Wymiaru Sprawiedliwości, Warszawa 2015.

Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury i utworzono nową jednostkę wyposażoną w osobowość prawną – Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury. Ustawa, mimo wielu krytycznych uwag i opinii KRS obowiązuje, z pewnymi zmianami, do dziś, a w 2015 r. uległa kolejnej znaczącej nowelizacji³³, z mocy której zlikwidowano całkowicie nie tylko aplikację ogólną, lecz również obowiązkowy staż w przypadku aplikacji sędziowskiej. Ustawa ta reguluje model dojścia do zawodu sędziego sądu powszechnego przez osoby niewykonujące innych zawodów prawniczych i niebędące profesorami w szkołach wyższych. Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury prowadzi scentralizowane szkolenie wstępne oraz aplikacje specjalistyczne: sędziowską i prokuratorską.

Dobry sędzia musi być dobrze wykształcony, a odpowiednie kwalifikacje merytoryczne, obok odpowiedniego poziomu moralno-etycznego, są jedną z gwarancji niezawisłości sędziowskiej. Znaczenie szkolenia sędziów jest uznawane powszechnie, nie tylko w Europie, ale również w dokumentach międzynarodowych.

Komisja Wenecka, w Raporcie w sprawie niezależności sądownictwa: Część I: Niezawisłość sędziów (badanie nr 494/2008), podkreśliła, że wszystkie decyzje dotyczące powoływania i kariery zawodowej sędziów powinny być oparte na kompetencjach i powinna być brana pod uwagę różnorodność sądownictwa jako całości; niezbędnym gwarantem niezależności sądownictwa jest fakt, że niezależna Rada Sądownictwa ma decydujący wpływ na decyzje dotyczące powołania i kariery sędziów. Przy jednoczesnym poszanowaniu różnorodności istniejących systemów prawnych Komisja Wenecka zaleca, by stare demokracje, które jeszcze tego nie uczyniły, rozważyły utworzenie niezależnej rady sądownictwa.

Krajowa Rada Sądownictwa przywiązuje bardzo dużą wagę do tego, aby model kształcenia i doskonalenia zawodowego sędziów był właściwy i zgodny z Europejską Kartą Ustawowych Zasad Dotyczących Sędziów. Wielokrotnie podkreślała, że jej marginalne usytuowanie, jako podmiotu nieposiadającego żadnego realnego wpływu na funkcjonowanie Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury - instytucji mającej zapewnić należyte wykształcenie przyszłych sędziów i doskonalenie zawodowe tych, którzy pełnią swój urząd, uniemożliwia w rzeczywistości wykonywanie konstytucyjnych zadań. Według dokumentów Rady Europy (opinie Konsultacyjnej Rady Sędziów Europejskich Nr 4 i Nr 10) nadzór nad instytucją zajmującą się szkoleniem sędziów powinien spoczywać w rękach takiej instytucji jak Krajowa Rada Sądownictwa.

W obecnym stanie prawnym rola KRS została zredukowana do oceny przydatności kandydatów do pełnienia służby sędziowskiej i wyboru z ich grona osoby najlepszej. Rada nie korzysta natomiast z możliwości współkształtowania procesu przygotowania kandydatów (w odniesieniu do aplikacji sądowej w KSSiP), jak również nadzoru nad procesem kształcenia ustawicznego już po dokonaniu nominacji. Zważywszy na jej szczególne umocowanie do dbałości o wartości wymienione w art. 186 ust. 1 Konstytucji RP, rozumiane obecnie przede wszystkim jako instrumenty zapewnienia prawa do sądu (art. 45 Konstytucji RP), Krajowa Rada Sądownictwa powinna wykonywać czynności nie tylko w toku właściwego

³³ Ustawa z 9 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2015 poz. 694).

procesu nominacyjnego, lecz także być w pełni włączona w proces przygotowywania kandydatów do służby sędziowskiej, częściowo odnoszącej się do uzyskiwania kwalifikacji merytorycznych, zapoznawania z metodyką służby oraz kształtowania postaw etycznych, a także realizowania tych powinności w okresie następującym już po dokonanej nominacji³⁴.

Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie sposobu i trybu opracowania harmonogramu działalności szkoleniowej Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury Krajowa Rada Sądownictwa zaopiniowała negatywnie³⁵. Rada zwróciła uwagę, że postulowane w projekcie terminy określające kolejne etapy opracowywania rocznego harmonogramu działalności szkoleniowej KSSiP nie korelują z celami szkoleń i rzeczywistymi uwarunkowaniami funkcjonowania tej instytucji, a ponadto, że terminy te w sposób rażący odbiegają od terminów aktualnie normujących opracowywanie rocznego harmonogramu działalności szkoleniowej Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury. Za zasadne i odpowiadające faktycznym potrzebom Rada uznała skondensowanie całego procesu opracowania harmonogramu działalności szkoleniowej Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury w okresie czerwiec-grudzień roku poprzedzającego rok szkoleniowy, w którym harmonogram ma obowiązywać za czym przemawia w szczególności konieczność dostosowania tematyki szkoleń organizowanych przez Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury do rzeczywistych potrzeb uczestników tych szkoleń, z uwzględnieniem problematyki budzącej aktualnie wątpliwości czy też rozbieżności w orzecznictwie.

7. Model nadzoru administracyjnego.

Unormowania dotyczące nadzoru zewnętrznego nad władzą sądowniczą ze strony Ministra Sprawiedliwości wzbudzają największe kontrowersje z punktu widzenia konstytucyjnej zasady niezależności sądów. Krajowa Rada Sądownictwa utrzymywała utrwalony wcześniej pogląd, że chociaż Trybunał Konstytucyjny uznał sprawowanie przez Ministra Sprawiedliwości nadzoru nad działalnością administracyjną sądów za zgodne z Konstytucją, to jednak nie oznacza to, że funkcjonujący model w sądach powszechnych jest optymalny i nie stwarza żadnych zagrożeń dla konstytucyjnej zasady niezależności sądów i niezawisłości sędziów³⁶. Wprawdzie czynności z zakresu nadzoru administracyjnego nie mogą wkraczać w dziedzinę, w której sędziowie są niezawisli, to jednak regulacja ta nie oddziela w sposób precyzyjny uprawnień władzy wykonawczej od sądowniczej. Wątpliwości dotyczą wielu spraw w tym takich jak dostęp do akt spraw sądowych i systemów teleinformatycznych. W praktyce funkcjonowania sądów powstają one z uwagi na to, że zdefiniowana w ustawie ustrojowej działalność administracyjna sądów obejmuje nie tylko zapewnienie odpowiednich warunków techniczno-organizacyjnych oraz majątkowych funkcjonowania sądów, ale także zapewnienie właściwego toku wewnętrznego urzędowania sądów w zakresie bezpośrednio

³⁴ Krzysztof Kozłowski, Piotr Tuleja, Ewolucja ustrojowej pozycji sądów a konstytucyjne zadania Krajowej Rady Sądownictwa, [w:] Kwartalnik Krajowej Rady Sądownictwa 1/2015

³⁵ Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z 31 lipca 2015 r. i 11 grudnia 2015 r. w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie sposobu i trybu opracowania harmonogramu działalności szkoleniowej Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury.

³⁶ Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z 5 października 2015 r. w przedmiocie rozwiązań przyjętych w ustawie z 11 września 2015 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów wojskowych.

związanym ze sprawowaniem wymiaru sprawiedliwości oraz wykonywaniem zadań z zakresu ochrony prawnej.

III. Działalność Krajowej Rady Sądownictwa w sprawach zagrożenia niezawisłości sędziowskiej

❖ Prezydium Krajowej Rady Sądownictwa w dniu 2 kwietnia 2015 r. zajęło stanowisko w związku z niektórymi komentarzami po wyroku Sądu „w sprawie byłego kierownictwa Centralnego Biura Antykorupcyjnego”, w którym wyraziło pogląd, że;

„Sądy stoją na straży demokracji, są niezależne, a sędziowie niezawisli i niepodatni na naciski czy wpływy, w tym polityczne. Sugerowanie orzekania przez sędziów na „zamówienie” jest całkowitym brakiem odpowiedzialności za prawidłowe funkcjonowanie demokratycznego państwa prawa. Działania takie zasługują jedynie na zdecydowany sprzeciw”. Prezydium Krajowej Rady Sądownictwa podkreśliło, że procesy sądowe są jawne, uzasadnienia są dostępne dla opinii publicznej, a orzeczenia podlegają kontroli przez sądy wyższej instancji. Uzasadnienie wyroku wskazuje, jakimi motywami kierował się sąd rozstrzygający konkretną sprawę. Prezydium Rady podkreśliło, że nie ma wątpliwości, że w demokratycznym państwie prawa można komentować wyroki sądów, z tym że krytyka powinna mieć charakter merytoryczny. Odpowiedzialni politycy i przedstawiciele mediów nie powinni bezpodstawnie podważać niezawisłości sędziów i pomawiać o wydawanie wyroków na zamówienie. Podważanie autorytetu sądów godzi w fundamenty demokratycznego państwa. Niezależne sądy i niezawisli sędziowie w wolnej i demokratycznej Rzeczypospolitej Polskiej nie działają i nie będą działały na jakiegokolwiek zlecenie³⁷.

❖ W stanowisku z 15 kwietnia 2015 r.³⁸ Krajowa Rada Sądownictwa przyjęła i akceptowała treść stanowiska Prezydium z 2 kwietnia 2015 r. dodając, że sądy, chroniąc konstytucyjną zasadę dobra wspólnego, stoją na straży demokracji, są niezależne, a sędziowie niezawisli i niepodatni na naciski czy wpływy, w tym polityczne. Sugerowanie orzekania przez sędziów na „zamówienie” jest całkowitym brakiem odpowiedzialności za prawidłowe funkcjonowanie demokratycznego państwa prawa i działania takie zasługują jedynie na zdecydowany sprzeciw.

❖ W dniu 24 listopada 2015 r. Krajowa Rada Sądownictwa podjęła uchwałę, w której wyraziła zdecydowany sprzeciw wobec wypowiedzi osób pełniących funkcje publiczne w organach władzy wykonawczej i ustawodawczej kierowanych pod adresem sędziów, które zawierały personalny atak na sędziów i całkowicie nie merytoryczną krytykę wyroku wydanego przez sąd pierwszej instancji w sprawie byłego kierownictwa Centralnego Biura Antykorupcyjnego. Wypowiedzi, że wyrok w tej sprawie miał charakter polityczny uznała za nieuprawnione, gdyż przedmiotem rozstrzygnięcia sądu zostały objęte tylko i wyłącznie aspekty

³⁷ Stanowisko Prezydium Krajowej Rady Sądownictwa z 2 kwietnia 2015 r. w związku z niektórymi komentarzami po wyroku Sądu „w sprawie byłego kierownictwa Centralnego Biura Antykorupcyjnego”.

³⁸ Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z 15 kwietnia 2015 r. w związku z niektórymi komentarzami po wyroku sądu „w sprawie byłego kierownictwa Centralnego Biura Antykorupcyjnego”.

karne tej sprawy, to jest ustalenie czy zachowania oskarżonych wyczerpywały ustawowe znamiona czynu zabronionego oraz czy ponoszą oni za to odpowiedzialność karną.

Krajowa Rada Sądownictwa apelowała do wszystkich osób sprawujących władzę publiczną, aby przestrzegały ogólnoustrojowych zasad: zakazu ingerencji władzy wykonawczej i ustawodawczej w działalność władzy sądowniczej (art. 2 Konstytucji), trójpodziału władz (art. 10 Konstytucji), odrębności sądów i trybunałów od innych władz (art. 173 Konstytucji), a także wyłącznych uprawnień Sądów do sprawowania wymiaru sprawiedliwości (art. 175 ust. 1 Konstytucji)³⁹.

❖ W kolejnej uchwale z 24 listopada 2015 r. Krajowa Rada Sądownictwa zwróciła się do przedstawicieli wszystkich władz i uczestników życia publicznego o powstrzymanie się od działań i wypowiedzi, które mogłyby wpływać na rozstrzygnięcie przez Trybunał Konstytucyjny konfliktu dotyczącego sądownictwa konstytucyjnego i prawnych wątpliwości związanych z jego funkcjonowaniem⁴⁰.

❖ Prezydium Krajowej Rady Sądownictwa w dniu 15 grudnia 2015 r. z najwyższym zaniepokojeniem przyjęło wypowiedzi niektórych posłów na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej VIII Kadencji, prezentowane w czasie obrad Komisji Ustawodawczej Sejmu w dniu 21 grudnia 2015 r., dotyczące nowelizacji ustawy z 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym, kwestionujące zagwarantowane w Konstytucji RP kompetencje Krajowej Rady Sądownictwa do zaopiniowania tego aktu prawnego. Prezydium Rady stanowczo zwróciło uwagę, że opinia Rady z dnia 18 grudnia 2015 r. w przedmiocie poselskiego projektu ustawy – o zmianie ustawy o Trybunale Konstytucyjnym (druk sejmowy nr 122) została przedstawiona na wniosek Marszałka Sejmu zawarty w piśmie z 16 grudnia 2015 r. Nie może być zatem mowy o „samowolnym” opiniowaniu przedłożonego projektu aktu prawnego przez Krajową Radę Sądownictwa. Wypowiedzi zawierające tego rodzaju sugestie stanowią nadużycie i są nieprawdziwe. Podkreślenia wymaga, zdaniem Prezydium, że Krajowa Rada Sądownictwa posiada kompetencje do opiniowania wszelkich aktów prawnych dotyczących niezależności sądów i niezawisłości sędziów, w tym także niezależności Trybunału Konstytucyjnego i niezawisłości Jego sędziów. Żaden inny organ nie został wyposażony przez ustrojodawcę w tego rodzaju kompetencje⁴¹.

1. Opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących sądownictwa i sędziów.

Opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących sądownictwa i sędziów oraz przedstawianie wniosków w tym zakresie to ustawowy obowiązek Krajowej Rady Sądownictwa powierzony Radzie jako organowi stojącemu na straży niezależności sądów i niezawisłości sędziów legitymowanemu do wszczynania w tym zakresie postępowań przed Trybunałem Konstytucyjnym. Pominięcie zasięgnięcia jej opinii w wymienionym zakresie

³⁹ Uchwała Nr 1254/2015 Krajowej Rady Sądownictwa z 24 listopada 2015 r.

⁴⁰ Uchwała Nr 1253/2015 Krajowej Rady Sądownictwa z 24 listopada 2015 r.

⁴¹ Stanowisko Prezydium Krajowej Rady Sądownictwa z 23 grudnia 2015 r. w sprawie publicznych wypowiedzi niektórych posłów VIII kadencji na Sejm RP dotyczących kompetencji Krajowej Rady Sądownictwa w przedmiocie ustawy z 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U. poz. 1064 ze zm.).

powoduje proceduralną niekonstytucyjność ustawy⁴². Prawo do opiniowania przez Radę projektowanych rozwiązań istotnych dla władzy sądowniczej dotyczy całego procesu legislacyjnego: od założeń do projektów ustaw, poprzez projekty rozwiązań ustawowych w trakcie prac rządowych nad projektem, do projektu, który inicjuje postępowanie w Sejmie.

Wagę tych kompetencji potwierdził Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 9 grudnia 2015 r.⁴³. Z jego uzasadnienia wynika, że Krajowa Rada Sądownictwa posiada kompetencje do „inicjowania kontroli konstytucyjności aktów normatywnych w takim zakresie, w jakim dotyczą one niezależności sądów i niezawisłości sędziów. Skoro niezależność Trybunału Konstytucyjnego i niezawisłość jego sędziów mają przełożenie na niezależność sądów i niezawisłość sędziów, to KRS na mocy art. 186 ust. 2 Konstytucji może inicjować kontrolę konstytucyjności zarówno aktów normatywnych dotyczących tej pierwszej, jak i drugiej materii”. Odnosząc się natomiast do kompetencji opiniodawczych Rady, Trybunał stwierdził, że „kompetencja KRS do opiniowania aktów normatywnych nie została (...) *expressis verbis* wyrażona w Konstytucji, lecz w art. 3 ust. 1 pkt 6 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa. W zakresie, w jakim odnosi się do aktów normatywnych dotyczących niezależności sądów w rozumieniu art. 175 ust.1 Konstytucji, tj. Sądu Najwyższego, sądów powszechnych, sądów administracyjnych i sądów wojskowych oraz niezawisłości sędziów tych sądów, ma swoje umocowanie konstytucyjne w postaci art. 186 ust.1 Konstytucji. W zakresie, w jakim ta sama kompetencja odnosi się jednak do aktów normatywnych dotyczących niezawisłości sędziów Trybunału, jedyną jej podstawą prawną jest ustawa. Gwarantuje ona KRS prawo opiniowania aktów normatywnych dotyczących wszystkich sędziów, a zatem także sędziów TK, a to z uwagi na związek tej materii z niezależnością sądów i niezawisłością sędziów”⁴⁴.

Opiniodawcza kompetencja Krajowej Rady Sądownictwa szczegółowo uregulowana w ustawie i mająca konstytucyjne zakotwiczenie (art. 186 § 2 przyznaje KRS samodzielną, indywidualnie określoną pozycję w zakresie kontroli konstytucyjności systemu źródeł prawa - zdolność wnioskowa) nakłada na inne organy demokratycznego państwa prawa powinność zapewnienia warunków skutecznego wykonywania tych zadań. Podstawowym warunkiem prawidłowego wykonywania tych konstytucyjnych zadań jest przede wszystkim obowiązek przedstawiania propozycji zmian aktów prawnych dotyczących sądownictwa w stosownym czasie umożliwiającym zajęcie stanowiska przez Krajową Radę Sądownictwa - organ kolegialny działający poprzez podejmowanie uchwał na posiedzeniach zaplanowanych z odpowiednim wyprzedzeniem.

KRS wielokrotnie w swoich stanowiskach sygnalizowała na wadliwą praktykę działania w tym zakresie. Zdaniem Rady określanie konstytucyjnemu organowi państwa terminów do udzielania odpowiedzi nieuwzględniających kolegialnego charakteru Rady narusza zasadę współdziałania organów Państwa. Dotyczy to także nieprzedstawiania wraz z projektami ustaw aktów wykonawczych, a następnie występowanie o ich pilne, niezwłoczne bądź w możliwie najkrótszym terminie zaopiniowanie, co także narusza tę zasadę. Krajowa Rada

⁴² Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 24 czerwca 1998 r. sygn. akt K 3/98.

⁴³ Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 9 grudnia 2015 r. sygn. akt K 35/15.

⁴⁴ Stanowisko Prezydium Krajowej Rady Sądownictwa z 23 grudnia 2015 r. w sprawie publicznych wypowiedzi niektórych posłów VIII kadencji na Sejm RP dotyczących kompetencji Krajowej Rady Sądownictwa w przedmiocie ustawy z 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U. poz. 1064 ze zm.).

Sądownictwa wyraziła nadzieję, że nieprawidłowości wynikają jedynie z niewystarczająco przemyślanego określania terminów kierowania korespondencji, nie zaś z braku spójnej koncepcji projektowanych aktów prawnych, z których znaczna część ma charakter ustrojowy, bardzo istotny dla realizacji prawa obywateli do sądu zgodnie z art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej⁴⁵. Rada stwierdziła również, że sugestie, jakoby akt wewnętrzny Rady Ministrów mógł stanowić podstawę do określania ram czasowych dla wykonania przez KRS czynności opiniowania i stosowania rygorów wynikających z § 40 ust. 4 Regulaminu pracy Rady Ministrów pozostaje w sprzeczności z zasadą niezależności Rady od organów władzy wykonawczej.

Rada wyraziła również zaniepokojenie, że istotne zmiany w systemie prawa zgłaszane są w trakcie posiedzenia podkomisji po zamknięciu procesu opiniowania aktu prawnego. Może to prowadzić do konkluzji, że nie są one przygotowane pod względem systemowym i wynikają z działań podejmowanych ad hoc, które prowadzą do systematycznego naruszania ustrojowych rozwiązań dotyczących władzy sądowniczej. Takie działania stanowią istotne naruszenie procedury legislacyjnej⁴⁶.

Opiniując przedstawiane projekty aktów prawnych, Rada podtrzymywała swoje dotychczasowe stanowisko, wyrażane w latach ubiegłych, dotyczące zbyt częstych nowelizacji aktów prawa powszechnie obowiązującego, w tym niedopuszczalnej częstotliwości zmian, jakim poddawane są ustawy rangi kodeksowej uznając, że stanowią one negatywną praktykę godzącą w stabilność systemu prawnego. Poza tym zdaniem Rady, przedstawiane projekty często nie były poprzedzone należytą i niezbędną analizą zjawiska będącego przedmiotem nowelizacji - brak badań czy analiz potwierdzających stawiane tezy. Rada stwierdziła, że w ostatnim okresie nagminna stała się praktyka wprowadzania ad hoc zmian w kluczowych, z punktu widzenia regulacji życia społecznego, ustawach i uznała, że taka praktyka nie może być oceniana jako pożądana i prawidłowa.

Krajowa Rada Sądownictwa zaopiniowała w 2015 r. łącznie 216 projektów aktów normatywnych; 95 projektów ustaw, 3 projekty założeń do projektów ustaw, 117 projektów rozporządzeń, 1 projekt Obwieszczenia Marszałka Sejmu w sprawie jednolitego tekstu ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz 3 ustawy uchwalone. Rada wyraziła: 201 opinii do projektów aktów normatywnych i 19 stanowisk, które są zamieszczone na stronie internetowej Rady (wykaz stanowi pkt XII niniejszej informacji).

Krajowa Rada Sądownictwa łącznie zaopiniowała 17 projektów ustaw dotyczących zmian kodeksów:

- 8 - w przedmiocie ustawy o zmianie ustawy - Kodeks karny
- 1 - w przedmiocie projektu nowelizacji ustawy - Kodeks karny wykonawczy
- 1 - w przedmiocie ustawy o zmianie ustawy - Kodeks wykroczeń oraz ustawy - Prawo o ruchu drogowym

⁴⁵ Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z 8 maja 2015 r. w sprawie terminów zakreślanych Radzie przez Ministra Sprawiedliwości na udzielenie odpowiedzi.

⁴⁶ Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z 31 lipca 2015 r. w przedmiocie sprawozdania Komisji Polityki Społecznej i Rodziny oraz Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (druk nr 3058).

- 3 - w przedmiocie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego
- 2 - w przedmiocie ustawy o zmianie ustawy - Kodeks cywilny
- 1 - w przedmiocie ustawy o zmianie ustawy - Kodeks wyborczy
- 1 - w przedmiocie ustawy o zmianie ustawy - Kodeks spółek handlowych.

Rada zaopiniowała również projekty ustaw o zmianie ustawy: Prawo geodezyjne i kartograficzne, Prawo łowieckie, Prawo bankowe, Prawo ochrony środowiska, Prawo o ruchu drogowym i Prawo o stowarzyszeniach, a także projekty ustaw: Prawo restrukturyzacyjne, Prawo o zgromadzeniach i Prawo działalności gospodarczej.

2. Ważniejsze opinie i stanowiska Krajowej Rady Sądownictwa w sprawach ustrojowych.

Zmiany przepisów dotyczących ustroju sądów w ostatnich czasach często były dokonywane bez analizy skuteczności projektowanych celów, a także, bez konsultacji ze środowiskiem sędziowskim, z pominięciem w wielu przypadkach opinii Krajowej Rady Sądownictwa. Znaczna część z wprowadzonych w tym trybie przepisów naruszała konstytucyjne gwarancje odrębności władzy sądowniczej i niezawisłości sędziów, co wielokrotnie zauważała KRS, a potwierdzał Trybunał Konstytucyjny.

❖ W związku wnioskami Kancelarii Prezydenta RP Krajowa Rada Sądownictwa zajęła stanowisko, odnosząc się do zagadnień w nich podniesionych, a dotyczących rozwiązań przyjętych w ustawach:

- z 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (wniosek z 24 lutego 2015 r.);
- z 11 września 2015 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów wojskowych (wniosek z 2 października 2015 r.).

Dotyczyły one w obu nowelizacjach ustaw zakresu praw i wolności obywatelskich unormowanych w Konstytucji RP, obejmujących ochronę danych osobowych zawartych w aktach spraw sądowych (zmieniony dział IVa ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych).

Zapis art. 175a § 2 i § 3 znowelizowanej ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw - oraz art. 15 i 16 znowelizowanej ustawy – Prawo o ustroju sądów wojskowych nasuwają zdaniem Krajowej Rady Sądownictwa istotne wątpliwości konstytucyjne. Sformułowanie tych przepisów Rada uznała za zbyt ogólne i nie wskazujące w istocie kryteriów, przy pomocy których można by określić granice uprawnień Ministra. Przewidziany w nich warunek ograniczający Ministra Sprawiedliwości przy gromadzeniu i przetwarzaniu danych osobowych tylko do przypadków „gdy jest to niezbędne ze względu na zakres lub charakter prowadzonego postępowania lub przeprowadzanych czynności” w tym uprawnienia związanego z żądaniem podjęcia czynności dyscyplinarnych przez rzecznika dyscyplinarnego wobec sędziego lub w celu i zakresie niezbędnym do prawidłowego realizowania obowiązków wynikających ze stosunków służbowych

lub realizacji zadań z zakresu nadzoru administracyjnego nad działalnością administracyjną sądów nie odpowiada, zdaniem Rady, standardom wynikającym z ustawy zasadniczej, zgodnie z którymi nikt nie może być obowiązany inaczej niż na podstawie ustawy do ujawniania informacji dotyczących jego osoby, zaś władze publiczne nie mogą pozyskiwać, gromadzić i udostępniać innych informacji o obywatelach niż niezbędne w demokratycznym państwie prawnym (art. 51 ust 1 i 2 Konstytucji). Norma ta stanowi dla prawodawcy dyrektywę najwyższej rangi i wymaga aby przepisy ustawy odnoszące się do zagadnień gromadzenia i przetwarzania danych osobowych zawierały uregulowania na tyle precyzyjne i wyczerpujące, by jasno z nich wynikało, że w danej dziedzinie konkretne dane osobowe są niezbędne do osiągnięcia zamierzonego celu.

Z problematyką dostępu do danych osobowych (w tym także tzw. danych wrażliwych) wiąże się uprawnienie do żądania przez Ministra Sprawiedliwości w ramach zewnętrznego nadzoru administracyjnego przesłania akt spraw sądowych.

Krajowa Rada Sądownictwa powołała się na orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego, który w uzasadnieniu wyroku z dnia 8 maja 2014 r. o sygn. akt U 9/13 stwierdził, że problematyka ta wiąże się bezpośrednio ze sprawowaniem wymiaru sprawiedliwości, ustrojową pozycją sądów oraz korzystaniem przez jednostki z konstytucyjnych wolności i praw, oraz że dostęp do akt sprawy sądowej, w szczególności znajdującej się w toku, oddziałuje na sprawowanie wymiaru sprawiedliwości i wykonywanie innych zadań z zakresu ochrony prawnej przez sąd. Korzystanie przez Ministra Sprawiedliwości z omawianych uprawnień może wywoływać efekt mrozący dla sędziego, a co za tym idzie - wywierać choćby pośrednią presję na sposób rozstrzygnięcia rozpoznawanej przez niego sprawy. Może też być w opinii publicznej odbierane jako instrument osłabiający niezależność i bezstronność sądu jako organu powołanego do sprawowania wymiaru sprawiedliwości, a także podważać konstytucyjnie gwarantowane odseparowanie sądownictwa od innych władz, a zwłaszcza od organów egzekutywy. Sama świadomość możliwości przekazania organowi władzy wykonawczej akt sprawy sądowej, zwłaszcza jeśli dotyczy ona sporu między jednostką a państwem, może „podawać w wątpliwość rozstrzygnięcie tej sprawy przez niezależny, niezawisły i bezstronny sąd, czego wymaga art. 45 ust. 1 Konstytucji.”.

Rada zauważyła również, zgodnie z poglądem Trybunału Konstytucyjnego, że inaczej należy postrzegać zakres swobody regulacyjnej ustawodawcy co do kreowania kompetencji do żądania akt sprawy zakończonej prawomocnym wyrokiem, a inaczej gdy trwa postępowanie przed sądem. Ponadto przekazanie Ministrowi Sprawiedliwości akt sądowych w trakcie toczącego się postępowania nie może rzutować na realizację konstytucyjnego prawa jednostki do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki. Zdaniem Krajowej Rady Sądownictwa brzmienie uchwalonych przepisów, istotnych dla wymiaru sprawiedliwości, budzi pod tymi względami uzasadnione wątpliwości, gdyż nie przewiduje żadnych ograniczeń w wykonywaniu tego uprawnienia. Powyższe kwestie powinny zostać uregulowane w ustawie, przy jednoczesnym szczegółowym uzasadnieniu i skonstruowaniu mechanizmów odpowiadających standardom przyjętym w Konstytucji RP, zgodnie z utrwalonym w tym zakresie orzecnictwem Trybunału Konstytucyjnego.

Krajowa Rada Sądownictwa zwróciła się do Prezydenta RP o rozważenie skierowania obu przedmiotowych ustaw do Trybunału Konstytucyjnego przed ich podpisaniem.

Odnosząc się do zagadnień podniesionych we wniosku Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 24 lutego 2015 r., a dotyczących rozwiązań przyjętych w ustawie z 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw⁴⁷, Krajowa Rada Sądownictwa powołała się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 8 maja 2014 r., w którym Trybunał wskazał, że akta sądowe zawierają dane osobowe jednostek, nierzadko o charakterze intymnym, dotyczą szczegółów z życia rodzinnego i prywatnego oraz, że informacje te objęte są konstytucyjną ochroną wynikającą m.in. z art. 47 i art. 51 Konstytucji. Zdaniem Trybunału Konstytucyjnego, każda operacja na danych osobowych jednostek, w tym przekazywanie ich między organami państwa, musi być uznawana za odrębną ingerencję w autonomię informacyjną jednostki, a tym samym wymaga unormowania w ustawie. Projektowane przepisy ustawowe muszą w świetle powołanego orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego określać w jakim celu i w jakim zakresie, a także w jakich konkretnie przypadkach, Minister Sprawiedliwości mógłby korzystać z omawianych uprawnień. Rada zauważyła również, że strony postępowań sądowych udostępniają dane osobowe władzy sądowniczej, a nie organom władzy wykonawczej. W jej ocenie uchwalone przepisy nie spełniają tych wymogów i wymagają koniecznych prac legislacyjnych. Krajowa Rada Sądownictwa podkreśliła także, że przeciwko przyjętym rozwiązaniom przemawia argumentacja zawarta w wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 8 kwietnia 2014 r. w sprawach Digital Rights Ireland Ltd C-293/12 i Kärntner Landesregierung C-594/12.

W związku z wnioskiem Kancelarii Prezydenta RP z dnia 2 października 2015 r. Rada zajęła stanowisko w przedmiocie rozwiązań przyjętych w ustawie z dnia 11 września 2015 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów wojskowych⁴⁸.

Rada podtrzymała swoje stanowisko przedstawione w opinii z dnia 17 stycznia 2014 r. do projektu wymienionej ustawy, w zakresie w jakim zgłoszone uwagi nie zostały uwzględnione w ustawie uchwalonej przez Sejm RP. Stwierdziła, że przyjęte rozwiązania w zakresie nadzoru nad sądami wojskowymi nie wprowadzają wyraźnych kryteriów sprawowania nadzoru takich jak legalność, celowość czy rzetelność, a brak zdefiniowania, na czym w istocie polega administracja sądowa przyczyni się do powstawania wielu trudności z ustaleniem jego rzeczywistego zakresu przedmiotowego. Na negatywną ocenę opiniowanych rozwiązań wpływa także, zdaniem KRS, brzmienie uchwalonego art. 15a § 2 ustawy, który nie definiuje działalności administracyjnej sądów, a jedynie stanowi jakie „w szczególności” czynności może podejmować prezes sądu w ramach prowadzonego nadzoru.

---

⁴⁷ Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 5 marca 2015 r. w sprawie rozwiązań przyjętych w ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw.

⁴⁸ Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z 5 października 2015 r. w przedmiocie rozwiązań przyjętych w ustawie z dnia 11 września 2015 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów wojskowych.

Krajowa Rada Sądownictwa podtrzymała również krytyczną ocenę możliwości objęcia pojęciem nadzoru badania sprawności postępowania w poszczególnych sprawach, które ma wiązać się z uprawnieniem prezesa do żądania usunięcia skutków uchybienia w tym zakresie. Stwarza to, jej zdaniem, podobnie jak w przypadku analogicznych przepisów zawartych w ustawie - Prawo o ustroju sądów powszechnych, niebezpieczeństwo wkraczania w tę sferę, w której sędziowie są niezawisli. Zdaniem Rady, przyjęte rozwiązania nie wykluczają przyjęcia, że ocena sprawności postępowania może polegać na uznaniu za wadliwe takich czynności jak zawieszenie postępowania, odroczenie spraw, zwrot pozwu itp. W praktyce może zatem dojść do obejmowania nadzorem spraw, które jednak nie mieszczą się wyłącznie w zakresie zarządzania procesem orzeczniczym. Tym samym prowadzić to może do wypaczenia prokonstytucyjnej wykładni tego przepisu wynikającej z orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego w sprawie o sygn. K 45/07, w której Trybunał badał identyczne w brzmieniu sformułowanie znajdujące się w ustawie - Prawo o ustroju sądów powszechnych. Granica w zakresie zarządzania procesem orzeczniczym a samym orzekaniem jest bowiem, według Krajowej Rady Sądownictwa, bardzo niewyraźna.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 122 ust. 3 Konstytucji RP wniósł o zbadanie zgodności z Konstytucją ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (dalej: ustawa nowelizująca).

Zdaniem Prezydenta RP:

I.

- art. 1 pkt 21 ustawy nowelizującej, zmieniający art. 37g ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2015 r. poz. 133, dalej: ustawa nowelizowana) w zakresie, w jakim Minister Sprawiedliwości może żądać od prezesa sądu apelacyjnego, gdy jest to konieczne do weryfikacji czynności podejmowanych w ramach wewnętrznego nadzoru administracyjnego także przesłania akt spraw sądowych w związku z art. 1 pkt 39 ustawy nowelizującej, w części obejmującej dodany art. 175a § 3,
- art. 1 pkt 35 ustawy nowelizującej dodający w ustawie nowelizowanej w art. 114 § 1a, w zw. z art. 1 pkt 39 ustawy nowelizującej w części obejmującej dodany art. 175a § 3,

są niezgodne z art. 2, art. 173 w zw. z art. 10 ust. 1 oraz art. 47 w związku z art. 31 ust. 3 i art. 51 ust. 2 Konstytucji RP;

- II. art. 1 pkt 39 ustawy nowelizującej w części obejmującej dodany art. 175a § 2, w zw. z art. 175a § 4 i art. 175d § 1 i § 4, jest niezgodny z art. 2, art. 173 w zw. z art. 10 ust. 1 oraz art. 47 w zw. z art. 31 ust. 3 i art. 51 ust. 2 Konstytucji RP.

Wnioskodawca miał wątpliwości co do konstytucyjności czterech zagadnień prawnych związanych z przyznaniem Ministrowi Sprawiedliwości określonych kompetencji:

- 1) żądania przesłania akt spraw sądowych w związku ze sprawowaniem nadzoru zewnętrznego nad działalnością administracyjną sądów,

- 2) żądania przesłania akt spraw sądowych w związku z realizacją kompetencji w ramach postępowania dyscyplinarnego, o której mowa w art. 114 § 1 ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych;
- 3) zbierania i wykorzystywania niezbędnych informacji zawierających dane osobowe oraz ich przetwarzania, w tym danych wrażliwych w związku z kompetencjami nadzorczymi Ministra Sprawiedliwości oraz uprawnieniem w ramach postępowania dyscyplinarnego (art. 114 § 1a ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych) w zakresie dotyczącym danych zawartych w aktach spraw sądowych;
- 4) przetwarzania danych zawartych w centralnych systemach teleinformatycznych w czasie niezbędnym do realizacji zadań związanych z informatyzacją sądownictwa⁴⁹.

W związku z pismem Przewodniczącego składu orzekającego w sprawie z wniosku Prezydenta RP o zbadanie zgodności z Konstytucją niektórych przepisów ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (sygn. akt Kp 1/15), Krajowa Rada Sądownictwa w stanowisku z 15 kwietnia podzieliła stanowisko Prezydenta⁵⁰.

W ocenie Krajowej Rady Sądownictwa podniesione przez Prezydenta RP zarzuty dotyczyły niezgodności ustawy nowelizującej z wzorcami konstytucyjnymi kształtującymi tożsamość ustrojową państwa. Chodzi o relacje między władzą sądowniczą a władzą wykonawczą, w tym o odrębność władzy sądowniczej i jej niezależność wobec innych władz oraz niezawisłość sędziowską, a także o gwarancje prawa do prywatności i granice działań władzy publicznej w zakresie gromadzenia danych dotyczących osób - a więc w istocie o autonomię informacyjną jednostki, zagrożoną przez ustawę nowelizującą. Podniesione przez Prezydenta RP zarzuty odnosiły się również do zgodności ustawy nowelizującej z zasadami przyzwoitej legislacji (zasadą określoności prawa i zasadą proporcjonalności). W przekonaniu Krajowej Rady Sądownictwa zarzuty zawarte we wniosku zmierzały do wyeliminowania stworzonego przez ustawę nowelizującą zagrożenia dla prawa do sądu, mającego szczególne znaczenie w demokratycznym państwie prawnym.

W wyroku z 14 października 2015 roku Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że:

- 1) przyznanie Ministrowi Sprawiedliwości kompetencji do żądania przesłania akt spraw sądowych ingeruje w istotę władzy sądowniczej oraz narusza zasadę niezawisłości sędziowskiej. Uznał również, że zewnętrzny dostęp do akt sprawy sądowej oddziałuje na sprawowanie wymiaru sprawiedliwości przez sądy, bo zarówno przebieg, jak i efekt podstawowej działalności sądów polegającej na orzekaniu, czyli sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości, znajduje swój wyraz właśnie w aktach sprawy. Konstytucja zapewnia sądom pełną samodzielność w rozpoznawaniu spraw i orzekaniu, co oznacza również konieczność zapewnie-

⁴⁹ <http://trybunal.gov.pl/sprawy-w-trybunale/art/7516-prawo-o-ustroju-sadow-powszechnych/>

⁵⁰ Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 15 kwietnia 2015 r. w sprawie zarzutów postawionych we wniosku Prezydenta RP o zbadanie zgodności z Konstytucją niektórych przepisów ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (sygn. akt Kp 1/15).

nia wykonywania funkcji jurysdykcyjnych przez sądy bez jakiegokolwiek ingerencji przez organy innych władz, w tym Ministra Sprawiedliwości jako organ władzy wykonawczej;

- 2) w obecnym stanie prawnym Minister Sprawiedliwości dysponuje narzędziami weryfikacji zasadności otrzymywanych skarg wobec sędziów i w praktyce korzysta z kompetencji do żądania wszczęcia postępowania dyscyplinarnego raz lub kilka razy w roku, jedynie w szczególnie uzasadnionych przypadkach i nie ma potrzeby kreowania postępowania wstępnego przez ministra, które poprzedzi postępowanie wyjaśniające prowadzone przez rzecznika dyscyplinarnego. Z uwagi na wagę wartości, które narusza kompetencja przewidziana w art. 114 § 1a ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych, czyli niezależność władzy sądowniczej oraz niezawisłość sędziowską, należy uznać, że regulacja ta nie jest konieczna i stanowi nadmierną ingerencję w niezależność władzy sądowniczej mogąc potencjalnie wkraczać w niezawisłość sędziowską;
- 3) orzeczenie o niezgodności z Konstytucją przepisów ustawy zmieniającej stanowiących podstawę do żądania przez Ministra Sprawiedliwości przesłania akt spraw sądowych pociąga za sobą także niezgodność z Konstytucją przepisów umożliwiających przetwarzanie danych osobowych zawartych w tych aktach. Nie sposób uznać, że takie przetwarzanie danych byłoby w takiej sytuacji niezbędne w demokratycznym państwie prawnym (art. 51 ust. 2 Konstytucji) i konieczne (art. 31 ust. 3 Konstytucji);
- 4) ingerencja przez zakwestionowany art. 175a § 2 ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych w autonomię informacyjną stanowiącą element konstytucyjnego prawa do prywatności jest uzasadniona realizacją procesu informatyzacji sądownictwa, jednak tylko w zakresie koniecznym dla realizacji tego celu. Oznacza to, że art. 175a § 2 ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych w kwestionowanym zakresie spełnia przesłanki ograniczenia konstytucyjnego prawa do prywatności określone w art. 31 ust. 3 Konstytucji oraz przesłankę niezbędności pozyskiwania informacji o obywatelach, określoną w art. 51 ust. 2 Konstytucji.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, wnioskiem z 6 października 2015 r., złożonym w trybie kontroli prewencyjnej przewidzianej w art. 122 ust. 3 Konstytucji, zwrócił się do Trybunału o zbadanie zgodności z Konstytucją niektórych przepisów ustawy z 11 września 2015 r. o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów wojskowych (dalej: ustawa zmieniająca).

Zarzuty sformułowane we wniosku Prezydenta dotyczyły wprowadzonych do ustawy z 21 sierpnia 1997 r. - Prawo o ustroju sądów wojskowych (dalej: p.u.s.w.) przepisów kreujących uprawnienia Ministra Sprawiedliwości do:

- żądania akt spraw sądowych w związku z realizacją zewnętrznego nadzoru administracyjnego sprawowanego nad sądami wojskowymi (dodany do p.u.s.w. art. 15 § 3 pkt 3),

- żądania akt spraw sądowych prowadzonych przez sędziego przed żądaniem podjęcia czynności dyscyplinarnych wobec sędziego (dodany do p.u.s.w. art. 41 § 1a)
- oraz administrowania danymi osobowymi stron, pełnomocników i innych uczestników postępowań sądowych (dodany do p.u.s.w. art. 64c § 2 i 3).

Trybunał wziął pod uwagę, że analogiczne regulacje prawne, przewidziane w odniesieniu do sądów powszechnych, zostały ocenione w wyroku Trybunału z 14 października 2015 r., sygn. Kp 1/15. Trybunał, uwzględniając strukturalną odrębność sądownictwa wojskowego, podkreślił, że konstytucyjne zasady niezależności sądów i niezawisłości sędziów odnoszą się również do sądów wojskowych.

W wyroku z 25 maja 2016 r. (sygn akt Kp 5/15) Trybunał Konstytucyjny orzekł, że:

I

- 1) art. 1 pkt 8 ustawy z 11 września 2015 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów wojskowych, dodający do ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych art. 15c § 3 pkt 3, w zakresie, w jakim przewiduje, że Minister Sprawiedliwości, w ramach zewnętrznego nadzoru administracyjnego, może żądać od prezesa wojskowego sądu okręgowego przedstawienia, w określonym terminie, w uzasadnionych przypadkach, akt spraw sądowych, jest niezgodny z wynikającą z art. 2 Konstytucji zasadą zakazu nadmiernej ingerencji i zasadą określoności przepisów prawa, art. 173 i art. 178 ust. 1 w związku z art. 10 ust. 1 oraz art. 45 ust. 1, art. 47 w związku z art. 31 ust. 3 i art. 51 ust. 2 Konstytucji,
- 2) art. 1 pkt 15 ustawy z 11 września 2015 r. powołanej w punkcie 1, dodający do ustawy z 21 sierpnia 1997 r. powołanej w punkcie 1 art. 41 § 1a, jest niezgodny z wynikającą z art. 2 Konstytucji zasadą zakazu nadmiernej ingerencji, art. 173 i art. 178 ust. 1 w związku z art. 10 ust. 1 oraz art. 45 ust. 1, art. 47 w związku z art. 31 ust. 3 i art. 51 ust. 2 Konstytucji oraz jest zgodny z wynikającą z art. 2 Konstytucji zasadą określoności przepisów prawa,
- 3) art. 1 pkt 16 ustawy z 11 września 2015 r. powołanej w punkcie 1, dodający do ustawy z 21 sierpnia 1997 r. powołanej w punkcie 1 art. 64c § 2 i 3, w zakresie, w jakim przewiduje, że Minister Sprawiedliwości jest administratorem danych osobowych, o których mowa w § 2, jest niezgodny z art. 2, art. 173 w związku z art. 10 ust. 1 oraz z art. 47 w związku z art. 31 ust. 3 i art. 51 ust. 2 Konstytucji.

II

Przepisy wskazane w części I nie są nierozzerwalnie związane z całą ustawą.

Odnosząc się do zarzutu dotyczącego przyznania Ministrowi Sprawiedliwości kompetencji w zakresie dostępu do akt spraw sądowych w związku ze sprawowaniem zewnętrznego nadzoru administracyjnego nad sądami wojskowymi, Trybunał uznał, że zakwestionowany przepis umożliwia organowi władzy wykonawczej wkroczenie w sferę kompetencyjną zastrzeżoną jedynie dla sądów. Zewnętrzny

dostęp do akt sprawy sądowej oddziałuje na sprawowanie wymiaru sprawiedliwości przez sądy, bo zarówno przebieg, jak i efekt podstawowej działalności sądów polegającej na orzekaniu, znajduje swój wyraz właśnie w aktach sprawy. Konstytucja zapewnia sądom pełną samodzielność w rozpoznawaniu spraw i orzekaniu, co oznacza również konieczność zapewnienia wykonywania funkcji jurysdykcyjnych przez sądy bez jakiegokolwiek ingerencji ze strony innych władz, w tym Ministra Sprawiedliwości jako organu władzy wykonawczej. Wystąpienie przez Ministra Sprawiedliwości z żądaniem przesłania akt sprawy w toku zaburzałoby tok jej rozpoznania, a ponadto mogłoby wywoływać presję na sędziego i tym samym oddziaływać na sposób jej rozstrzygnięcia.

Trybunał uznał, że zakwestionowany przepis stanowi nadmierną ingerencję w zasadę niezależności władzy sądowniczej oraz zasadę niezawisłości sędziowskiej, a w konsekwencji zagrażać może realizacji konstytucyjnego prawa jednostki do rozpatrzenia sprawy przez niezależny, bezstronny i niezawisły sąd. Jednocześnie powierzenie Ministrowi Sprawiedliwości kompetencji żądania przesłania akt spraw sądowych, w celu weryfikacji czynności podejmowanych w ramach wewnętrznego nadzoru administracyjnego oznaczałoby także udostępnianie Ministrowi Sprawiedliwości informacji zawartych w aktach sprawy sądowej, w tym danych osobowych, również danych wrażliwych. Ustawodawca, ograniczył tym samym w sposób nieproporcjonalny prawa określone w art. 47 i art. 51 Konstytucji.

Powyższe argumenty przemawiały także za stwierdzeniem niekonstytucyjności przepisu przewidującego uprawnienie Ministra Sprawiedliwości do żądania od prezesa okręgowego sądu wojskowego akt spraw sądowych prowadzonych przez sędziego przed żądaniem podjęcia czynności dyscyplinarnych wobec sędziego. Ze względu na wagę wartości, które narusza ta kompetencja, czyli niezależność władzy sądowniczej oraz niezawisłość sędziowską, Trybunał uznał, że także ta regulacja nie jest konieczna i stanowi nadmierną ingerencję w niezależność władzy sądowniczej, mogąc potencjalnie wkraczać w niezawisłość sędziowską. Jednocześnie Trybunał uznał za zasadny zarzut naruszenia konstytucyjnych standardów ochrony prywatności jednostki oraz zasad pozyskiwania przez władze publiczne informacji o jednostce, skoro przekazanie akt sprawy sądowej łączy się z gromadzeniem i przetwarzaniem danych osobowych.

Ustawodawca upoważnił również Ministra Sprawiedliwości do administrowania danymi osobowymi stron, pełnomocników i innych uczestników postępowań sądowych. Według Trybunału, zadania Ministra Sprawiedliwości określone w p.u.s.w. nie uzasadniają przyznania temu organowi możliwości władczego decydowania o celach i środkach przetwarzania danych osobowych zgromadzonych w bliżej nieokreślonych „rejestrach prowadzonych na podstawie odrębnych przepisów”. Ustawodawca, dodając do p.u.s.w. art. 64c § 3, inaczej niż w regulacjach dotyczących sądownictwa powszechnego, przyznał Ministrowi ogólne uprawnienie do administrowania danymi bez wskazania, że chodzi o dane z sys-

temów teleinformatycznych, bez ograniczenia czasowego czy zakresowego. Dlatego też Trybunał uznał, że oceniany przepis w zakwestionowanym zakresie, nie spełnia przesłanek ograniczenia konstytucyjnego prawa do prywatności określonych w art. 31 ust. 3 Konstytucji oraz przesłanki niezbędności pozyskiwania informacji o obywatelach, określonej w art. 51 ust. 2 Konstytucji. Niemożność ustalenia rzeczywistego zakresu uprawnień Ministra Sprawiedliwości, budzi też wątpliwości w świetle zasady określoności przepisów prawa (art. 2 Konstytucji). Ponadto zdaniem Trybunału brak związku pomiędzy dopuszczalnym zakresem przetwarzania danych osobowych a funkcjami organu, któremu kompetencję tę powierzono, uzasadnił stwierdzenie niezgodności zakwestionowanego przepisu z art. 173 w związku z art. 10 ust. 1 Konstytucji⁵¹.

❖ Opiniując poselski projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych Krajowa Rada Sądownictwa akceptując potrzebę uregulowania statusu prawnego rodzinnych ośrodków diagnostyczno-konsultacyjnych negatywnie oceniła koncepcję ich włączenia do struktury sądów powszechnych, jako „organów pomocniczych sądów okręgowych”. Zgodnie z założeniami opinie RODK miały mieć walor opinii biegłych sądowych, co jest sprzeczne z zasadą, że biegły sporządzający opinię w sprawie powinien mieć pozycję niezależną od sądu. Powyższa zasada ma istotne znaczenie dla postrzegania przez strony postępowania bezstronności biegłego.

Przedstawiając stanowisko do tego projektu⁵² Krajowa Rada Sądownictwa w związku z informacją o rozpoczęciu przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej prac nad poselskim projektem ustawy o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 3058) zwróciła uwagę, że projekt ten nie został wcześniej przedstawiony do zaopiniowania Krajowej Radzie Sądownictwa, mimo, że dotyczył bezpośrednio funkcjonowania sądów powszechnych, co stanowi istotne naruszenie procedury legislacyjnej, w tym reguły wyrażonej w art. 3 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa.

W 2015 r. Krajowa Rada Sądownictwa trzykrotnie opiniowała projekt ustawy o Trybunale Konstytucyjnym. Przedstawiła negatywne uwagi w opiniach: z 5 maja w przedmiocie prezydenckiego projektu ustawy o Trybunale Konstytucyjnym (druk sejmowy nr 1590 - sprawozdanie Podkomisji Nadzwyczajnej z 9.04.15); z 18 grudnia w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o Trybunale Konstytucyjnym (druk sejmowy nr 129) i 18 grudnia w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Trybunale Konstytucyjnym (druk sejmowy nr 122). Zajęła również w dniu 24 listopada stanowisko w przedmiocie trybu uchwalenia ustawy o zmianie ustawy o Trybunale Konstytucyjnym.

⁵¹ <http://trybunal.gov.pl/rozprawy/komunikaty-prasowe/komunikaty-po/art/9004-prawo-o-ustroju-sadow-wojskowych/>

⁵² Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z 17 kwietnia 2015 r. w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 3058).

❖ **W opinii z 5 maja 2015 r.** Krajowa Rada Sądownictwa przedstawiła uwagi w przedmiocie prezydenckiego projektu ustawy o Trybunale Konstytucyjnym⁵³. Po zapoznaniu się z projektem, w wersji po zmianach wprowadzonych w pracach sejmowych, ponowiła uwagi zawarte w opinii z dnia 13 września 2013 r.

Podtrzymała stanowisko w kwestii liczebności składu orzekającego w sprawach dyscyplinarnych. Zdaniem Rady skład orzekający w tych sprawach powinien liczyć minimum pięciu sędziów Trybunału, zaś w drugiej instancji Trybunał powinien orzekać w pełnym składzie, z wyłączeniem sędziego, którego dotyczy prowadzone postępowanie i ewentualnie sędziego sprawozdawcy przygotowującego sprawę dyscyplinarną.

Wątpliwości Krajowej Rady Sądownictwa nadal budziło rozwiązanie polegające na możliwości mianowania, powołania lub wyboru sędziego Trybunału w stanie spoczynku na stanowisko w organach państwowych. Takie rozwiązanie, jej zdaniem, może stwarzać zagrożenia dla poziomu gwarancji niezawisłości adekwatnego dla stanowisk sędziowskich. W przeciwieństwie do dopuszczalności działalności w organach organizacji międzynarodowych oraz ponadnarodowych możliwość objęcia stanowiska w organach krajowych nie pozostaje bez wpływu na ogólną ocenę ustrojowej pozycji sędziego Trybunału.

Rada podtrzymała również negatywne uwagi dotyczące składu orzekającego Trybunału w sprawach zgodności z Konstytucją ustaw i umów międzynarodowych - skład pięciu sędziów Trybunału nie wydawał się Radzie adekwatny do rangi tego rodzaju spraw. Rozważenia wymagało także czy proponowane określenie minimalnego kworum pełnego składu Trybunału Konstytucyjnego na poziomie dziewięciu sędziów nie jest zbyt niskie. Zdaniem Rady o uznaniu sprawy za szczególnie zawiłą powinien orzekać Trybunał w składzie właściwym dla rozpoznania sprawy i przekazać ją do rozpoznania pełnemu składowi. Za aktualne KRS uznała wątpliwości dotyczące orzekania przez Trybunał Konstytucyjny w pełnym składzie.

Zdaniem Krajowej Rady Sądownictwa przyjęte w projekcie zasady prowadzenia postępowania w sprawach wszczętych na podstawie wniosku grupy posłów lub senatorów w sytuacji zakończenia kadencji Sejmu i Senatu budzą poważne wątpliwości co do mechanizmu podejmowania tego rodzaju decyzji procesowej. Przyjęcie szerokiego katalogu wyjątków od zasady braku wpływu zakończenia kadencji Sejmu i Senatu na byt sprawy w Trybunale, prowadzi, według Rady, do uzależnienia kwestii rozpoznania zagadnienia prawnego od woli politycznej nowo wybranych przedstawicieli władzy ustawodawczej, co nie będzie sprzyjać sprawnej realizacji powierzonych Trybunałowi Konstytucyjnemu zadań.

Krajowa Rada Sądownictwa negatywnie

- ustosunkowała się do rezygnacji z możliwości zgłaszania kandydatów na sędziów Trybunału Konstytucyjnego przez wskazane w pierwotnym projekcie podmioty, w tym Krajową Radę Sądownictwa, zwracając uwagę, że w Trybunale Konstytucyjnym, w całej jego historii, nie zasiadały osoby wywodzące się ze środowiska sędziów sądów powszechnych. Również negatywnie oceniła usunięcie z projektu pozytywnie ocenianych

⁵³ Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z 5 maja 2015 r. w przedmiocie prezydenckiego projektu ustawy o Trybunale Konstytucyjnym (druk sejmowy nr 1590 – sprawozdanie Podkomisji Nadzwyczajnej z 9 kwietnia 2015 r.).

propozycji dotyczących zakazu kandydowania na stanowisko sędziego Trybunału Konstytucyjnego przez osoby sprawujące mandat posła lub senatora oraz posła do Parlamentu Europejskiego przez określony czas po wygaśnięciu mandatu uznając, że eliminacja tego rozwiązania godzi w intencje projektodawcy, a co istotniejsze nie zapewnia apolityczności Trybunału Konstytucyjnego.

Założeniem prezydenckiego projektu było sprecyzowanie kryteriów kandydowania na stanowisko sędziego Trybunału Konstytucyjnego oraz określenia transparentnej procedury wyłaniania grona osób, spośród których grupy posłów lub Prezydium Sejmu zgłaszać mogłyby kandydatów na to stanowisko. Projekt zakładał szerokie uspołecznienie procesu doboru kandydatów na stanowisko sędziego Trybunału Konstytucyjnego, natomiast w toku prac sejmowych powrócono do modelu, w którym całość kompetencji, w tym do zgłaszania osób na kandydatów na urząd sędziego Trybunału Konstytucyjnego, skupiona jest po stronie władzy ustawodawczej. Taki kierunek zmian projektu, w zakresie wykluczenia udziału Krajowej Rady Sądownictwa, stanowi o sprzeczności projektowanych regulacji z Rekomendacją nr CM/Rec(2010)12 Komitetu Ministrów dotyczącą sędziów i ich: niezawisłości, odpowiedzialności i efektywności (*vide* pkt 1, 44 i 47 Rekomendacji).

Rada uznała również, że posiadanie tytułu doktora nauk prawnych nie jest właściwą i wystarczającą samodzielną przesłanką kwalifikacji na stanowisko sędziego Trybunału Konstytucyjnego z uwagi na to, że doktorem nauk prawnych może zostać osoba, która nie ukończyła wyższych studiów prawnych, a nadto doktorat stał się zakończeniem trzeciego stopnia studiów, co nie gwarantuje, jako odrębna przesłanka, spełnienia wymogu wyróżniania się wiedzą prawniczą.

- Negatywnie też Rada oceniła dokonane, w trakcie postępowania legislacyjnego, zmiany w art. 56 i wprowadzenie Rady Ministrów jako obligatoryjnego uczestnika postępowania, co powoduje zwiększenie nierównowagi procesowej, w szczególności w sprawach ze skarg obywateli i generuje dodatkowe koszty, gdyż reprezentantem z reguły będzie Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa. W dodatku w określonych rodzajach spraw uczestnikiem będzie także minister właściwy dla spraw zagranicznych. Na tym tle zdziwienie, zdaniem Rady, wywołuje regulacja z art. 56 pkt 9 stanowiąca, że Prokurator Generalny będzie uczestnikiem tylko wówczas gdy zgłosi udział w postępowaniu. Prowadzi to do ograniczenia roli organu stojącego na straży praworządności, którego zadaniem jest reprezentacja interesu państwa, a nie konkretnego organu. Zmiana w tym zakresie stanowi istotny regres w ustawowym kształtowaniu dbałości o interes wspólny w Państwie.
- Również negatywnie Rada oceniła nieuwzględnienie propozycji rozszerzenia zakazu kandydowania na stanowisko sędziego Trybunału Konstytucyjnego osób sprawujących mandat posła, senatora lub posła do Parlamentu Europejskiego, jeżeli w dniu wyboru nie upłynęły co najmniej 4 lata od wygaśnięcia mandatu. Projekt nie zawierał w tym zakresie żadnych ograniczeń (ustęp 3 w art. 18 w pierwotnym brzmieniu, ustanawiający zasadę

czteroletniej karencji, został wykreślony) co, według Rady, stoi w sprzeczności z potrzebą zapewnienia apolityczności kandydatów.

Rada podniosła, że zakres kompetencji przyznany Trybunałowi Konstytucyjnemu w projekcie ustawy (art.1) może wykraczać poza zakres określony w Konstytucji. Zasygnalizowała również poważne wątpliwości co do konstytucyjności rozdziału 10 projektu.

Za celowe Rada uznała dodanie w projektowanym art. 45 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym regulacji w zakresie terminu rozpoznania sprawy przez Trybunał z uwagi na to, że obecnie niektóre sprawy, przez znaczny okres czasu, oczekują na rozpoznanie, a sprawy z późniejszego wpływu są rozpoznawane.

Krajowa Rada Sądownictwa przedstawiła szczegółowe uwagi do przedstawionego projektu ustrojowej ustawy regulującej pracę Trybunału Konstytucyjnego i zwróciła się do Sejmu o wnikliwą ich analizę. W ocenie Rady najbardziej systemowe i zasadnicze założenia projektu zostały w toku prac sejmowych zniweczone w stopniu uzasadniającym wycofanie przez Prezydenta RP wniesionego przez niego projektu.

❖ **W stanowisku z 24 listopada 2015 r.** w przedmiocie trybu uchwalenia ustawy o zmianie ustawy o Trybunale Konstytucyjnym Krajowa Rada Sądownictwa, wyraziła zdecydowaną dezaprobatę wobec przeprowadzonej procedury poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Trybunale Konstytucyjnym ze względu na to, że bezsprzecznie została naruszona istota procesu legislacyjnego, a przez to art. 2 Konstytucji RP.

Zgodnie z art. 186 ust. 1 Konstytucji Krajowa Rada Sądownictwa stoi na straży niezależności sądów i niezawisłości sędziów. Z tej konstytucyjnej kompetencji należy wyprowadzić uprawnienie Rady do wypowiedzania się we wszystkich sprawach dotyczących tego przedmiotu, w tym także do opiniowania projektów ustaw. W procesie legislacyjnym dotyczącym poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Trybunale Konstytucyjnym tę kompetencję Krajowej Rady Sądownictwa w zakresie opiniowania projektów aktów prawnych, pominięto. Rada uznała, że należy stanowczo podkreślić, że przedkładanie do zaopiniowania projektów aktów normatywnych o szczególnym znaczeniu dla państwa, niepoprzedzone konsultacjami z obligatoryjnymi podmiotami biorącymi udział w procedurze legislacyjnej oraz przyspieszone uchwalanie nowych regulacji prawnych dotyczących ustroju państwa godzi istotnie w dobro wymiaru sprawiedliwości, nie służy stabilności systemu prawnego oraz w szczególności podważa autorytet i zaufanie do władzy ustawodawczej. Nie ulega także wątpliwości, że tak ważne dla państwa sprawy ustrojowe nie mogą zostać podporządkowane doraźnym interesom ugrupowań politycznych, albowiem podważa to w istotny sposób niezależność Trybunału Konstytucyjnego.

Organy władzy ustawodawczej zwróciły się do Rady o wyrażenie stanowiska w dniu 17 listopada 2015 r., czyli w tym samym dniu, w którym skierowały projekt do I czytania na posiedzeniu Sejmu. Sejm uchwalił nowelizację ustawy o Trybunale Konstytucyjnym 19 listopada 2015 r. Senat przyjął tę nowelizację 20 listopada 2015 r. Podstawowym warunkiem zapewnienia Krajowej Radzie Sądownictwa rzeczywistej możliwości zaopiniowania projektu aktu prawnego jest przede wszystkim obowiązek przedstawiania propozycji zmian aktów prawnych dotyczących sądownictwa w stosownym czasie oraz umożli-

wienie jej zajęcia stanowiska wobec przedkładanego projektu. Rada zwróciła uwagę, że ustawa o Trybunale Konstytucyjnym jest aktem prawnym szczególnej rangi o charakterze ustrojowym i nie do zaakceptowania jest wprowadzanie zasadniczych zmian tej ustawy w trybie dokonanym przez ustawodawcę, bez ich uprzedniego zaopiniowania przez KRS. Wyraziła również zaniepokojenie, że istotne zmiany w ustawie ustrojowej zgłaszane są w tak szybkim trybie, że może prowadzić to do wniosku, że nie są one przygotowane pod względem systemowym i wynikają z działań podejmowanych *ad hoc*, które prowadzą do systematycznego naruszania ustrojowych rozwiązań dotyczących władzy sądowniczej.

❖ **W opinii z 18 grudnia 2015 r.** Krajowa Rada Sądownictwa, nie podważając intencji projektodawców, zaopiniowała negatywnie projekt ustawy o zmianie ustawy o Trybunale Konstytucyjnym uznając, że proponowane rozwiązanie może doprowadzić do niemożności orzekania przez Trybunał Konstytucyjny w sytuacji, gdy w Parlamencie nie dojdzie do porozumienia odnośnie wyboru sędziów większością 2/3 głosów⁵⁴.

❖ **Również 18 grudnia 2015 r.** Rada zaopiniowała zdecydowanie negatywnie⁵⁵ poselski projekt ustawy - o zmianie ustawy o Trybunale Konstytucyjnym wskazując, że proponowane w nim zmiany w żadnym razie nie przyczynią się do zażegnania zaistniałego wokół Trybunału Konstytucyjnego kryzysu, lecz w istocie go pogłębią, znacząco utrudniając wykonywanie zadań nałożonych na Trybunał w art. 188 i 189 Konstytucji RP. Proponowane rozwiązania dotyczące wprowadzenia jako zasady wymogu rozpoznawania spraw w pełnym składzie i określenie pełnego składu jako 13 sędziów TK może spowodować przewlekłość w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym, co godziłoby między innymi w prawo obywateli do sądu, zgodnie bowiem z art. 79 Konstytucji RP, każdy, czyje konstytucyjne wolności lub prawa zostały naruszone, ma prawo, na zasadach określonych w ustawie, wnieść skargę do Trybunału Konstytucyjnego w sprawie zgodności z Konstytucją ustawy lub innego aktu normatywnego, na podstawie którego sąd lub organ administracji publicznej orzekł ostatecznie o jego wolnościach lub prawach albo o jego obowiązkach określonych w Konstytucji.

Propozycja wprowadzenia regulacji, zgodnie z którą uchwały Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Trybunału Konstytucyjnego mają być podejmowane kwalifikowaną większością 2/3 głosów w obecności co najmniej 13 sędziów Trybunału, jest, zdaniem Rady, rozwiązaniem nieracjonalnym, mogącym w praktyce stanowić przeszkodę uniemożliwiającą podejmowanie uchwał niezbędnych dla jego funkcjonowania, w szczególności gdy uwzględni się przewidziane w ustawie kompetencje Zgromadzenia Ogólnego oraz okoliczność, że Trybunał składa się z 15 sędziów. Brak możliwości podejmowania uchwał przez Zgromadzenie Ogólne w istotnych dla jego funkcjonowania sprawach zwykłą większością głosów (tak jak dotychczas), może doprowadzić do destabilizacji i dezorganizacji Trybunału Konstytucyjnego, wpływając negatywnie na możliwość wykonywania podstawowych czynności orzeczniczych. Projektowane rozwiązanie stanowiło ponadto, zdaniem Rady, zagrożenie dla zagwarantowanej w Konstytucji niezależności Trybunału Konstytucyjnego, albowiem wprowadzenie -

⁵⁴ Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z 18 grudnia 2015 r. w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Trybunale Konstytucyjnym (druk sejmowy nr 129).

⁵⁵ Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z 18 grudnia 2015 r. w przedmiocie poselskiego projektu ustawy - o zmianie ustawy o Trybunale Konstytucyjnym (druk sejmowy nr 122).

nieznanego innemu gremium - wymagania uzyskiwania blisko 90% głosów jego członków dla podjęcia uchwały w każdej sprawie, przekracza organizacyjne i techniczne możliwości obradowania i podejmowania uchwał. Niestawienie się na posiedzeniu Zgromadzenia Ogólnego choćby trojga sędziów spowoduje, że organ ten nie będzie władny podjąć skutecznej uchwały w żadnej sprawie. Może to rodzić istotne konsekwencje prawne, ponieważ niepodjęcie uchwały np. w przedmiocie projektu dochodów i wydatków Trybunału w odpowiednim terminie może uniemożliwić mu wykonywanie funkcji orzeczniczych, do których został powołany. Projektowane rozwiązanie uniemożliwia też rozpoznawanie przez Trybunał spraw dyscyplinarnych.

Krajowa Rada Sądownictwa przedstawiła bardzo szczegółową analizę projektowanych zmian w porównaniu z obowiązującymi.

Wynika z nich m.in., że:

- W sytuacji, gdy Trybunał będzie, co do zasady, zobowiązany orzekać w pełnym składzie, wydłużeniu ulegnie nie tylko czas jego procedowania, lecz także czas trwania postępowań sądowych, w tych sprawach, w których sąd wystąpi z pytaniem prawnym do Trybunału. W ocenie Rady orzekanie przez Trybunał w pełnym składzie powinno być w dalszym ciągu zastrzeżone wyłącznie do spraw najważniejszych dla porządku prawnego państwa, tak jak to ma miejsce w obecnym stanie prawnym. Rada uznała, że nie liczba sędziów ale staranny i wnikliwy ich dobór uwzględniający przede wszystkim ich wysokie kompetencje merytoryczne będzie gwarancją najwyższego poziomu orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego. Rada podkreśliła, że analiza uzasadnień orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego, które cechuje z jednej strony niezwykle wysoki poziom merytoryczny, a z drugiej wszechstronna analiza zagadnień konstytucyjnych, zaprzecza twierdzeniom, że orzeczenia Trybunału wydawane w niepełnym składzie nie zostały poprzedzone odpowiednią i wszechstronną analizą zagadnień konstytucyjnych przedstawionych przez sąd występujący z pytaniem prawnym, skarżącego lub wnioskodawcę;
- W ocenie Rady argument projektodawcy, który jednym zdaniem wskazał, że projektowane rozwiązanie ma na celu wzmocnić zasadę jawności postępowania przed Trybunałem, nie przemawia przekonująco za pozbawieniem składu orzekającego dyskrecjonalnej kompetencji do decydowania o trybie rozpoznania sprawy, w szczególności, że proponowana nowelizacja ustawy w istocie może doprowadzić do instytucjonalnego paraliżu i destabilizacji funkcjonowania Trybunału na poziomie fundamentalnym, co z kolei będzie miało negatywne skutki społeczne. Projektodawca nie uwzględnił skutków jakie dla obywateli mają orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, w szczególności tego, że wyroki stwierdzające niezgodność powszechnie obowiązującego aktu normatywnego z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub ustawą, stanowią, zgodnie z art. 190 ust. 4 Konstytucji RP, podstawę do wznowienia postępowania sądowego. Przepis ten ma niezwykle istotne znaczenie dla ochrony interesów prawnych jednostki, w związku z tym procedura przed Trybunałem powinna zostać uregulowana w sposób gwarantujący jednostce rozpoznanie sprawy bez zbędnej zwłoki. W ocenie Rady projektowane rozwiązania uniemożliwią spełnienie tego postulatu. Rada podkreśliła również,

że w świetle projektowanych zmian, Prezes Trybunału będzie posiadał większe uprawnienia w zakresie dotyczącym rozpoznania sprawy na rozprawie niż skład orzekający, ponieważ zgodnie z art. 81 ust. 3 ustawy o TK będzie mógł zwrócić się do składu orzekającego o rozpoznanie sprawy na rozprawie, natomiast skład orzekający nie będzie miał możliwości podjęcia takiej decyzji z własnej inicjatywy;

- Wprowadzenie wymogu wydawania orzeczeń przez Trybunał podwójnie kwalifikowaną większością głosów nie tylko będzie czymś wyjątkowym w systemie prawa (w zakresie sprawowania wymiaru sprawiedliwości przez sądy, oraz podejmowania przez sądy najwyższe uchwał abstrakcyjnych), lecz także może doprowadzić do niejednolitej wykładni przepisów prawa regulujących tę samą materię ustawową, godząc w spójność systemu prawnego;
- Wprowadzenie nadzwyczajnego trybu wznawiania postępowań zakończonych ostatecznymi orzeczeniami Trybunału Konstytucyjnego tylko dlatego, że sprawa została rozpoznana - zgodnie z obowiązującą ustawą - na posiedzeniu niejawnym godzi, według Rady, w powagę rzeczy osądzonej oraz konstytucyjne standardy demokratycznego państwa prawnego, do których należą zasada ochrony zaufania jednostki do państwa i stanowionego przez nie prawa, a także zasada ochrony praw nabytych. Określoną w projekcie podstawę wznowienia postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym, zdaniem Rady, uznać należy za niczym nieuzasadnioną, destabilizującą porządek prawny, podważającą prawomocność i powszechną skuteczność wydanych wcześniej orzeczeń, może także godzić w interes skarżącego. Podstawa ta, jako niepozostająca w żadnym związku z merytorycznymi aspektami sprawy, jest nie do przyjęcia w świetle przepisów Ustawy Zasadniczej.

Niezależnie od przedstawionych w opinii uwag Krajowa Rada Sądownictwa zauważyła, że lakoniczność uzasadnienia projektu ustawy utrudniła jego rzetelną, wnikliwą i wyczerpującą analizę pod kątem pełni skutków proponowanych w projekcie rozwiązań, podczas gdy z art. 34 ust. 2 Regulaminu Sejmu⁵⁶ wynika, że uzasadnienie projektu ustawy powinno wyjaśniać potrzebę i cel jej wydania, przedstawiać przewidywane skutki społeczne, gospodarcze, finansowe i prawne. Arbitralne stwierdzenie w konkluzji uzasadnienia projektu, że „wywołuje on pozytywne skutki społeczne i gospodarcze” bez jakiegokolwiek wyjaśnienia, nie spełnia, w ocenie Rady, powyższych wymagań sformułowanych w Regulaminie.

3. Wystąpienia Krajowej Rady Sądownictwa do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem o zbadanie zgodności z Konstytucją aktów normatywnych w zakresie w jakim dotyczą one niezależności sądów i niezawisłości sędziów.

Konstytucja RP przyznaje Radzie kompetencję do występowania do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem o zbadanie zgodności z Konstytucją aktów normatywnych w zakresie, w jakim dotyczą one niezależności sądów i niezawisłości sędziów. Kompetencja z art. 186 ust. 2 ma charakter kontrolny. Stanowi instrument, za pomocą którego Rada może

⁵⁶ Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z 30 lipca 1992 r. wg stanu prawnego po zmianie z 26 listopada 2015 r.; M.P. 2015 poz.1136

doprowadzić do wyeliminowania z systemu prawa aktów normatywnych godzących w niezależność sądów i niezawisłość sędziów na poziomie stanowienia prawa.

W 2015 roku Krajowa Rada Sądownictwa

uchwałą Nr 1252/2015 z dnia 24 listopada 2015 r. skierowała do Trybunału Konstytucyjnego wniospek o zbadanie zgodności z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej:

- 1) ustawy z dnia 19 listopada 2015 r. o zmianie ustawy o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U. z 20 listopada 2015 r., poz. 1928),
- 2) art. 12 ust. 1 i 2, art. 18, art. 19 ust. 2, art. 21 ust. 1 i 1a oraz art. 137a ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U. z 2015, poz.1064) w brzmieniu nadanym przez art. 1 pkt 1, 2, 3, 4 i 6 ustawy z dnia 19 listopada 2015 r. o zmianie ustawy o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U. z 20 listopada 2015 r., poz. 1928),
- 3) art. 1 pkt 5 ustawy z dnia 19 listopada 2015 r. o zmianie ustawy o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U. z 20 listopada 2015 r., poz. 1928),
- 4) art. 2 ustawy z dnia 19 listopada 2015 r. o zmianie ustawy o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U. z 20 listopada 2015 r., poz. 1928).

W uzasadnieniu wniosku Rada

- podniosła, że proces legislacyjny zakończony uchwaleniem przez Sejm ustawy z dnia 19 listopada 2015 r. o zmianie ustawy o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U. z 20 listopada 2015 r., poz. 1928) został przeprowadzony w sposób, który pozbawił Krajową Radę Sądownictwa możliwości przedstawienia opinii i wypowiedzenia się odnośnie procedowanego projektu ustawy, a zmiana przepisów dotycząca wyboru sędziów jest ściśle związana z ich niezawisłością,
- wyraziła pogląd, że tak ważne dla państwa sprawy ustrojowe, do których zalicza się ustrój Trybunału Konstytucyjnego, nie mogą zostać podporządkowane doraźnym interesom ugrupowań politycznych, albowiem podważa to istotnie niezależność Trybunału Konstytucyjnego,
- uznała, że nie do zaakceptowania jest wprowadzanie zasadniczych zmian do tej ustawy w trybie i czasie dokonany przez ustawodawcę, bez ich uprzedniego zaopiniowania przez Krajową Radę Sądownictwa oraz inne uprawnione organy państwa,
- jako dodatkowy argument przemawiający za naruszeniem przepisów Konstytucji regulujących tryb uchwalania ustaw, Rada uznała naruszenie zasady pierwszego czytania ustaw ustrojowych na posiedzeniu plenarnym Sejmu. Ustawa o Trybunale Konstytucyjnym niewątpliwie należy do ustaw regulujących ustrój państwa - funkcjonowanie władzy sądowniczej. Projekt ustawy wpłynął do Sejmu w dniu 13 listopada 2015 r., w dniu 17 listopada 2015 r. projekt ten został skierowany do pierwszego czytania w Komisji Ustawodawczej, które odbyło się w dniu 18 listopada 2015 r., a następnie w dniu 19 listopada 2015 r. odbyło się na posiedzeniu Sejmu drugie czytanie projektu ustawy oraz została podjęta decyzja o niezwłocznym przystąpieniu do trzeciego czytania, które odbyło się w tym samym dniu. W tym samym dniu uchwalona przez Sejm ustawa została przekazana Marszałkowi Sena-

tu, który skierował ją do rozpatrzenia przez połączone Komisje Ustawodawczą oraz Praw Człowieka, Praworządności i Petycji. Senat przyjął ustawę bez poprawek w dniu 20 listopada 2015 r. Takie tempo prac legislacyjnych uniemożliwiło opiniowanie ustawy przez organy do tego uprawnione i naraziło na uszczerbek konstytucyjnie chronione wartości takie jak zaufanie obywateli do Państwa i stanowionego przez nie prawa oraz dialogu społecznego.

Uchwałą Nr 99/2016 z 15 stycznia 2016 r. Krajowa Rada Sądownictwa skierowała do Trybunału Konstytucyjnego wnioski o zbadanie zgodności z Konstytucją RP

- 1) ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U. poz. 2217);
- 2) ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U. poz. 1064 ze zm.) w brzmieniu nadanym przez ustawę z dnia 22 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U. poz. 2217).

Krajowa Rada Sądownictwa na podstawie art. 191 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 186 ust. 2 oraz art. 188 pkt 1 Konstytucji RP z 2 kwietnia 1997 r., wniosła o stwierdzenie, że:

- 1) ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U. poz. 2217) jest w całości niezgodna z art. 2, art. 7, art. 10 ust. 1 i 2, art. 45 ust. 1, art. 118, art. 119 ust. 1 oraz art. 123 ust. 1 Konstytucji, z uwagi na to, że:
  - a) wprowadzone przez tę ustawę rozwiązania prawne uniemożliwiają Trybunałowi Konstytucyjnemu funkcjonowanie w sposób niezależny od władzy ustawodawczej i wykonawczej oraz stanowią przeszkodę do dokonywania przez Trybunał Konstytucyjny sprawnej i rzetelnej kontroli aktów normatywnych w zakresie ich zgodności z Konstytucją, doprowadzając do paraliżu Trybunału Konstytucyjnego,
  - b) proces uchwalania ustawy był wadliwy, ponieważ Sejm - pomimo, że ustawa ma charakter ustrojowy - przyjął z własnej inicjatywy pilny tryb procedowania nad ustawą, a ponadto naruszona została konstytucyjna zasada rozpatrywania projektu ustawy w trzech czytaniach z uwagi na to, że podczas drugiego czytania Sejm na wniosek Komisji Ustawodawczej przyjął poprawki, które diametralnie zmieniły treść projektu w porównaniu z projektem procedowanym podczas pierwszego czytania, zaś poprawki w zakresie w jakim dotyczyły postępowania dyscyplinarnego wobec sędziów Trybunału Konstytucyjnego oraz zasad usuwania ich z urzędu, nie były w ogóle związane z projektem procedowanym podczas pierwszego czytania w Sejmie,
- 2) art. 1 pkt 15 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U. poz. 2217) jest niezgodny z art. 2, art. 7, art. 8 ust. 1 i 2, art. 131 ust. 1 oraz art. 197 Konstytucji, przez to, że uchylił rozdział 10 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U. poz. 1064 ze zm.) normujący postępowanie w sprawie stwierdzenia przeszkody w sprawowaniu urzędu przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, przy jednoczesnym braku innych przepisów rangi ustawowej regulują-

cych przedmiotową materię, pomimo że Konstytucja w art. 197 wprowadza wymóg ustawowego uregulowania organizacji Trybunału Konstytucyjnego oraz trybu postępowania przed Trybunałem,

- 3) art. 5 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U. poz. 2217) jest niezgodny z art. 2, art. 7, art. 8 ust. 1 i 2, art.45 ust. 1 Konstytucji w związku z art.6 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (sporządzonej w Rzymie 4 listopada 1950 r., zmienionej następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełnionej Protokołem nr 2; Dz.U. z 1993 r. Nr 61 poz.284 ze zm.) oraz art. 188 Konstytucji, przez to, że ustawa weszła w życie z dniem ogłoszenia, bez wyznaczenia odpowiedniego okresu *vacatio legis*, co skutkuje tym, że:
- uczestnicy postępowań wszczętych przed Trybunałem Konstytucyjnym przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizacyjnej zostali pozbawieni możliwości zapoznania się z wprowadzonymi zmianami, pomimo że zmiany dotyczą bezpośrednio ich interesów prawnych (m.in. konieczność zmiany wyznaczonych terminów rozpraw oraz składów orzekających), podważając tym samym zaufanie obywateli do państwa i jego organów,
  - Trybunał Konstytucyjny został pozbawiony możliwości przygotowania się od strony organizacyjnej do standardów i wymogów wprowadzonych ustawą nowelizacyjną, w szczególności nie było możliwe ułożenie z wyprzedzeniem nowego kalendarza rozpraw i posiedzeń przewidującego rozpoznawanie spraw w kolejności wpływu oraz zawiadomienie uczestników postępowania o odwołanych terminach rozpraw, a także wyznaczenie na nowo składów orzeczniczych zgodnych z wprowadzonymi regulacjami prawnymi, co może skutkować paralizem Trybunału, przerwą w wykonywaniu przez Trybunał zadań określonych w Konstytucji oraz może doprowadzić do przewlekłości postępowań,
  - Trybunał Konstytucyjny został pozbawiony możliwości zbadania zgodności z Konstytucją przepisów ustawy nowelizacyjnej przed ich wejściem w życie,
- 4) art. 8 pkt 4 w zw. z art. 36 ust. 1 pkt 4, art. 36 ust. 2 oraz art. 31a ust. 1,2 i 3 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U. poz. 1064 ze zm.) w brzmieniu nadanym przez art. 1 pkt 2, 7 i 8 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U. poz. 2217), w zakresie w jakim pozbawiają Zgromadzenie Ogólne Sędziów Trybunału Konstytucyjnego kompetencji do stwierdzania wygaśnięcia mandatu sędziego Trybunału Konstytucyjnego oraz przekazują Sejmowi (organowi władzy ustawodawczej) uprawnienie do złożenia sędziego Trybunału Konstytucyjnego z urzędu, skutkujące wygaśnięciem mandatu, zaś Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej i Ministrowi Sprawiedliwości uprawnienie do wystąpienia z wnioskiem w sprawie złożenia sędziego z urzędu są niezgodne z art. 2, art. 7, art. 8 ust. 1 i 2, art. 10 ust. 1 i 2, art. 173, art. 194 ust. 1, art. 195 ust. 1 i 2 Konstytucji, przez to, że naruszają zasadę trójpodziału władz oraz wprowadzają możliwość przenikania władzy ustawodawczej we władzę sądowniczą, co skutkuje naruszeniem niezależności Trybunału Konstytucyjnego oraz niezawisłości jego sędziów,

- 5) art. 28a ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U. poz. 1064 ze zm.) w brzmieniu nadanym przez art. 1 pkt 5 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U. poz. 2217), w zakresie w jakim przewiduje możliwość wszczęcia postępowania dyscyplinarnego wobec sędziego Trybunału Konstytucyjnego na wniosek Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz Ministra Sprawiedliwości jest niezgodny z art. 2, art. 7, art. 8 ust. 1 i 2, art. 10 ust. 1 i 2, art. 173, art. 195 ust. 1 i 2 Konstytucji, ponieważ narusza zasadę trójpodziału władz oraz wprowadza możliwość przenikania władzy wykonawczej we władzę sądowniczą, co skutkuje naruszeniem niezależności Trybunału Konstytucyjnego oraz niezawisłości jego sędziów,
- 6) art. 44 ust. 3 w zw. z art. 99 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U. poz. 1064 ze zm.) w brzmieniu nadanym przez art. 1 pkt 9 i 14 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U. poz. 2217) są niezgodne z art. 2, art. 7, art. 8 ust. 1 i 2, art. 45 ust. 1 Konstytucji w związku z art. 6 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (sporządzonej w Rzymie 4 listopada 1950 r., zmienionej następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełnionej Protokołem nr 2; Dz.U. z 1993 r. Nr 61 poz. 284 ze zm.), art. 190 ust. 5 oraz art. 197 Konstytucji, przez to, że wprowadzają kwalifikowaną większość 2/3 głosów przy udziale co najmniej 13 sędziów wymaganą do wydania przez Trybunał Konstytucyjny orzeczenia, pomimo że Konstytucja w art. 190 ust. 5 stanowi, że orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego zapadają „zwykłą” a nie „kwalifikowaną” większością głosów.

Ponadto Krajowa Rada Sądownictwa:

1) na podstawie art. 8 ust. 2, art. 188 i art. 195 ust. 1 Konstytucji wniosła o rozpoznanie wniosku na podstawie przepisów ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U. poz. 1064 ze zm.) w brzmieniu sprzed nowelizacji dokonanej ustawą z dnia 22 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U. poz. 2217);

2) na podstawie art. 83 ust. 1 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym wniosła o łączne rozpoznanie wniosku wraz z połączonymi sprawami z wniosków grupy posłów na Sejm VIII kadencji oraz Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, procedowanymi w Trybunale Konstytucyjnym pod wspólną sygnaturą K 47/15.

4) Wnioski Krajowej Rady Sądownictwa o opracowanie projektu planu dochodów i wydatków sądów powszechnych i sądów wojskowych.

Przedstawiając Ministrowi Sprawiedliwości na podstawie art. 178 § 3 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych wniosła o opracowanie projektu planu dochodów i wydatków sądów powszechnych na 2016 r. Krajowa Rada Sądownictwa stwierdziła, że przedstawione projekty planów finansowych sądów powszechnych w niedostateczny sposób zabezpieczają środki niezbędne do wykonania zadań wymiaru sprawiedliwości, gdyż nie uwzględniają faktycznych potrzeb sądów wynikających ze stałego wzrostu wpływu spraw do sądów, nowych

zadań nakładanych na sądy oraz realizacji ustawowych obowiązków płacowych wobec zatrudnionych pracowników sądów jak i stawianych im wysokich wymagań.

Pomimo wzrastającej ilości spraw, poszerzającej się corocznie kognicji sądów, wobec zmian procedury karnej i prawa karnego materialnego, w tym poszerzenia kognicji referendarzy oraz nakładanych nowych obowiązków, związanych między innymi z informatyzacją, został całkowicie zahamowany wzrost zatrudnienia kadry pomocniczej, co zdecydowanie obniża skuteczność działań wymiaru sprawiedliwości i może doprowadzić do paraliżu pracy w przynajmniej części jednostek.

Poważne zaniepokojenie Krajowej Rady Sądownictwa wzbudził fakt, że potrzeby wzmocnienia etatowego kadry urzędniczej i asystenckiej w praktyce są realizowane przez zawierane umowy zlecenia, względnie umowy zawierane z agencjami pracy tymczasowej, które w niedostatecznym stopniu gwarantują profesjonalne i kompetentne wykonywanie zadań pomocniczych w wymiarze sprawiedliwości i w rzeczywistości stanowią realne zagrożenie z punktu widzenia zabezpieczenia akt sądowych i interesu stron. Rada wyraziła również zaniepokojenie planami zastępowania pracowników zatrudnionych w grupie obsługi (kierowcy, sprzątacze, woźni) usługami firm zewnętrznych.

Nie uwzględnienie realnych potrzeb sądów w zakresie zabezpieczenia wydatków w grupie zawodowej urzędników, asystentów, referendarzy stało się problemem społecznym generującym akcje protestacyjne zatrudnionych w sądach urzędników.

Rada dostrzegając korzyści wynikające z wprowadzenia systemu centralnych zamówień zwróciła uwagę, że duża liczba postępowań z zakresu zamówień publicznych dotyczących sprzętu komputerowego, serwerów i materiałów biurowych wpływa na pogorszenie jakości nabywanych towarów i usług, gdyż dostawcy lokalni oferujący lepszą jakość usług za porównywalną bądź lepszą cenę nie mogą wziąć udziału w przetargach. Zaapelowała więc, by centralne zamówienia ograniczone zostały do takich towarów i usług, które są w pełni ujednolicone we wszystkich sądach⁵⁷.

Krajowa Rada Sądownictwa na podstawie art. 4 § 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. - Prawo o ustroju sądów wojskowych przedstawiła Ministrowi Obrony Narodowej wniosek o opracowanie projektu planu dochodów i wydatków sądów wojskowych na 2016 rok, i nie zgłosiła do niego żadnych uwag⁵⁸.

IV. Sprawy z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziów oraz etyki zawodowej

Krajowa Rada Sądownictwa, zgodnie z ustawową kompetencją do wnoszenia odwołań od wyroków sądów apelacyjnych - sądów dyscyplinarnych (art. 121 § 1 usp), oceniała wyroki tych sądów pod kątem potrzeby i celowości ich zaskarżenia oraz podejmowała stosowne decyzje po rozpatrzeniu propozycji przedstawionych przez Komisję ds. Odpowie-

⁵⁷ Uchwała Nr 952/2015 Krajowej Rady Sądownictwa z 31 lipca 2015 r. w sprawie wniosku do Ministra Sprawiedliwości o opracowanie projektu planu dochodów i wydatków sądów powszechnych.

⁵⁸ Uchwała Nr 1038A/2015 Krajowej Rady Sądownictwa z 10 września 2015 r. w sprawie wniosku do Ministra Obrony Narodowej o opracowanie projektu planu dochodów i wydatków sądów wojskowych na 2016 rok.

działności Dyscyplinarnej Sędziów. W 2015 roku Sądy Dyscyplinarne I instancji wydały 73 nieprawomocne wyroki.

W przedmiocie wniesienia odwołań od wyroków sądów apelacyjnych - sądów dyscyplinarnych Rada podjęła

12 uchwał - w tym 2 na korzyść sędziów i 10 na niekorzyść obwinionych sędziów.

Działając na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz § 7 Zbioru zasad etyki zawodowej sędziów (załącznik do uchwały Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 19 lutego 2003 r.) Krajowa Rada Sądownictwa dokonała reasumpcji wykładni § 21 tego Zbioru, zmieniając częściowo swoje stanowisko z dnia 15 stycznia 2010 r. i uznała, że sprawowanie przez sędziego, zatrudnionego na wydziale prawa szkoły wyższej w charakterze pracownika naukowego, naukowo-dydaktycznego lub dydaktycznego, funkcji opiekuna naukowego studentów w ramach studenckiej poradni prawnej (kliniki prawnej) nie narusza zakazu świadczenia przez sędziego usług prawniczych (§ 21 Zbioru zasad). Rada podkreśliła, że studenckie uniwersyteckie poradnie prawne, znane również pod nazwą klinik prawa, funkcjonują w ramach szkół wyższych (przede wszystkim wydziałów prawa uniwersytetów) i mają do spełnienia cel edukacyjny. Kliniczne nauczanie prawa jest powszechnie stosowaną metodą dydaktyczną, akceptowaną przez środowiska akademickie, uznawaną za bardzo efektywną i nowoczesną. Opiekunowie naukowcy, pełniący obowiązki dydaktyczne w klinikach prawa, nie świadczą usług prawniczych (pomocy prawnej, porad prawnych), pełnią natomiast rolę ekspertów wobec studentów w ramach kształcenia prawniczego.

Jednocześnie Krajowa Rada Sądownictwa nie zmieniła swojego stanowiska, dotyczącego zakazu świadczenia przez sędziego usług prawniczych, a uznała jedynie, że udział sędziego w procesie dydaktycznym w opisanym wyżej zakresie nie jest świadczeniem usług prawniczych⁵⁹.

W stanowisku z 8 maja 2015 r. Rada uznała, że sędzia może podejmować dodatkowe zatrudnienie na stanowisku dydaktycznym, naukowo-dydaktycznym lub naukowym w łącznym wymiarze nieprzekraczającym pełnego wymiaru czasu pracy pracowników zatrudnionych na tych stanowiskach, pod warunkiem jednak, że wykonywanie tego zatrudnienia nie będzie mu przeszkadzało w pełnieniu obowiązków sędziego. Może także podejmować inne zajęcia, jeżeli nie przeszkadza to w pełnieniu obowiązków sędziego i nie osłabia zaufania do jego bezstronności lub nie przyniesie ujemny godności urzędu sędziego, a także nie spowoduje sprzeciwu ze strony właściwego prezesa lub w przypadku prezesów Ministra Sprawiedliwości (art. 86 Prawa o ustroju sądów powszechnych). Dodatkowe zajęcia w praktyce dotyczą przede wszystkim działalności szkoleniowej. Jednocześnie Rada przypominała, że - zgodnie z postanowieniami Zbioru zasad etyki zawodowej sędziów - sędzia powinien unikać zachowań, które mogłyby przynieść ujemny godności sędziego lub osłabić zaufanie do jego bezstronności (§ 5 ust. 1 Zbioru) albo podważyć zaufanie do jego niezawisłości i bez-

⁵⁹ Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z 7 maja 2015 r. w przedmiocie sprawowania przez sędziów funkcji opiekunów naukowych studentów w ramach studenckich uniwersyteckich poradni prawnych (klinik prawnych).

stronności (§ 10 Zbioru). Sędzia powinien unikać kontaktów osobistych i jakichkolwiek związków ekonomicznych z innymi podmiotami, jeśli mogłyby one wzbudzać wątpliwości co do bezstronnego wykonywania obowiązków, bądź podważać prestiż i zaufanie do urzędu sędziowskiego (§ 17 ust. 1).

Rada uznała, że prowadzenie przez sędziów działalności szkoleniowej (dydaktycznej) jest pożądane a nawet oczekiwane od sędziów. Wysoki poziom kwalifikacji prawniczych i doświadczenie zawodowe sędziów uzasadniają (i pozwalają na) przekazanie wiedzy i umiejętności innym sędziom, a także referendarzom sądowym, asystentom sędziów, prokuratorom, kuratorom, urzędnikom zatrudnionym w jednostkach organizacyjnych sądów powszechnych i prokuratury, aplikantom sędziowskim i prokuratorskim oraz adwokatom, radcom prawnym, notariuszom, komornikom, aplikantom adwokackim, radcowskim i notarialnym.

Wątpliwości, zdaniem Rady, budzi natomiast udział sędziów w szkoleniach organizowanych przez podmioty prywatne, zwłaszcza spółki prawa handlowego, które w ramach swojej działalności gospodarczej oferują na wolnym rynku szkolenia komercyjne, reklamowane w Internecie, w mediach elektronicznych, w czasopiśmie prawniczych jako szczególnie atrakcyjne ze względu na udział sędziów jako szkółących (wykładowców). Powściągliwość przy podejmowaniu współpracy z takimi podmiotami powinna towarzyszyć sędziom wówczas, gdy reklamują one swoje komercyjne usługi edukacyjne z powołaniem się na osiągnięcia zawodowe sędziów, których zatrudniają jako wykładowców. Sędziowie powinni mieć na uwadze, że ich pozycja zawodowa jest wykorzystywana do reklamowania komercyjnej działalności tych podmiotów. Przy wyrażaniu braku sprzeciwu co do udziału sędziów w tego rodzaju szkoleniach prezesa sądów powinni zbadać, czy prowadzenie szkoleń w ramach komercyjnej działalności podmiotów prywatnych (zwłaszcza spółek prawa handlowego) nie osłabi zaufania do bezstronności sędziego albo nie wzbudzi zastrzeżeń co do związków ekonomicznych sędziego z podmiotami prywatnymi. Podobnymi zasadami powinni kierować się sędziowie (oraz prezesa sądów) w przypadku nawiązywania przez sędziów współpracy z innymi instytucjami niż zajmujące się działalnością szkoleniową – dotyczy to np. przygotowywania przez sędziów opinii prawnych albo udziału sędziów w różnego rodzaju gremiach jak np. rady naukowe. Sędzia powinien zawsze mieć na uwadze, że jego pozycja zawodowa i autorytet pełnionego przez niego urzędu mogą zostać wykorzystane w sposób podważający zaufanie do sądów i sędziów.

Rada podkreśliła, że podstawowym miejscem pracy sędziego jest sąd, w którym sędzia sprawuje swój urząd. W związku z tym priorytetem dla sędziego są jego obowiązki związane ze sprawowanym urzędem. W sytuacji gdy prezes właściwego sądu w stosunku do sędziego, bądź Minister Sprawiedliwości w stosunku do prezesa sądu, po przeprowadzeniu należytej analizy obciążenia, efektywności i sprawności organizacyjnej sędziego uzna, że dodatkowe zajęcie polegające na prowadzeniu działalności szkoleniowej będzie przeszkadzało w pełnieniu obowiązków sędziego, powinien wyrazić sprzeciw wobec zamiaru podjęcia takiego zajęcia.

Komisja ds. Etyki Zawodowej Sędziów na mocy art. 3 ust. 1 pkt 3 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa rozpatruje sprawy w kontekście przestrzegania przez sędziów zasad etyki zawodowej określonych w Zbiorze Zasad Etyki Zawodowej Sędziów uchwalonym w dniu 19 lutego 2003 roku przez Krajową Radę Sądownictwa. Komisja ocenia czy konkretne zachowanie sędziego narusza zachowania przewidziane w Zbiorze lub też czy stanowi uchybienie godności sprawowanego urzędu. Rozpatrywane w 2015 r. sprawy wynikały zarówno z pism osób prywatnych jak również z pism pochodzących od innych uczestników rozpraw. Część z nich została zainicjowana przez pełnomocników stron procesowych, a część przez inne podmioty.

Wśród 31 rozpoznanych spraw Rada działając na wniosek Komisji, dwukrotnie stwierdziła naruszenie przez sędziego zasad etyki zawodowej sędziów poprzez:

- niesporządzenie przez sędziego uzasadnienia w sprawie karnej, w związku z powołaniem go na stanowisko sędziego wojewódzkiego sądu administracyjnego. O niestosownym, zachowaniu sędziego Rada poinformowała rzecznika dyscyplinarnego Naczelnego Sądu Administracyjnego stwierdzając naruszenie przez sędziego § 4 Zbioru zasad etyki zawodowej sędziów;
- niestosowne zachowanie sędziego referenta podczas rozprawy, które przejawiało się nerwową reakcją (podniesieniem głosu i uderzeniem kalendarzem o stół sędziowski) na niewłaściwe zachowanie pełnomocnika strony. Rada uznała, że nawet naganne zachowanie pełnomocnika nie zwalnia sędziego z obowiązku przestrzegania zasad etyki zawodowej.

V. Rozpatrywanie skarg, wniosków i petycji

Do Krajowej Rady Sądownictwa w 2015 r. wpłynęło 1211 skarg i wniosków oraz 15 spraw anonimowych - łącznie 1226 wystąpień od osób fizycznych i innych podmiotów. Wpłynęły również 2069 pisma drogą elektroniczną, które pozostawiono bez rozpoznania w związku z tym, że ich autorzy pomimo udzielonej odpowiedzi nadal przysyłali kolejne pisma dotyczące już rozpoznanych spraw. Łącznie w ramach skarg i wniosków do Rady wpłynęło 6036 pism, z których rozpatrzono 2794 pisma, a 3242 pozostawiono bez dalszego biegu. Były to pisma o różnorodnym charakterze np. przesłane do wiadomości Krajowej Rady Sądownictwa.

Przedmiotem nadsyłanych listów były najczęściej skargi na przebieg postępowania sądowego i jego przewlekłość, zarzuty wobec sędziów i wydanych przez sądy orzeczeń, a także prośby o objęcie nadzorem przez Krajową Radę Sądownictwa toczącego się postępowania lub o zmianę orzeczeń sądowych. Autorzy pism w udzielanych odpowiedziach - poza merytorycznym ustosunkowaniem się do ich treści - byli informowani o kompetencjach Rady i podstawach prawnych jej działania. W niektórych sprawach członkowie komisji zapoznawali się dodatkowo z wyjaśnieniami prezesów oraz sędziów, których dotyczyły skargi. Jeżeli zebrany w sprawie materiał nie potwierdzał stawianych zarzutów autorzy skarg byli o tym informowani.

Analizy skarg i wniosków wpływających do Rady od osób indywidualnych dokonywały komisje stałe Krajowej Rady Sądownictwa: Komisja ds. Skarg, Wniosków i Petycji, Komisja ds. Wizytacji i Lustracji, Komisja ds. Etyki Zawodowej Sędziów i Komisja ds. Odpowiedzialności Dyscyplinarnej Sędziów zgodnie z uregulowanym w rozdziale 5a ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych trybem rozpatrywania skarg i wniosków.

Zgodnie z nim m.in.:

- Skargi, w zakresie dotyczącym działalności sądów, w dziedzinie, w której sędziowie są niezawiśli, nie podlegały rozpatrzeniu. Skarżący byli zawiadamiani o przyczynach odmowy rozpatrzenia skargi.
- Skargi lub wnioski zawierające treści znieważające lub słowa powszechnie uznawane za obelżywe pozostawione zostały bez rozpatrzenia, o czym zawiadamiano skarżących podając przyczyny pozostawienia skargi lub wniosku bez rozpatrzenia.
- Skargi lub wnioski, dotyczące działalności sądów zostały przekazane prezesom sądów, których dotyczyły.
- Jeżeli skargi zawierały wniosek o pociągnięcie sędziów do odpowiedzialności dyscyplinarnej przekazywane były, zgodnie z właściwością, Rzecznikowi Dyscyplinarnemu lub jego zastępcom i również autorzy skarg byli o tym informowani.

Z zakresu spraw dotyczących skarg i wniosków do rozpatrzenia przez Komisje działające w Radzie przekazano:

- ❖ 231 spraw Komisji ds. Odpowiedzialności Dyscyplinarnej Sędziów,
- ❖ 48 spraw Komisji ds. Wizytacji i Lustracji,
- ❖ 31 spraw Komisji ds. Etyki Zawodowej Sędziów.

Rada podjęła decyzje o przekazaniu 195 spraw do Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych lub jego Zastępców.

Komisja Wizytacji i Lustracji podjęła

51 uchwał o odmowie przeprowadzenia lustracji sędziego lub sądu i

3 uchwały o zarządzeniu lustracji:

- SR w Pabianicach w zakresie sprawy I Ns 75/09;
- w SR w Nisku w zakresie dotyczącym przebiegu postępowania w sprawie rodziny Państwa B. z Niska;
- w SR w Gliwicach w zakresie sprawy III K 14/14 oraz

3 uchwały kończące ww. lustracje (w jednym przypadku stwierdzono uchybienia).

❖ W związku z pismem z dnia 7 lipca 2015 r., skierowanym do Krajowej Rady Sądownictwa przez Posła do Parlamentu Europejskiego Janusza Wojciechowskiego, Krajowa Rada Sądownictwa, po przeprowadzeniu lustracji wskazanego w wystąpieniu postępowania sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Nisku w osobie sędzi Ewy Kopczyńskiej, w którym wydano tymczasowe zarządzenia opiekuńcze wobec członków rodziny Państwa B., stwierdziła, że: zarzuty podniesione w tym wystąpieniu nie znalazły potwierdzenia, a czynno-

ści Sądu były uzasadnione i podjęte dla dobra małoletnich dzieci, w celu zapewnienia ich prawidłowego rozwoju - uchwała KRS nr 1045/2015 z 11 września 2015 r.

VI. Konferencje, spotkania i seminaria krajowe

organizowane przez KRS

❖ 23 lutego 2015 r. odbyły się uroczyste obchody 25-lecia Krajowej Rady Sądownictwa w Sali Zgromadzeń Naczelnego Sądu Administracyjnego z udziałem zaproszonych gości w tym Prezydenta RP, Marszałków Sejmu i Senatu, Prezesa Rady Ministrów, Prezesa Trybunału Konstytucyjnego. Gratulacje z okazji jubileuszu złożył członkom KRS Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, Prezes Rady Ministrów i Minister Sprawiedliwości.

❖ 31 marca 2015 r. z inicjatywy Zespołu Krajowej Rady Sądownictwa i Ministerstwa Sprawiedliwości ds. Standardów Komunikacji w Sądach odbyła się konferencja prezesów sądów apelacyjnych i okręgowych, której celem było omówienie problemów współpracy z dziennikarzami i pracy rzeczników prasowych sądów.

❖ 21 maja 2015 r. odbyło się spotkanie na temat funkcjonowania systemu teleinformatycznego „Workflow” obsługującego postępowanie w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim.

❖ 4 listopada 2015 r. odbyło się spotkanie członków Krajowej Rady Sądownictwa z dr. Adamem Bodnarem, Rzecznikiem Praw Obywatelskich. Najważniejsze tematy poruszane podczas spotkania to: Omówienie formuły współpracy, ochrona niezawisłości sędziów i niezależności sądów oraz zagwarantowanie praw i wolności jednostki. Dr Adam Bodnar podkreślił, że niezależność sądów i niezawisłość sędziów są bardzo ważne z punktu widzenia ustrojowego, ale też ochrony praw i wolności jednostki. Rzecznik Praw Obywatelskich zaangażował się w ochronę sądownictwa, np. poprzez włączenie się do sprawy dotyczącej żądania przez Ministra Sprawiedliwości dostępu do akt sądowych. Wyrok, który zapadł w Trybunale Konstytucyjnym jest zgodny ze stanowiskiem Krajowej Rady Sądownictwa i Rzecznika Praw Obywatelskich. Jednak, jak podkreślono w dyskusji, nadal nie został rozwiązany problem dostępu do akt elektronicznych.

Rzecznik Praw Obywatelskich zwrócił uwagę na swoją aktywność w sprawach, które czekają na rozstrzygnięcie w Trybunale Konstytucyjnym, a dotyczą nieprawidłowości na linii władza sądownicza i władza wykonawcza, np., gdy sędzia wnioskuje o przeniesienie na inne miejsce służbowe a Minister Sprawiedliwości nie wyraża zgody, czy skarg związanych z odwoływaniem sędziów z delegacji przez Ministra Sprawiedliwości. Rzecznik Praw Obywatelskich zadeklarował zaangażowanie w badanie decyzji wymiaru sprawiedliwości, gdy są one nagłaśniane przez media i krytykowane. Rzecznik chciałby także korzystać ze swoich uprawnień do wnoszenia kasacji w sprawach karnych i ujednociania orzecznictwa i to nie tylko wtedy, kiedy obywatel potrzebuje pomocy, ale także wtedy, kiedy działanie Rzecznika Praw Obywatelskich ma charakter wyprzedzający.

❖ 24 listopada 2015 r. odbyła się konferencja „Niezależność sądownictwa gwarancją praw i wolności jednostki” zorganizowana wspólnie przez Krajową Radę Sądownictwa,

Rzecznika Praw Obywatelskich i Stowarzyszenie Sędziów Themis pod honorowym patronatem Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego.

W programie konferencji przewidziano trzy panele:

Rola sędziów funkcyjnych w kształtowaniu ustroju sądowniczego (zadania przewodniczących wydziałów, prezesów sądów i rzeczników prasowych w kontekście kształtowania ustroju sądowniczego i dbania o niezależność, rola wizytacji oraz lustracji Krajowej Rady Sądownictwa jako gwaranta wewnętrznej niezależności sądów, znaczenie zasad konstytucyjnych w kontekście wypełnienia funkcji zarządczych przez sędziów, relacje z organami władzy wykonawczej, metody protestu sędziów, relacje z mediami).

Nadzór administracyjny nad sądami w świetle standardów konstytucyjnych (nadzór Ministerstwa Sprawiedliwości, efektywność rozdzielenia kompetencji prezesów i dyrektorów sądów, stosowanie kontroli zarządczej, stosowanie ustawy o finansach publicznych, kontrola nad sądami stosowana przez wyspecjalizowane organy władzy publicznej).

Wpływ organizacji pracy w sądownictwie na realizację konstytucyjnego prawa do sądu (mierniki efektywności w sądownictwie, modele zarządzania opierające się na zaufaniu i odwołujące się do wskaźników, relacje mistrz – uczeń, oceny okresowe, modele awansu, zagrożenia wynikające z korporacyjnego podejścia do sądownictwa).

❖ Krajowa Rada Sądownictwa zorganizowała Konferencję Zastępców Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądach Apelacyjnych i Okręgowych w dniach 27-30 września 2015 r. w Poznaniu. Tematami poruszonymi podczas konferencji były: Zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym a odpowiedzialność dyscyplinarna sędziów; Przegląd orzecznictwa sądów dyscyplinarnych za ostatni rok; Lustracja a odpowiedzialność dyscyplinarna sędziów, Stopień społecznej szkodliwości czynu a odpowiedzialność dyscyplinarna sędziów oraz Zatarcie skazania w prawie dyscyplinarnym. Sędzia Sądu Najwyższego, Członek Krajowej Rady Sądownictwa Katarzyna Gonera wygłosiła wykład na temat: Europejskie standardy w zakresie postępowania dyscyplinarnego.

Członkowie Krajowej Rady Sądownictwa uczestniczyli w licznych konferencjach, do których należały między innymi:

❖ konferencja w Sądzie Najwyższym „Postępowanie odwoławcze, kasacyjne i wznowieniowe w nowym modelu procesu karnego” (4 marca);

❖ konferencja zorganizowana przez Naczelną Radę Adwokacką wraz z Komisją Praw Człowieka przy Naczelnej Radzie Adwokackiej pt. „Karta praw podstawowych w polskim porządku prawnym” (14 marca);

❖ konferencja „Kształtowanie polityki komunikacyjnej i wizerunkowej sądu” zorganizowana z inicjatywy Zespołu Krajowej Rady Sądownictwa i Ministerstwa Sprawiedliwości ds. Standardów Komunikacji w Sądach (31 marca);

❖ Zgromadzenie Ogólne Sędziów Trybunału Konstytucyjnego poświęcone prezentacji informacji o istotnych problemach wynikających z działalności i orzecznictwa Trybunału w 2014 r. (8 kwietnia);

- ❖ posiedzenie seminaryjne Komisji Ustawodawczej i Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Senatu RP pt. „Realizacja polityki postpenitencjarnej państwa” (23 kwietnia);
- ❖ debata nt. „Bariery w dostępie do systemu sądownictwa: terminy, koszty, procedury”, której organizatorem była Krajowa Rada Radców Prawnych we współpracy z „Dziennikiem Gazetą Prawną” oraz dwumiesięcznikiem „Radca Prawny” (20 maja);
- ❖ konferencja zorganizowana przez Ministerstwo Sprawiedliwości „Zapobieganie korupcji wśród parlamentarzystów, sędziów i prokuratorów - wybrane zagadnienia z IV rundy ewaluacyjnej Grupy Państw Rady Europy przeciwko Korupcji”(GRECO) (29 maja);
- ❖ spotkanie przedstawicieli Prezydium Krajowej Rady Sądownictwa z kierownictwem Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury w jej siedzibie w Krakowie. W jego trakcie omówione zostały kwestie dotyczące organizacji i funkcjonowania Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury oraz modelu aplikacji i cyklu kształcenia aplikantów w świetle zmian ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury, a także działalność wydawnicza KSSiP stanowiąca uzupełnienie działalności szkoleniowej. Szczególną uwagę poświęcono realizowanym przez Krajową Szkołę szkoleniom ustawicznym, ich tematyce i finansowaniu (8 czerwca);
- ❖ konferencja „Czas pracy i warunki pracy sędziego (wymiar zadań)” pod honorowym patronatem Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego prof. Małgorzaty Gersdorf i Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego prof. Romana Hausera, zorganizowana przez Stowarzyszenie Sędziów Polskich IUSTITIA (16 czerwca);
- ❖ konferencja „Tworzenie prawa opartego na dowodach” zorganizowana przez Rządowe Centrum Legislacji wspólnie z Ministerstwem Gospodarki oraz Kancelarią Prezesa Rady Ministrów (1 lipca);
- ❖ konferencja z okazji pięciolecia Obywatelskiego Monitoringu Sądów. Temat przewodni: Sądy w społeczeństwie aktywnych obywateli (28 września);
- ❖ międzynarodowa konferencja poświęcona współpracy pomiędzy instytucjami przestrzeni sprawiedliwości i organizacjami pozarządowymi (14 października);
- ❖ IX Seminarium Warszawskie „Dysfunkcje polskiego prawa - jak poprawić system środków prawnych w Polsce?” zorganizowane przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych i Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury w Lublinie (16 października);
- ❖ konferencja „Prawo w działaniu - wybrane instytucje prawa cywilnego w orzecznictwie sądów powszechnych” (25 listopada);
- ❖ konferencja naukowa „Zaskarżalność orzeczeń i instancyjność postępowań sądowych w świetle Konstytucji” pod patronatem Prezesa Trybunału Konstytucyjnego, Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego i Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego zorganizowana w Poznaniu przez Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Wielkopolski Oddział Stowarzyszenia Sędziów Polskich IUSTITIA oraz Krajową Radę Sądownictwa (27 listopada).

VII. Inne wydarzenia

❖ 29 stycznia 2015 r. odbyło się spotkanie noworoczne w Pałacu Prezydenckim. Na zaproszenia Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego w spotkaniu udział wzięli członkowie Prezydium Krajowej Rady Sądownictwa: prof. Roman Hauser - Przewodniczący Rady, sędzia Piotr Raczkowski i sędzia Krzysztof Wojtaszek - Wiceprzewodniczący Rady, sędziowie: Andrzej Adamczuk, Gabriela Ott i Ewa Preneta-Ambicka oraz sędzia Waldemar Żurek - Rzecznik Prasowy KRS.

❖ 19 czerwca 2015 r. członkowie Krajowej Rady Sądownictwa na posiedzeniu plenarnym przyjęli dokument „Komunikacja i wizerunek sądów. Zbiór dobrych praktyk dla sądów powszechnych”. Dobre praktyki nie ingerują w obowiązujące regulacje prawne. Są zbiorem propozycji, których celem jest poprawa komunikowania się sądu ze społeczeństwem i są efektem prac Zespołu ds. Standardów Komunikacji w Sądach powołanego w czerwcu 2014 r. przez Przewodniczącego Krajowej Rady Sądownictwa i Ministra Sprawiedliwości. Zespół szczególną uwagę poświęcił także zaleceniom Europejskiej Sieci Rad Sądownictwa, które dotyczą komunikacji sądów z dziennikarzami.

Przyjęty dokument odnosi się do pięciu obszarów:

- budowania profesjonalnych relacji z dziennikarzami,
- organizacji biur prasowych,
- udzielania informacji dziennikarzom,
- budowania pozytywnego wizerunku sądów,
- prowadzenia komunikacji w sytuacji kryzysowej.

❖ 6 października 2015 r. w siedzibie Krajowej Rady Sądownictwa odbyły się publiczne wysłuchania kandydatów na stanowisko Prokuratora Generalnego. Kandydaci zostali wysłuchani w kolejności alfabetycznej. Po przedstawieniu kandydata przez członka Zespołu powołanego przez Przewodniczącego Krajowej Rady Sądownictwa prezentował on swoje osiągnięcia i omówił motywy ubiegania się o stanowisko Prokuratora Generalnego, po czym odpowiadał na pytania członków Rady.

Na podstawie art. 10a ust. 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze w zw. z art. 3 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa, Rada zgłosiła Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej kandydaturę Krzysztofa Karsznickiego na stanowisko Prokuratora Generalnego, który w głosowaniu tajnym uzyskał bezwzględną większość głosów⁶⁰.

VIII. Uhonorowanie sędziów odchodzących w stan spoczynku

Krajowa Rada Sądownictwa ustanowiła medal „Zasłużony dla Wymiaru Sprawiedliwości - Bene Merentibus Iustitiae” (Uchwała Nr 381/2014 z dnia 16 października 2014 r.), którym może uhonorować osoby zasłużone dla wymiaru sprawiedliwości.

⁶⁰ Uchwała Nr 1084/2015 Krajowej Rady Sądownictwa z 6 października 2015 r. o zgłoszeniu Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej kandydata na stanowisko Prokuratora Generalnego.

W 2015 roku Rada

- ❖ uhonorowała medalem 44 sędziów i sędziów w stanie spoczynku w tym: 1 sędziego SN, 3 sędziów NSA, 1 WSA; 11 SA, 25 SO i 3 SR;
- ❖ odmówiła uhonorowania medalem 33 sędziów (1 WSA, 14 SA, 15 SO i 3 SR).

Ponadto

na posiedzeniu plenarnym 4 listopada 2015 r. w związku z zakończeniem kadencji i w podziękowaniu za wybitne zasługi w kształtowanie polskiego wymiaru sprawiedliwości Krajowa Rada Sądownictwa wyróżniła medalem p. Łukasza Bojarskiego, członka Rady w latach 2010-2015 (osoba wskazana przez Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego),

a na posiedzeniu plenarnym w dniu 10 grudnia 2015 r. wyróżniła medalem prof. dr hab. Romana Hausera, Przewodniczącego Rady (członka KRS w latach 1992-2004 i 2010-2015), w związku z zakończeniem kadencji, w uznaniu wysiłku i zaangażowania w kierowanie jej pracami oraz w działalność na rzecz umacniania konstytucyjnej roli Rady jako strażnika niezależności sądów i niezawisłości sędziów.

IX. Działalność Rady na arenie międzynarodowej

Krajowa Rada Sądownictwa prowadziła aktywną działalność na polu współpracy międzynarodowej. W ramach członkostwa w Europejskiej Sieci Rad Sądownictwa (ENCJ), członkowie Rady uczestniczyli w posiedzeniach Zgromadzenia Ogólnego w Rzymie i Hadze, Komitetu Sterującego, Rady Wykonawczej oraz zespołów roboczych ds. projektów Sieci ENCJ. W latach 2014-2015 Polska przewodniczyła pracom zespołu „Guide to ENCJ” - w ramach jej prac wydano w formie książkowej „Przewodnik po Europejskiej Sieci Rad Sądownictwa”. Od 2015 r. Krajowa Rada Sądownictwa jest jednym z koordynatorów zespołu „Standardy”, bierze również udział w pracach zespołów „Finansowanie sądownictwa” oraz „Niezależność i odpowiedzialność sądownictwa”.

Krajowa Rada Sądownictwa

- ❖ utrzymywała bieżące kontakty z innymi organizacjami międzynarodowymi reprezentującymi sądownictwo i związanymi z wymiarem sprawiedliwości, z Radą Europy i działającymi pod jej egidą organizacjami, przede wszystkim z Radą Konsultacyjną Sędziów Europejskich (CCJE);

- ❖ odpowiadała na pytania dotyczące kwestii praktycznych w zakresie walki z korupcją i etyką sędziowską w ramach V rundy ewaluacyjnej Grupy Państw przeciwko Korupcji (GRECO) działającej przy Radzie Europy. Na zaproszenie Ministerstwa Sprawiedliwości Bułgarii przedstawiciele Krajowej Rady Sądownictwa wzięli udział w konferencji w Sofii poświęconej uczciwości wymiaru sprawiedliwości i walce z korupcją.

W ramach rewizyty członkowie Krajowej Rady Sądownictwa przebywali na Ukrainie i w Mongolii.

Na zaproszenie Przewodniczącego Krajowej Rady Sądownictwa

w Polsce przebywały delegacje Rad Sądownictwa z Gruzji i Mongolii. W toku tej ostatniej wizyty, podpisano memorandum o współpracy między obiema Radami.

W siedzibie Rady odbyły się spotkania: z przedstawicielami Sądu Najwyższego Tajlandii, Najwyższej Rady Prokuratury Mołdawii i sędziów uczestniczących w Programie Wymiany Europejskiej Sieci Szkolenia Kadr Wymiaru Sprawiedliwości (EJTN).

Krajowa Rada Sądownictwa w 2015 r.:

- uczestniczyła w konsultacjach Komisji Europejskiej odnośnie planu działań rządu w sferze wymiaru sprawiedliwości, w szczególności reform kodeksów i postępowania egzekucyjnego (w styczniu);
- uczestniczyła w spotkaniu reprezentantów środowiska sędziowskiego z przedstawicielem Dyrekcji Generalnej ds. Sprawiedliwości Komisji Europejskiej (w marcu);
- wzięła udział w obchodach 30-lecia stowarzyszenia Sędziowie na Rzecz Demokracji i Wolności - MEDEL „Europejski dzień Alarmu dla Wymiaru Sprawiedliwości (w maju);
- we współpracy z Ministerstwem Spraw Zagranicznych brała udział w publicznych konsultacjach Rady Europy: w sprawie krajowych mechanizmów stosowania Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz wykonywania wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka;
- uczestniczyła w konsultacjach dotyczących statusu sędziów krajowych Europejskiego Trybunału Praw Człowieka po zakończeniu przez nich kadencji w Trybunale, jak również konsultacjach odnośnie celowości ewentualnej ratyfikacji przez Polskę Protokołów 12 i 16 do Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Podstawowych Wolności;
- na prośbę Ministerstwa Spraw Zagranicznych Rada rozpowszechniła informację na temat możliwości ubiegania się o nominację Rządu RP na stanowisko Sędziego Sądu Unii Europejskiej;
- uczestniczyła w zorganizowanej przez kijowskie biuro Rady Europy konferencji regionalnej na temat odpowiedzialności sędziowskiej z udziałem przedstawicieli organizacji międzynarodowych, jak również reprezentantów rad sądownictwa: Ukrainy, Polski, Armenii, Gruzji, Mołdawii i Azerbejdżanu.

W siedzibie Krajowej Rady Sądownictwa odbyło się trzecie międzyinstytucjonalne posiedzenie w sprawie upowszechniania orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka - członkowie Rady uczestniczą także regularnie w zebraniach międzyresortowego zespołu poświęconych tej tematyce.

X. Postulaty Rady co do aktualnych problemów i potrzeb wymiaru sprawiedliwości

Na podstawie art. 4 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa Rada postuluje:

1. wprowadzenie stabilnego porządku ustrojowego sądownictwa i apeluje o zorganizowanie odpowiedniego forum dyskusyjnego poprzedzającego sformułowanie konkretnych projektów regulacji prawnych. Deklaruje aktywny udział w takim forum;
2. przyjęcie jako zasady, że wszelkie działania zmierzające do reformowania sądów poprzedzone są wszechstronnymi konsultacjami z obligatoryjnymi podmiotami biorącymi udział w procedurze legislacyjnej oraz ze środowiskiem sędziowskim;
3. wprowadzenie istotnych zmian w zakresie funkcjonującego obecnie systemu zewnętrznego nadzoru administracyjnego nad działalnością sądów, który zgodnie z art. 9a ustawy z 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych sprawowany jest przez Ministra Sprawiedliwości. Rada wnosi o zaprzestanie traktowania prawa jako narzędzia bieżącej polityki, w tym o uznanie faktu, że sądy i sędziowie są apolityczni;
4. zmianę polityki budżetowej Ministerstwa Sprawiedliwości w sposób umożliwiający prawidłową realizację potrzeb kadrowych sądów powszechnych zapewniających prawidłowe wsparcie sprawowania przez sędziów wymiaru sprawiedliwości a także zadań wykonywanych w tych sądach przez referendarzy sądowych z zakresu ochrony prawnej zgodnie z regulacjami prawnymi dotyczącymi asystentów sędziego zawartych w ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych i przepisach wykonawczych wydanych do tej ustawy oraz dotyczących urzędników sądowych w ustawie z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury (tj. Dz.U. Nr. 109, poz. 639);
5. stworzenie sądom odpowiednich warunków technicznych, dostarczanie nowoczesnych technologii oraz dbałość o należyte przygotowanie kadr sędziowskich i pomocniczych. Dzisiejsze rozumienie prawa do sądu powinno być bowiem odnoszone nie tylko do sytuacji zagwarantowania możliwości poddania sprawy pod rozstrzygnięcie sądu, odpowiednio ukształtowanego, w sposób odpowiadający wymogom sprawiedliwości proceduralnej, ale również sądu, który będzie miał możliwość (z uwagi na posiadanie do tego odpowiednich narzędzi technicznych) oraz będzie zdolny (ze względu na posiadanie niezbędnej do tego wiedzy) rozstrzygnąć sprawę przy zastosowaniu najlepszego i najbardziej aktualnego stanu wiedzy oraz ze znanstwem uwarunkowań danego stanu rzeczy. Takie okoliczności wymagają zaproponowania nowego ujęcia niezależności sądów oraz niezawisłości sędziów jako instrumentów pośrednio determinowanych przez warunki budżetowe i organizacyjne, w jakich dochodzi do sprawowania wymiaru sprawiedliwości⁶¹;
6. podjęcie stosownych prac na rzecz trwałego rozwiązania systemowego, które umożliwi w kolejnych latach zwiększenie poziomu płac personelu pomocniczego w sądach powszechnych. Niski poziom wynagrodzeń urzędników sądowych oraz asystentów sędziów w sytuacji stałego zwiększania wzrostu wpływu spraw oraz rozszerzenia kogni-

⁶¹ Por. K.Kozłowski, P.Tuleja, Ewolucja ustrojowej pozycji sądów a konstytucyjne zadania Krajowej Rady Sądownictwa [w:] Kwartalnik Krajowej Rady Sądownictwa 1/2015.

cji sądów obniża skuteczność wymiaru sprawiedliwości. Rada uważa za konieczne wypracowanie wewnętrznych procedur, które umożliwią rzeczywisty wpływ na dobór osób fizycznych, faktycznie wykonujących zadania i usługi w zakresie utrzymania czystości budynków i ich ochrony, ze strony usługobiorcy oraz zapewnią, że podwykonawcy tego podmiotu – osoby fizyczne wykonujące usługę w ramach samozatrudnienia – otrzymają wynagrodzenie za wykonaną pracę i to co najmniej przy zapewnieniu minimalnej stawki za godzinę pracy (netto) gwarantowanej ustawowo osobom fizycznym zatrudnionym na podstawie umowy o pracę. Akceptowanie odmiennych rozwiązań jest prawnie i społecznie niepożądane;

7. wprowadzenie obowiązku monitorowania przez prezesa sądu rejonowego i okręgowego czasu trwania postępowań sądowych pod kątem obciążenia sądów liczbą spraw i powierzenie prezesowi sądu możliwości występowania do sądu przełożonego o przekazanie określonych spraw innemu, mniej obciążonemu sądowi - z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości;
8. wypracowanie sprawnego mechanizmu pozwalającego na ustanawianie zastępstw sędziów długotrwale nieobecnych w pracy. Rada wnosi o rozważenie możliwości uwzględnienia w tym zakresie sędziów w stanie spoczynku, tych których stan zdrowia na to pozwala. Decyzja o powierzeniu takiego zastępstwa należałaby do kompetencji prezesa sądu apelacyjnego;
9. utworzenie we wszystkich sądach apelacyjnych i co najmniej w większych sądach okręgowych stanowiska sędziego wizytatora lub kilku ds. europejskich;
10. zintensyfikowanie prac nad przygotowaniem nowego Kodeksu postępowania cywilnego ze względu na brak spójności przepisów spowodowany znaczną liczbą nowelizacji przepisów Kodeksu z uwzględnieniem zmiany zakresu kognicji sądów, rozpoznawania wniosków w zakresie zwolnienia od kosztów sądowych, ustanowienia profesjonalnego pełnomocnika procesowego czy w sprawie przepisów regulujących przedmiot postępowania nieprocesowego;
11. ustanowienie pozycji Krajowej Rady Sądownictwa w procesie szkolenia kadr wymiaru sprawiedliwości adekwatnej do konstytucyjnych kompetencji, roli i pozycji w celu zapewnienia jak najwyższego poziomu szkolenia wstępnego przygotowującego do zawodu sędziego, zapewnienia odpowiedniego do potrzeb wymiaru sprawiedliwości poziomu szkoleń ustawicznych sędziów i referendarzy z położeniem nacisku na szkolenia systemowe.

Krajowa Rada Sądownictwa zwraca uwagę na problem braku siedziby, której nigdy nie posiadała. Przez pierwsze 17 lat jej agendy pozostawały w strukturze Kancelarii Prezydenta RP i tam miały swoje pomieszczenia. Od uzyskania - z dniem 1 stycznia 2007 r. - samodzielności organizacyjnej i budżetowej Rada zmuszona jest wynajmować lokal na swoją siedzibę na zasadach komercyjnych. Od ponad 7 lat siedziba KRS znajduje się w budynku SGGW w Warszawie przy ul. Rakowieckiej 30. Uiszczany podmiotowi wynajmującemu

czynsz stanowi jeden z najpoważniejszych wydatków Rady, gdyż przekracza 12% jej rocznego budżetu. Uzyskanie własnej siedziby, zwłaszcza takiej, w której znalazłoby się kilkanaście pokoi gościnnych przeznaczonych dla członków Rady stale zamieszkałych poza Warszawą, pozwoliłoby na znaczne oszczędności, nie tylko w zakresie wydatków ponoszonych na czynsz najmu siedziby, ale również jako opłaty za hotele, z których obecnie jej członkowie muszą korzystać.

W 2015 roku Krajowa Rada Sądownictwa uzyskała akceptację Parlamentu na zakup ratalny budynku w Warszawie przy ulicy Czackiego. Na realizację I etapu uzyskała 2.000.000 złotych. Z uwagi na konieczność zapłaty podatku VAT w kwocie 6.900.000 zł transakcja nie doszła do skutku, a kwota 2.000.000 zł została zwrócona do budżetu Państwa. W tym roku budżetowym Parlament nie przyznał Krajowej Radzie Sądownictwa na ten cel żadnych środków.

Krajowa Rada Sądownictwa zwraca się więc z prośbą o udzielenie wszelkiej możliwej pomocy, w tym wsparcia finansowego na zakup własnej siedziby.

XI. Działalność Krajowej Rady Sądownictwa w 2015 roku – wybrane dane statystyczne

Liczba posiedzeń Rady oraz liczba podjętych uchwał

Data posiedzenia	dni	liczba uchwał (w sprawach osobowych i problemowych)
13-16 stycznia	4	103
3-6 lutego	4	46
5 marca	1	x
9-13 marca	5	336
13-17 kwietnia	5	169
5-8 maja	4	86
26-29 maja	4	29
16-19 czerwca	4	111
7 lipca	1	24
28-31 lipca	4	68
8-11 września	4	92
5-9 października	5	107
3-6 listopada	4	114
17 listopada	1	x
24 listopada	1	4
7-11 grudnia	5	101
18 grudnia	1	3
	57	1393

Dane dotyczące liczby kandydatów przedstawionych przez Krajową Radę Sądownictwa Prezydentowi RP z wnioskami o powołanie do pełnienia urzędu sędziego

Data posiedzenia	SN	NSA	WSA	SA	SO	SR	WSO	WSG	Łącznie
13-16 stycznia	x	x	x	4	15	22	x	x	41
3-6 lutego	x	x	1	x	2	16	x	x	19
5 marca	x	x	x	x	x	x	x	x	x
9-13 marca	x	2	2	3	21	13	1	1	43
13-17 kwietnia	x	x	1	2	9	33	x	x	45
5-8 maja	x	x	x	2	18	19	x	x	39
26-29 maja	x	x	1	x	x	1	x	x	2
16-19 czerwca	x	2	4	6	12	29	x	x	53
7 lipca	x	x	x	x	x	x	x	x	x
28-31 lipca	2	x	1	2	9	39	x	x	53
8-11 września	x	x	1	6	30	33	x	x	70
5-9 października	x	8	x	6	15	28	x	x	57
3-6 listopada	x	x	4	1	11	30	x	x	46
17 listopada	x	x	x	x	x	x	x	x	x
24 listopada	x	x	x	x	x	x	x	x	x
7-11 grudnia	1	x	4	4	18	21	x	x	48
18 grudnia	x	x	x	x	x	x	x	x	x
	3	12	19	36	160	284	1	1	516

Zestawienie danych dotyczących liczby kandydatów (osób), co do których Rada podjęła uchwały o nieprzedstawieniu wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego podczas plenarnych posiedzeń

Data posiedzenia	SN	NSA	WSA	SA	SO	SR	WSO	WSG	Łącznie
13-16 stycznia	x	x	x	2	41	514	x	x	557
3-6 lutego	x	x	6	x	10	420	x	x	436
5 marca	x	x	x	x	x	x	x	x	x
9-13 marca	x	1	44	2	153	754	2	4	960
13-17 kwietnia	x	x	13	3	26	635	x	x	677
5-8 maja	x	x	x	1	42	58	x	x	101
26-29 maja	x	x	13	x	x	2	x	x	15
16-19 czerwca	x	4	44	3	36	160	x	x	247
7 lipca	x	x	x	x	x	x	x	x	x
28-31 lipca	1	x	25	x	34	108	x	x	168
8-11 września	x	x	4	6	27	67	x	x	104
5-9 października	x	11	x	6	66	79	x	x	162
3-6 listopada	x	x	29	x	42	64	x	x	135
17 listopada	x	x	x	x	x	x	x	x	x
24 listopada	x	x	x	x	x	x	x	x	x
7-11 grudnia	x	x	11	1	41	78	x	x	131
18 grudnia	x	x	x	x	x	x	x	x	x
	1	16	189	24	518	2939	2	4	3693

Zestawienie danych dotyczących liczby kandydatów, co do których Rada podjęła uchwały o umorzeniu postępowania

Data posiedzenia	SN	NSA	WSA	SA	SO	SR	WSO	WSG	Łącznie
13-16 stycznia	x	x	2	x	8	42	x	x	52
3-6 lutego	x	x	x	x	x	13	x	x	13
5 marca	x	x	x	x	x	x	x	x	x
9-13 marca	x	2	3	1	74	188	x	x	268
13-17 kwietnia	x	x	1	x	10	101	x	x	112
5-8 maja	x	x	4	x	11	21	x	x	36
26-29 maja	x	x	6	1	8	8	x	x	23
16-19 czerwca	x	x	5	x	9	35	x	x	49
7 lipca	x	1	x	1	4	17	x	x	23
28-31 lipca	x	x	3	x	7	11	x	x	21
8-11 września	x	x	2	3	6	11	x	x	22
5-9 października	x	7	2	x	22	31	x	x	62
3-6 listopada	x	x	2	x	5	22	x	x	29
17 listopada	x	x	x	x	x	x	x	x	x
24 listopada	x	x	x	x	x	x	x	x	x
7-11 grudnia	x	x	3	2	4	24	x	x	33
	x	10	33	8	168	524	x	x	743

Zestawienie danych dotyczących liczby sędziów przeniesionych w stan spoczynku

Data posiedzenia	SN	NSA	WSA	SA	SO	SR	WSO	WSG	Łącznie
13-16 stycznia	x	x	x	x	x	4	x	x	4
3-6 lutego	x	x	x	x	x	1	1	x	2
5 marca	x	x	x	x	x	x	x	x	x
9-13 marca	x	x	x	x	1	2	x	x	3
13-17 kwietnia	x	x	x	x	1	1	x	x	2
5-8 maja	x	1	x	x	1	1	x	x	3
26-29 maja	x	x	x	x	x	1	x	x	1
16-19 czerwca	x	x	x	x	1	1	x	x	2
7 lipca	x	x	x	x	x	x	x	x	x
28-31 lipca	x	x	x	x	x	3	x	x	3
8-11 września	x	x	x	x	x	2	x	x	2
5-9 października	x	x	x	x	x	2	x	x	2
3-6 listopada	x	x	x	x	x	2	x	x	2
17 listopada	x	x	x	x	x	x	x	x	x
24 listopada	x	x	x	x	x	x	x	x	x
7-11 grudnia	x	x	x	1	x	4	x	x	5
	x	1	x	1	4	24	1	x	31

Zestawienie danych dotyczących liczby sędziów, co do których zapadły uchwały KRS o odmowie przeniesienia w stan spoczynku

Data posiedzenia	SN	NSA	WSA	SA	SO	SR	WSO	WSG	Łącznie
9-13 marca	x	x	x	x	x	1	x	x	1
7-11 grudnia	x	x	x	x	x	1	x	x	1
	x	x	x	x	x	2	x	x	2

Zestawienie danych dotyczących liczby sędziów, których wnioski o przeniesienie w stan spoczynku przekazano Ministrowi Sprawiedliwości zgodnie z właściwością.

Data posiedzenia	SN	NSA	WSA	SA	SO	SR	WSO	WSG	Łącznie
7-11 grudnia	x	x	x	x	x	2	x	x	2
	x	x	x	x	x	2	x	x	2

Odroczenie rozpoznania zgłoszeń kandydatów na sędziów

Data posiedzenia	SN	NSA	WSA	SA	SO	SR	WSO	WSG	Łącznie
13-16 stycznia	x	x	9	x	14	264	x	x	287
3-6 lutego	x	x	48	x	x	x	x	x	48
9-13 marca	x	x	x	x	x	55	x	x	55
5-8 maja	x	x	x	x	x	84	x	x	84
16-19 czerwca	x	x	x	x	22	x	x	x	22
28-31 lipca	x	x	x	8	22	29	x	x	59
8-11 września	x	x	x	13	20	21	x	x	54
5-9 października	x	x	x	x	28	13	x	x	41
3-6 listopada	x	x	10	x	8	21	x	x	39
7-11 grudnia	x	x	x	7	23	29	x	x	59
	x	x	67	28	137	516	x	x	748

Zestawienie danych dotyczących uhonorowania przez KRS sędziów

i wyróżnienie medalem "Zasłużony dla Wymiaru Sprawiedliwości - Bene Merentibus Iustitiae"

Data uchwały	SN	NSA	WSA	SA	SW/SO	SR	WSO	WSG	Łącznie
16 stycznia	x	x	x	1	5	x	x	x	6
6 lutego	x	x	x	x	2	x	x	x	2
11 marca	x	x	x	x	2	x	x	x	2
12 marca	x	x	x	1	x	x	x	x	1
14 kwietnia	x	x	x	2	2	x	x	x	4
5 maja	x	2	x	x	1	1	x	x	4
6 maja	x	1	x	x	x	x	x	x	1
17 czerwca	x	x	x	x	1	x	x	x	1
19 czerwca	x	x	x	x	1	x	x	x	1
30 lipca	x	x	x	5	x	x	x	x	5
31 lipca*)	x	x	x	1	x	x	x	x	1
9 października	x	x	x	x	1	x	x	x	1
6 listopada **)	1	x	1	1	10	2	x	x	15
	1	3	1	11	25	3	x	x	44
4 listopada	odznaczony został były członek KRS p. Łukasz Bojarski								1
9 grudnia	odznaczony został były członek KRS p. prof. Roman Hauser								1
									46

*) sędzia pełniący urząd

**) 2 sędziów pełniących urząd

Zestawienie danych dotyczących odmowy uhonorowania przez KRS sędziów medalem "Zasłużony dla Wymiaru Sprawiedliwości - Bene Merentibus Iustitiae"

Data uchwały	SN	NSA	WSA	SA	SW/SO	SR	WSO	WSG	Łącznie
16 stycznia	x	x	x	x	1	x	x	x	1
5 lutego	x	x	x	x	1	x	x	x	1
6 lutego	x	x	x	x	2	1	x	x	3
14 kwietnia	x	x	x	x	1	1	x	x	2
17 kwietnia ¹⁾	x	x	x	x	1	x	x	x	1
29 lipca ²⁾	x	x	x	1	x	x	x	x	1
30 lipca ³⁾	x	x	x	13	x	x	x	x	13
31 lipca	x	x	1	x	2	x	x	x	3
9 października ⁴⁾	x	x	x	x	4	x	x	x	4
6 listopada ⁵⁾	x	x	x	x	3	1	x	x	4
	x	x	1	14	15	3	x	x	33

1) sędzia pełniący urząd

2) sędzia pełniący urząd

3) sędziowie pełniący urząd

4) sędziowie uhonorowani już w 2009 r.

5) sędzia pełniący urząd

Zestawienie danych dotyczących umorzenia postępowania o uhonorowanie przez KRS sędziów, i wyróżnienie medalem "Zasłużony dla Wymiaru Sprawiedliwości - Bene Merentibus Iustitiae"

Data uchwały	SN	NSA	WSA	SA	SW/SO	SR	WSO	WSG	Łącznie
5 lutego	x	x	x	x	4	1	x	x	5
	x	x	x	x	4	1	x	x	5

Zestawienie danych dotyczących uchwał KRS w sprawie zastrzeżeń w przedmiocie nieuwzględnienia zastrzeżenia co do pozostawienia bez rozpatrzenia przez Prezesa Sądu zgłoszenia kandydatów na wolne stanowisko sędziowskie:

Data posiedzenia	SN	NSA	WSA	SA	SO	SR	WSO	WSG	Łącznie
13-16 stycznia	x	x	x	x	1	2	x	x	3
9-13 marca	x	x	x	x	2	2	x	x	4
13-17 kwietnia	x	x	x	x	x	1	x	x	1
16-19 czerwca	x	x	x	x	1	1	x	x	2
28-31 lipca	x	x	x	x	x	1	x	x	1
8-11 września	x	x	1	x	1	x	x	x	2
5-9 października	x	x	x	x	1	x	x	x	1
	x	x	1	x	6	7	x	x	14

Zestawienie danych dotyczących uchwał KRS w sprawie zastrzeżeń w przedmiocie uwzględnienia zastrzeżenia co do pozostawienia bez rozpatrzenia przez Prezesa Sądu zgłoszenia kandydatów na wolne stanowisko sędziowskie:

Data posiedzenia	SN	NSA	WSA	SA	SO	SR	WSO	WSG	Łącznie
13-16 stycznia	x	x	x	x	x	1	x	x	1
3-6 lutego	x	x	x	x	x	1	x	x	1
9-13 marca	x	x	x	x	1	x	x	x	1
13-17 kwietnia	x	x	x	x	x	1	x	x	1
16-19 czerwca	x	x	x	x	x	1	x	x	1
	x	x	x	x	1	4	x	x	5

Na podstawie art. 121 ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych z dnia 27 lipca 2001 r. (tekst jednolity Dz.U. z 2015 r., poz.133 ze zm.)

Zestawienie dot. złożonych przez KRS odwołań od wyroków sądów dyscyplinarnych I instancji dot. sędziów

Data posiedzenia	SN	NSA	WSA	SA	SO	SR	WSO	WSG	Łącznie
3-6 lutego	x	x	x	x	1	x	x	x	1
9-13 marca ¹⁾	x	x	x	x	x	1	x	x	1
13-17 kwietnia	x	x	x	x	x	1	x	x	1
5-8 maja ²⁾	x	x	x	x	x	2	x	x	2
16-19 czerwca	x	x	x	x	1	x	x	x	1
28-31 lipca	x	x	x	1	x	x	x	x	1
8-11 września	x	x	x	x	1	x	x	x	1
3-6 listopada	x	x	x	x	x	3	x	x	3
7-11 grudnia	x	x	x	x	1	x	x	x	1
	x	x	x	1	3	7	x	x	12

¹⁾ odwołanie na korzyść sędziego

²⁾ jedno odwołanie na korzyść sędziego

Zestawienie uchwał KRS w zakresie
odmowy przeprowadzenia lustracji sędziego, Sądu lub Wydziału

Data posiedzenia	liczba uchwał
13-16 stycznia	4
3-6 lutego	3
9-13 marca	5
13-17 kwietnia	3
5-8 maja	5
26-29 maja	2
16-19 czerwca	3
28-31 lipca	7
8-11 września	7
5-9 października	4
3-6 listopada	3
7-11 grudnia	5
	51

Zestawienie uchwał KRS w zakresie przeprowadzenia lustracji sędziego,
Sądu lub Wydziału

Data posiedzenia	liczba uchwał
28-31 lipca	2
8-11 września	2
3-6 listopada	1
7-11 grudnia	1
	6

3 uchwały dotyczyły zarządzenia lustracji i 3 uchwały kończące zarządzone lustracje.

XII. ZESTAWIENIE STANOWISK I OPINII KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA PODJĘTYCH W 2015 R. – ZAMIESZCZONYCH NA STRONIE INTERNETOWEJ [WWW.KRS.PL](http://www.krs.pl)

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 stycznia 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia wzorców dotyczących spółki jawnej udostępnionych w systemie teleinformatycznym;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 16 stycznia 2015 r.

w przedmiocie propozycji uchylecia art. 70d ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego oraz ustawę o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego (Dz.U. Nr 104, poz. 711 z późn. zm.) zgłoszonej przez Rządowe Centrum Legislacji (pismo z 8 sierpnia 2014r., znak: RCL.DPA.58-63/12);

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 16 stycznia 2015 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny (druk sejmowy nr 2971);

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 16 stycznia 2015 r.

w przedmiocie prezydenckiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 3018);

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 16 stycznia 2015 r.

w przedmiocie projektu założeń do ustawy nowelizującej ustawę z dnia 16 września 2011 r. o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego wraz z testem regulacyjnym;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 16 stycznia 2015 r.

w przedmiocie rządowego projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej (druk sejmowy nr 2854);

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 16 stycznia 2015 r.

w przedmiocie projektu założeń projektu ustawy - Prawo działalności gospodarczej;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 16 stycznia 2015 r.

w przedmiocie projektu ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej i informacji prawnej;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 5 lutego 2015 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy - Kodeks wyborczy oraz o zmianie niektórych innych ustaw;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 5 lutego 2015 r.

w przedmiocie komisyjnego projektu ustawy o zmianie ustawy o sporcie oraz ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 5 lutego 2015 r.

w przedmiocie rządowego projektu ustawy o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 5 lutego 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie sposobu zapewnienia oskarżonemu korzystania z pomocy obrońcy z urzędu;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 5 lutego 2015 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy - Kodeks wykroczeń oraz ustawy - Prawo o ruchu drogowym;

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 5 marca 2015 r.

w sprawie rozwiązań przyjętych w ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 12 marca 2015 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo o ruchu drogowym oraz o zmianie niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 3222);

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 12 marca 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zmieniającego rozporządzenie w sprawie ustalenia liczby stanowisk sędziowskich w Naczelnym Sądzie Administracyjnym oraz liczby wiceprezesów;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 12 marca 2015 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny (druk sejmowy nr 3224);

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 marca 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia wzoru pouczenia o uprawnieniach i obowiązkach świadka w postępowaniu karnym;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 marca 2015 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, ustawy - Prawo o notariacie oraz niektórych innych ustaw (wpisany w wykazie prac Rady Ministrów pod nr UC 156);

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 marca 2015 r.

w przedmiocie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (druk sejmowy nr 3193);

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 marca 2015 r.

w przedmiocie projektu ustawy o instytucjach dialogu społecznego;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 marca 2015 r.

w przedmiocie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw;

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 15 kwietnia 2015 r.

w sprawie zarzutów postawionych we wniosku Prezydenta RP o zbadanie zgodności z Konstytucją niektórych przepisów ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (sygn. akt Kp 1/15);

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 15 kwietnia 2015 r.

w przedmiocie wykorzystywania pracy świadczonej przez pracowników tymczasowych przez sądy powszechne w 2015 r.;

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 15 kwietnia 2015 r.

w związku z niektórymi komentarzami po wyroku sądu „w sprawie byłego kierownictwa Centralnego Biura Antykorupcyjnego”;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 16 kwietnia 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie sposobu zapewnienia oskarżonemu korzystania z pomocy obrońcy w postępowaniu przyspieszonym;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 16 kwietnia 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie postępowania o zachowanie w tajemnicy okoliczności umożliwiających ujawnienie tożsamości świadka oraz sposobu postępowania z protokołami z zeznań tego świadka;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 16 kwietnia 2015 r.

w przedmiocie komisyjnego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo geodezyjne i kartograficzne;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 16 kwietnia 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 30 marca 2015 r. - Regulamin urzędowania sądów powszechnych;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 16 kwietnia 2015 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 16 kwietnia 2015 r.

w przedmiocie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o sporcie, poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy o sporcie oraz niektórych innych ustaw, komisyjnym projekcie ustawy o zmianie ustawy o sporcie oraz ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (druk sejmowy nr 3318);

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 16 kwietnia 2015 r.

w przedmiocie komisyjnego projektu ustawy o zmianie ustawy o własności lokali;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 16 kwietnia 2015 r.

w przedmiocie projektu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 16 kwietnia 2015 r.

w przedmiocie autopoprawki do poselskiego projektu ustawy o uregulowaniu praw byłych właścicieli do rekompensaty z tytułu nacjonalizacji nieruchomości w latach 1944-1962;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 16 kwietnia 2015 r.

w przedmiocie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo łowieckie (druk sejmowy nr 3192);

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 17 kwietnia 2015 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 3058);

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 17 kwietnia 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wykazu zakładów leczniczych, w tym psychiatrycznych i leczenia odwykowego, przeznaczonych do wykonywania tymczasowego aresztowania oraz warunków zabezpieczenia tych zakładów;

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 17 kwietnia 2015 r.

w przedmiocie funkcjonowania systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 17 kwietnia 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości – Regulamin wewnętrznego urzędowania wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 5 maja 2015 r.

w przedmiocie prezydenckiego projektu ustawy o Trybunale Konstytucyjnym (druk sejmowy nr 1590 – sprawozdanie Podkomisji Nadzwyczajnej z dnia 9 kwietnia 2015 r.);

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 6 maja 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie dokumentów stanowiących podstawę oceny kwalifikacyjnej asystenta sędziego kandydującego na wolne stanowisko sędziowskie;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 6 maja 2015 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 6 maja 2015 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych oraz ustawy – Kodeks cywilny;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 6 maja 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia organów uprawnionych obok Policji do prowadzenia dochodzeń oraz organów uprawnionych do wnoszenia i popierania oskarżenia przed sądem pierwszej instancji w sprawach, w których prowadziły dochodzenie, jak również zakresu spraw zleconych tym organom;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 6 maja 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie sposobu oraz szczegółowych warunków wykonywania kar, środków karnych i środków zabezpieczających w systemie dozoru elektronicznego;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 7 maja 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wykazu kodów stosowanych przy przekazywaniu za pośrednictwem systemu ECRIS informacji dotyczących kwalifikacji prawnej czynu zabronionego przyjętej w orzeczeniu oraz orzeczonych kar i środków karnych, jak również środków zabezpieczających, kompensacyjnych i przepadku, środków wychowawczych, poprawczych i wychowawczo-leczniczych, oraz sposobu stosowania tych kodów;

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 7 maja 2015 r.

w przedmiocie sprawowania przez sędziów funkcji opiekunów naukowych studentów w ramach studenckich uniwersyteckich poradni prawnych (klinik prawnych);

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 7 maja 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad i trybu doręczania pism sądowych w postępowaniu karnym;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 7 maja 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie szczegółowości informacji umieszczanych w karcie rejestracyjnej i zawiadomieniu;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 7 maja 2015 r.

w przedmiocie prezydenckiego projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku ze wspieraniem innowacyjności;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 7 maja 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie sposobu i trybu sprawowania nadzoru nad wykonywaniem dozoru elektronicznego;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 7 maja 2015 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o książce;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 7 maja 2015 r.

w przedmiocie rządowego projektu ustawy – Prawo restrukturyzacyjne (druki sejmowe nr 3275 i 2824 oraz druk 3275-A);

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 8 maja 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie oceny kwalifikacji kandydata na wolne stanowisko sędziowskie;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 8 maja 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia szczegółowych warunków technicznych i wymagań funkcjonalnych, jakie powinny spełniać środki techniczne służące do wykonywania dozoru elektronicznego, oraz sposobu funkcjonowania systemu komunikacyjno-monitorującego;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 8 maja 2015 r.

w przedmiocie rządowego projektu ustawy o administracji podatkowej;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 8 maja 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia wzoru i szczegółowego zakresu informacji z systemu teleinformatycznego ministra właściwego do spraw finansów publicznych, dotyczącej stosunków majątkowych i źródeł dochodu oskarżonego oraz sposobu postępowania w celu jej uzyskania;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 8 maja 2015 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych;

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 8 maja 2015 r.

w przedmiocie podejmowania przez sędziów dodatkowego zatrudnienia w postaci działalności szkoleniowej (dydaktycznej) oraz naukowej;

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 8 maja 2015 r.

w sprawie terminów zakreślanych Radzie przez Ministra Sprawiedliwości na udzielenie odpowiedzi;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 26 maja 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie sposobu archiwizowania oraz sposobu i trybu usuwania danych osobowych i informacji zarejestrowanych w związku z wykonywaniem dozoru elektronicznego;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 26 maja 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wysokości opłaty wyrównawczej dla nadajnika i rejestratora stacjonarnego lub przenośnego służących do wykonywania dozoru elektronicznego;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 26 maja 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie szczegółowych zasad i sposobu przetwarzania oraz przekazywania danych osobowych zgromadzonych w zbiorach Krajowego Rejestru Karnego do celów statystycznych oraz badań naukowych;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 26 maja 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie udzielania informacji o osobach oraz o podmiotach zbiorowych na podstawie danych zgromadzonych w Krajowym Rejestrze Karnym;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 26 maja 2015 r.

w przedmiocie poselskich projektów ustaw o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw (GMS-WP-173-113/15 i GMS-WP-173-115/15);

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 26 maja 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wzoru pisemnego pouczenia o przysługujących skazanemu prawach i ciążących na nim obowiązkach związanych z dozorem elektronicznym, jak również o konsekwencjach naruszenia tych obowiązków;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 26 maja 2015 r.

w przedmiocie rządowego projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie Centralnej Informacji Ksiąg Wieczystych;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 26 maja 2015 r.

w przedmiocie projektów:

- rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie pobierania przez komorników opłat sądowych od wniosków o wpis w księdze wieczystej
- rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie pobierania przez notariuszy opłat sądowych od wniosków o wpis w księdze wieczystej;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 27 maja 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie czynności administracyjnych związanych z wykonywaniem tymczasowego aresztowania oraz kar i środków przymusu skutkujących pozbawienie wolności oraz dokumentowania tych czynności;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 27 maja 2015 r.

w przedmiocie senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 27 maja 2015 r.

w przedmiocie rządowego projektu ustawy – Prawo o zgromadzeniach;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 27 maja 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie minimalnej funkcjonalności oraz warunków organizacyjno-technicznych funkcjonowania systemu teleinformatycznego umożliwiającego ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych prowadzenie listy naczelników urzędów skarbowych, osób pełniących obowiązki naczelnika urzędu skarbowego oraz zastępców naczelników urzędów skarbowych;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 27 maja 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie minimalnej funkcjonalności oraz warunków organizacyjno-technicznych funkcjonowania systemu teleinformatycznego umożliwiającego Krajowej Radzie Notarialnej prowadzenie listy notariuszy oraz zastępców notarialnych;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 27 maja 2015 r.

w przedmiocie rządowego i poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo łowieckie oraz niektórych innych ustaw (druki sejmowe nr 2970 i 3192, sprawozdanie Podkomisji nadzwyczajnej);

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 28 maja 2015 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy o kuratorach sądowych (druk sejmowy nr 3409);

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 29 maja 2015 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji;

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 29 maja 2015 r.

dotyczące funkcjonowania systemu teleinformatycznego obsługującego zgłoszenia na wolne stanowiska sędziowskie;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 17 czerwca 2015 r.

w przedmiocie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (druk sejmowy nr 3461);

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 17 czerwca 2015 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (druk sejmowy nr 3536);

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 17 czerwca 2015 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym (druk sejmowy nr 3430);

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 17 czerwca 2015 r.

- w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia wzoru pouczenia o uprawnieniach i obowiązkach podejrzanego w postępowaniu karnym;
- w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia wzoru pouczenia o uprawnieniach i obowiązkach pokrzywdzonego w postępowaniu karnym;
- w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia wzoru pouczenia o uprawnieniach i obowiązkach świadka w postępowaniu karnym;
- w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia wzoru zaświadczenia stosowanego w razie wystąpienia do państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie orzeczenia grzywny, nawiązki, świadczenia pieniężnego lub kosztów procesu;
- w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia wzoru zaświadczenia stosowanego w razie przekazania do państwa członkowskiego Unii Europejskiej informacji o okolicznościach mających wpływ na wykonanie orzeczenia wydanego w celu zapewnienia prawidłowego toku postępowania;
- w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia wzoru pouczenia o uprawnieniach zatrzymanego w postępowaniu karnym;

- w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia wzoru pouczenia o uprawnieniach tymczasowo aresztowanego w postępowaniu karnym;
- w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia wzoru pouczenia o uprawnieniach zatrzymanego na podstawie europejskiego nakazu aresztowania;

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 17 czerwca 2015 r.

w sprawie wystąpienia Prezesa Sądu Okręgowego w Słupsku z dnia 10 czerwca 2015 roku.

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 18 czerwca 2015 r.

w przedmiocie prezydenckiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2299, etap prac Podkomisji nadzwyczajnej po posiedzeniu w dniu 16 czerwca 2015 r.);

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 19 czerwca 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wysokości opłaty za wydanie kopii dokumentów oraz uwierzytelnionych odpisów z akt sprawy;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 19 czerwca 2015 r.

w przedmiocie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw w związku ze wspieraniem polubownych metod rozwiązywania sporów (druk sejmowy nr 3432);

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 19 czerwca 2015 r.

w przedmiocie projektu Obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 19 czerwca 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie sposobu wnoszenia pism procesowych za pośrednictwem systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie sądowe;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 19 czerwca 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie maksymalnych stawek taksy notarialnej;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 19 czerwca 2015 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Rzeczniku Praw Dziecka (druk sejmowy nr 3526);

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 19 czerwca 2015 r.

w przedmiocie przedstawionego przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów projektu założeń do ustawy o zmianie ustawy o kredycie konsumenckim;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 7 lipca 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia rodzajów i zakresu informacji przekazywanych organom podatkowym przez sądy, komorników sądowych i notariuszy oraz terminu, formy, z uwzględnieniem formy wypisu aktu i sposobu ich przekazywania;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 7 lipca 2015 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 967);

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 7 lipca 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości: zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu oraz zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 28 lipca 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie trybu zakładania i udostępniania konta w systemie teleinformatycznym obsługującym postępowanie sądowe;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 28 lipca 2015 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o diagnostyce laboratoryjnej oraz ustawy o działalności leczniczej (druk sejmowy nr 3684);

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 28 lipca 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Prezydenta RP ustalającego Regulamin wewnętrznego urzędowania wojewódzkich sądów administracyjnych;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 29 lipca 2015 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (druk sejmowy nr 3745);

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 29 lipca 2015 r.

w przedmiocie senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatkach i opłatach lokalnych (druk sejmowy nr 3581);

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 29 lipca 2015 r.

w przedmiocie rządowego projektu ustawy – Prawo o zgromadzeniach (druk sejmowy nr 3518);

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 29 lipca 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie określenia wzoru i sposobu udostępnienia urzędowego formularza wniosku o przyznanie prawa pomocy w postępowaniu przed sądami administracyjnymi oraz sposobu dokumentowania stanu majątkowego, dochodów lub stanu rodzinnego wnioskodawcy;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 30 lipca 2015 r.

w przedmiocie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 3523);

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 30 lipca 2015 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz ustawy o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania (druk sejmowy nr 3664);

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 30 lipca 2015 r.

w przedmiocie rozwiązań zaproponowanych w ustawie z dnia 23 lipca 2015 r. o uzgodnieniu płci (druk senacki nr 1012);

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 31 lipca 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie gromadzenia danych osobowych i danych o podmiotach zbiorowych w Krajowym Rejestrze Karnym oraz usuwania tych danych z Rejestru;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 31 lipca 2015 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności (druk sejmowy nr 3683);

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 31 lipca 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie trybu i sposobu dokonywania doręczeń elektronicznych;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 31 lipca 2015 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt oraz zmianie niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 3744);

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 31 lipca 2015 r.

w przedmiocie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 3525);

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 31 lipca 2015 r.

w przedmiocie senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 3657);

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 31 lipca 2015 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o szczególnych zasadach restrukturyzacji walutowych kredytów mieszkaniowych w związku ze zmianą kursu walut obcych do waluty polskiej oraz o zmianie niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 3660);

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 31 lipca 2015 r.

w przedmiocie prezydenckiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o stowarzyszeniach oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 3019);

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 31 lipca 2015 r.

w przedmiocie sprawozdania Komisji Polityki Społecznej i Rodziny oraz Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 3551);

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 31 lipca 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie sposobu i trybu opracowania harmonogramu działalności szkoleniowej Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 31 lipca 2015 r.

w przedmiocie projektu ustawy – Prawo działalności gospodarczej oraz ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo działalności gospodarczej;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 8 września 2015 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności oraz o zmianie niektórych innych ustaw;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 8 września 2015 r.

w przedmiocie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie sposobu i trybu prowadzenia nauczania w zakładach karnych i aresztach śledczych;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 8 września 2015 r.

w przedmiocie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 8 września 2015 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 8 września 2015 r.

w przedmiocie projektu Programu współpracy Ministerstwa Sprawiedliwości z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2016;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 8 września 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wysokości wynagrodzenia patronów praktyk;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 10 września 2015 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o repatriacji oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 3774);

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 10 września 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wysokości opłaty za udział w konkursie na aplikację sędziowską i prokuratorską;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 10 września 2015 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy - Kodeks karny, ustawy - Kodeks pracy oraz ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (druk sejmowy nr 3839);

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 10 września 2015 r.

w przedmiocie projektu nowelizacji ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz.U. z 1997 r. Nr 90, poz. 557, z późn. zm.);

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 11 września 2015 r.

w przedmiocie projektów rozporządzeń Ministra Sprawiedliwości:

- 1) w sprawie utworzenia Sądu Rejonowego w Strzyżowie oraz zmieniającego rozporządzenie w sprawie ustalenia siedzib i obszarów właściwości sądów apelacyjnych, sądów okręgowych i sądów rejonowych (pismo z dnia 31 sierpnia 2015 r.; znak DL-VI-4601-24/15/16 150901-00322);
- 2) zmieniającego rozporządzenie w sprawie przekazania niektórym sądom rejonowym rozpoznawania spraw z zakresu prawa pracy lub ubezpieczeń społecznych z obszarów właściwości innych sądów rejonowych (pismo z dnia 31 sierpnia 2015 r.; znak DL-4601-26/15/10 150901-00197);
- 3) zmieniającego rozporządzenie w sprawie przekazania niektórym sądom okręgowym i sądom rejonowym rozpoznawania spraw gospodarczych z obszarów właściwości innych sądów okręgowych i sądów rejonowych (pismo z dnia 31 sierpnia 2015 r.; znak DL-VI-4601-25/15/10 150901-00158);

- 4) zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia sądów rejonowych prowadzących księgi wieczyste oraz obszarów ich właściwości miejscowej (pismo z dnia 27 sierpnia 2015 r.; znak DL-VIII-412-13/15\8 MNP:150827-00435);
- 5) zmieniającego rozporządzenie w sprawie zakładania i prowadzenia ksiąg wieczystych w systemie informatycznym (pismo z dnia 27 sierpnia 2015 r.; znak DL-VIII-412-14/15\6 MNP:150827-00292);
- 6) zmieniającego rozporządzenie w sprawie sposobu przenoszenia treści dotychczasowej księgi wieczystej do struktury księgi wieczystej prowadzonej w systemie informatycznym (pismo z dnia 27 sierpnia 2015 r.; znak DL-VIII-412-15/15\7 MNP:150827-00149);

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 11 września 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie sposobu uiszczania opłat sądowych w sprawach cywilnych oraz rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za wydanie informacji z Krajowego Rejestru Karnego (pismo z dnia 24 sierpnia 2015 r.; znak DL-I-4192-6/15\26, DL-VIII-407-2/15, MNP: 150824-00188);

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 11 września 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie zakładania i prowadzenia ksiąg wieczystych w systemie teleinformatycznym (pismo z dnia 3 września 2015 r.; znak DL-VIII-412-1/15\54 MNP:150903-00938);

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 11 września 2015 r.

w przedmiocie rządowego projektu ustawy – Prawo działalności gospodarczej oraz w przedmiocie rządowego projektu ustawy Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo działalności gospodarczej (druki sejmowe nr 3807 i 3808);

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 11 września 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie szczegółowego sposobu zawiadamiania właściwych instytucji o zastosowanym środku zabezpieczenia, zawartości protokołu ze spisu majątku ruchomego oraz szczegółowego trybu i sposobu zastosowania niezbędnych środków tymczasowych zapobiegających naruszeniu ruchomości przed ich spisaniem;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 11 września 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia wzoru wykazu inwentarza oraz sposobu udostępniania druków tego wzoru;

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 5 października 2015 r.

w przedmiocie rozwiązań przyjętych w ustawie z dnia 11 września 2015 r. o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów wojskowych;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 8 października 2015 r.

w przedmiocie projektu założeń do projektu ustawy o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 8 października 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 9 października 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie stanowisk i szczegółowych zasad wynagradzania urzędników i innych pracowników sądów i prokuratury oraz odbywania stażu urzędniczego;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 9 października 2015 r.

w przedmiocie projektów:

- rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych;
- rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu;
- rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie sposobu zapewnienia oskarżonemu korzystania z pomocy obrońcy z urzędu;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 9 października 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 9 października 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie szczegółowych warunków i trybu przeprowadzenia naboru dla kandydatów na aplikację sędziowską i aplikację prokuratorską oraz trybu powoływania i działania zespołu konkursowego i komisji konkursowej;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 9 października 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wyżywienia osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 3 listopada 2015 r.

w sprawie dopuszczalności składania przez kandydatów zgłoszeń na wolne stanowiska sędziowskie w sądach powszechnych, administracyjnych i wojskowych;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 4 listopada 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie prowadzenia listy stałych mediatorów;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 5 listopada 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie przekazania niektórym sądom rejonowym rozpoznawania spraw z zakresu prawa pracy lub ubezpieczeń społecznych z obszarów właściwości innych sądów rejonowych;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 5 listopada 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ustalenia siedziby i nazwy Sądu Rejonowego w Stargardzie Szczecińskim;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 5 listopada 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie ustalenia siedzib i obszarów właściwości sądów apelacyjnych, sądów okręgowych i sądów rejonowych;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 6 listopada 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie trybu zakładania i udostępniania konta w systemie teleinformatycznym obsługującym postępowanie sądowe (projekt z dnia 28 września 2015 r.; znak DL-VIII-4190-2/15(82));

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 6 listopada 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 6 listopada 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia wzoru dokumentu licencji doradcy restrukturyzacyjnego oraz wysokości i sposobu wnoszenia opłaty za wydanie dokumentu licencji doradcy restrukturyzacyjnego (projekt z dnia 26 października 2015 r.; znak DL-V-4391-14/15);

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 6 listopada 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wynagrodzenia członków zespołu konkursowego i zespołów egzaminacyjnych oraz komisji konkursowej i komisji egzaminacyjnych;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 6 listopada 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia sądów rejonowych prowadzących księgi wieczyste oraz obszarów ich właściwości miejscowej;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 6 listopada 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie sposobu przenoszenia treści dotychczasowej księgi wieczystej do struktury księgi wieczystej prowadzonej w systemie informatycznym;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 6 listopada 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie zakładania i prowadzenia ksiąg wieczystych w systemie informatycznym;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 17 listopada 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie zakresu danych zawartych w karcie zgłoszenia na wolne stanowisko asesorskie;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 17 listopada 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie oceny kwalifikacji kandydata na wolne stanowisko asesorskie;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 17 listopada 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie badań lekarskich i psychologicznych kandydatów do objęcia urzędu asesora sądowego;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 17 listopada 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie dokumentów stanowiących podstawę oceny kwalifikacji asystenta sędziego kandydującego na wolne stanowisko asesorskie;

Uchwała Nr 1253/2015 Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 24 listopada 2015 r.

Krajowa Rada Sądownictwa zwróciła się do przedstawicieli wszystkich władz i uczestników życia publicznego o powstrzymanie się od działań i wypowiedzi, które mogą wpływać na rozstrzygnięcie przez Trybunał Konstytucyjny konfliktu dotyczącego sądownictwa konstytucyjnego i prawnych wątpliwości związanych z jego funkcjonowaniem;

Uchwała Nr 1254/2015 Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 24 listopada 2015 r.

Krajowa Rada Sądownictwa jako organ konstytucyjny, który zgodnie z art. 186 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej stoi na straży niezależności sądów i niezawisłości sędziów wyraziła zdecydowany sprzeciw wobec wypowiedzi osób pełniących funkcje publiczne w organach władzy wykonawczej i ustawodawczej kierowanych pod adresem sędziów, które zawierały personalny atak na sędziów i całkowicie niemerytoryczną krytykę wyroku wydanego przez sąd pierwszej instancji w sprawie byłego kierownika Centralnego Biura Antykorupcyjnego;

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 24 listopada 2015 r.

w przedmiocie trybu uchwalenia ustawy o zmianie ustawy o Trybunale Konstytucyjnym;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 8 grudnia 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia wzoru i sposobu udostępniania urzędowego formularza wniosku o przyznanie prawa pomocy w postępowaniu przed sądami administracyjnymi oraz sposobu dokumentowania stanu majątkowego, dochodów lub stanu rodzinnego wnioskodawcy;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 8 grudnia 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie trybu i sposobu sprawowania nadzoru nad opiniodawczymi zespołami sądowych specjalistów;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 8 grudnia 2015 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz autopoprawki do wyżej wymienionego projektu;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 8 grudnia 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia wzoru planu podziału sumy uzyskanej ze sprzedaży rzeczy obciążonej oraz wzoru planu podziału i ostatecznego planu podziału;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 8 grudnia 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wzoru arkusza oceny pracy asesora sądowego;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 8 grudnia 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie utrwalania dźwięku albo obrazu i dźwięku dla celów procesowych w postępowaniu karnym;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 8 grudnia 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia wzorców dotyczących spółki z ograniczoną odpowiedzialnością udostępnionych w systemie teleinformatycznym;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 8 grudnia 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie oceny kwalifikacji kandydatów na wolne stanowisko prokuratorskie;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 8 grudnia 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wysokości wynagrodzenia aplikantów aplikacji sędziowskiej;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 8 grudnia 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wysokości zryczałtowanych kosztów przeprowadzenia dowodu z opinii opiniodawczego zespołu sądowych specjalistów;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 8 grudnia 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia wzorców dotyczących spółki komandytowej udostępnionych w systemie teleinformatycznym;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 8 grudnia 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie dodatków funkcyjnych przysługujących asesorum sądowym;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 8 grudnia 2015 r.

w przedmiocie prezydenckiego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 10 grudnia 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wysokości stawek wynagrodzenia zasadniczego kierowników zespołów i specjalistów;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 10 grudnia 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie konkursów na stanowiska kierownika i specjalisty opiniodawczego zespołu sądowych specjalistów;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 11 grudnia 2015 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 11 grudnia 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie utworzenia prokuratur apelacyjnych, okręgowych i rejonowych oraz ustalenia ich siedzib i obszarów właściwości;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 11 grudnia 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia wzoru spisu zlikwidowanych składników masy upadłości;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 11 grudnia 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia wzorów formularzy wniosku o ogłoszenie upadłości osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 11 grudnia 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowego sposobu prowadzenia rejestrów wchodzących w skład Krajowego Rejestru Sądowego oraz szczegółowej treści wpisów w tych rejestrach;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 11 grudnia 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie przekazania niektórym sądom okręgowym i sądom rejonowym rozpoznawania spraw gospodarczych z obszarów własności innych sądów okręgowych i sądów rejonowych;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 11 grudnia 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie konta w systemie teleinformatycznym obsługującym zgłoszenie na wolne stanowisko asesorskie;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 11 grudnia 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 października 2015 r. – Regulamin urzędowania sądów powszechnych;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 11 grudnia 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie pytań i zadań problemowych na egzamin dla osób ubiegających się o licencję doradcy restrukturyzacyjnego;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 11 grudnia 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia wzoru pisemnego zgłoszenia wierzytelności;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 11 grudnia 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia wzoru spisu wierzytelności oraz wzoru spisu wierzytelności spornych;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 11 grudnia 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia wzoru sprawozdania z czynności syndyka, wzoru sprawozdania rachunkowego syndyka i wzoru sprawozdania ostatecznego syndyka;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 11 grudnia 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia wzoru sprawozdania z wykonania planu podziału;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 11 grudnia 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie egzaminu dla osób ubiegających się o licencję doradcy restrukturyzacyjnego oraz opłaty egzaminacyjnej;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 11 grudnia 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia wzorców dotyczących spółki jawnej udostępnionych w systemie teleinformatycznym;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 11 grudnia 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia wzoru listy wierzytelności;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 11 grudnia 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia wzoru spisu inwentarza w postępowaniu upadłościowym, spisu należności w postępowaniu upadłościowym oraz spisu nieobjętych przez syndyka składników majątku upadłego;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 11 grudnia 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia wzorów i sposobu udostępniania urzędowych formularzy pism procesowych w postępowaniu cywilnym;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 11 grudnia 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia wzoru sprawozdania z czynności nadzorcy sądowego i zarządcy, wzoru sprawozdania rachunkowego i wzoru sprawozdania końcowego zarządcy;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 11 grudnia 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie sposobu i trybu opracowania rocznego harmonogramu działalności szkoleniowej Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 11 grudnia 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wyznaczania patronów praktyk, zakresu ich obowiązków oraz warunków sprawowania patronatu nad aplikantami;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 11 grudnia 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia wzoru spisu inwentarza w postępowaniu sanacyjnym;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 11 grudnia 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia członków Komisji Egzaminacyjnej powołanej do przeprowadzenia egzaminu dla osób ubiegających się o licencję doradcy restrukturyzacyjnego oraz zespołu do przygotowania pytań i zadań problemowych na egzamin;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 11 grudnia 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia wzoru karty do głosowania w postępowaniu o zatwierdzenie układu;

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 18 grudnia 2015 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy – o zmianie ustawy o Trybunale Konstytucyjnym (druk sejmowy nr 122);

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 18 grudnia 2015 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Trybunale Konstytucyjnym (druk sejmowy nr 129).

XIII. SKŁAD KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA⁶²

1. Dariusz **ZAWISTOWSKI** - Przewodniczący Rady
Sędzia Sądu Najwyższego^{*5)}
2. Piotr **RACZKOWSKI** - Wiceprzewodniczący Rady
Sędzia Wojskowego Sądu Okręgowego w Warszawie
3. Krzysztof **WOJTASZEK** - Wiceprzewodniczący Rady
Sędzia Sądu Okręgowego w Lublinie
4. Andrzej **ADAMCZUK** - Sędzia Sądu Okręgowego w Poznaniu
5. Rafał **AMBROZIK** - Senator RP^{*4)}
6. Borys **BUDKA** - Poseł na Sejm RP^{*3)}
7. Janusz **DRACHAL** - Sędzia Naczelnego Sądu Administracyjnego
8. Małgorzata **GERSDORF** - Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego
9. Stanisław **GOGACZ** - Senator RP^{*4)}
10. Katarzyna **GONERA** - Sędzia Sądu Najwyższego
11. Andrzej **JAGIEŁŁO** - Sędzia Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach,
od 9 czerwca 2015 Sędzia Naczelnego Sądu Administracyjnego
12. Wiesław Jerzy **JOHANN** - osoba powołana przez Prezydenta RP^{*1)}
13. Jan **KREMER** - Sędzia Sądu Apelacyjnego w Krakowie
14. Maria **MOTYLSKA-KUCHARCZYK** - Sędzia Sądu Okręgowego w Łodzi
15. Andrzej **NIEDUŻAK** - Sędzia Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu
16. Gabriela **OTT** - Sędzia Sądu Okręgowego w Katowicach
17. Sławomir **PAŁKA** - Sędzia Sądu Rejonowego w Oławie
18. Krystyna **PAWŁOWICZ** - Poseł na Sejm RP^{*3)}
19. Stanisław **PIOTROWICZ** - Poseł na Sejm RP^{*3)}
20. Ewa **PRENETA-AMBICKA** - Sędzia Sądu Okręgowego w Rzeszowie
21. Tomasz **RZYMKOWSKI** - Poseł na Sejm RP^{*3)}
22. Janusz **ZIMNY** - Sędzia Sądu Okręgowego w Gdańsku
23. Zbigniew **ZIOBRO** - Minister Sprawiedliwości^{*2)}
24. Waldemar **ŻUREK** - Rzecznik Prasowy Rady
Sędzia Sądu Okręgowego w Krakowie

⁶² Skład Krajowej Rady Sądownictwa wg stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. Zmiany w składzie Rady oznaczono symbolem ^{*1-5)}.

Zgodnie z Konstytucją RP kadencja wybranych członków Rady trwa 4 lata.

W 2015 roku

- x1) Prezydent RP Andrzej Duda postanowieniami z dnia 30 września 2015 r. odwołał dotychczasowego przedstawiciela Prezydenta RP Łukasza Bojarskiego i powołał w skład Krajowej Rady Sądownictwa Wiesława Jerzego Johanna, Sędziego Trybunału Konstytucyjnego w stanie spoczynku;
- x2) 16 listopada 2015 r. Ministrem Sprawiedliwości i członkiem KRS został Zbigniew Ziobro. Ministrami Sprawiedliwości i członkami Rady byli również: Cezary Grabarczyk (do 30.04.2015 r.) i Borys Budka (od 4 maja do 16 listopada 2015 r.).
- x3) Uchwałami Sejmu RP z dnia 25 listopada 2015 r. na członków Krajowej Rady Sądownictwa wybrani zostali posłowie: Borys Budka, Krystyna Pawłowicz, Stanisław Piotrowicz i Tomasz Rzymkowski.
Do listopada 2015 r. członkami Rady byli posłowie: Jan Bury, Sławomir Kopyciński, Witold Pahl i Krystyna Pawłowicz;
- x4) Zgodnie z Uchwałą Senatu RP z dnia 18 grudnia 2015 r. na członków Krajowej Rady Sądownictwa wybrani zostali senatorowie: Rafał Ambrozik i Stanisław Gogacz;
Do grudnia 2015 r. członkami Rady byli senatorowie Grażyna Sztark i Piotr Zientarski;
- x5) Krajowa Rada Sądownictwa na posiedzeniu plenarnym w dniu 17 listopada 2015 r. wybrała SSN Dariusza Zawistowskiego na Przewodniczącego KRS.

5 listopada 2015 r. prof. Roman Hauser, Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego złożył rezygnację z dniem 6 listopada 2015 r. z funkcji Przewodniczącego Krajowej Rady Sądownictwa. Decyzja ta związana była z wyborem na stanowisko sędziego Trybunału Konstytucyjnego. Zgodnie z uchwałą Sejmu RP z 8 października 2015 r. kadencja nowo wybranego sędziego miała rozpocząć się 7 listopada 2015 r.

**PREZYDIUM
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA⁶³**

- Sędzia Dariusz **ZAWISTOWSKI** – Przewodniczący
Sędzia Piotr **RACZKOWSKI** – Wiceprzewodniczący
Sędzia Krzysztof **WOJTASZEK** – Wiceprzewodniczący
Sędzia Andrzej **ADAMCZUK** – Członek Rady
Sędzia Gabriela **OTT** – Członek Rady
Sędzia Ewa **PRENETA-AMBICKA** – Członek Rady

W dniu 17 listopada 2015 r. Krajowa Rada Sądownictwa wybrała SSN Dariusza Zawistowskiego na Przewodniczącego KRS w związku z rezygnacją prof. Romana Hausera z funkcji Przewodniczącego Krajowej Rady Sądownictwa.

---

⁶³ Skład Prezydium KRS wg stanu na dzień 17 listopada 2015 r.

**Komisje stałe i problemowe Krajowej Rady Sądownictwa
wg stanu na dzień 31 grudnia 2015 r.**

STAŁE KOMISJE KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

• OGÓLNA I SZKOLEŃ

Sędzia Jan KREMER- Przewodniczący

Sędzia Andrzej ADAMCZUK

Sędzia Janusz DRACHAL

Sędzia Katarzyna GONERA

Sędzia Andrzej NIEDUŻAK

Sędzia Gabriela OTT

Sędzia Piotr RACZKOWSKI

Sędzia Dariusz ZAWISTOWSKI

Sędzia Janusz ZIMNY

Sędzia Waldemar ŻUREK

• DO SPRAW ODPOWIEDZIALNOŚCI DYSCYPLINARNEJ SĘDZIÓW

Sędzia Krzysztof WOJTASZEK - Przewodniczący

Sędzia Andrzej ADAMCZUK

Sędzia Andrzej JAGIEŁŁO

Pan Wiesław JOHANN

Sędzia Maria MOTYLSKA-KUCHARCZYK

Sędzia Gabriela OTT

Sędzia Sławomir PAŁKA

Sędzia Ewa PRENETA-AMBICKA

Sędzia Piotr RACZKOWSKI

Sędzia Janusz ZIMNY

Sędzia Waldemar ŻUREK

- BUDŻETOWA

Sędzia Ewa PRENETA-AMBICKA – Przewodnicząca

Sędzia Andrzej ADAMCZUK

Sędzia Andrzej JAGIEŁŁO

Sędzia Jan KREMER

Sędzia Maria MOTYLSKA-KUCHARCZYK

Sędzia Andrzej NIEDUŻAK

Sędzia Gabriela OTT

Sędzia Sławomir PAŁKA

Sędzia Piotr RACZKOWSKI

Sędzia Krzysztof WOJTASZEK

Sędzia Dariusz ZAWISTOWSKI

Sędzia Janusz ZIMNY

Sędzia Waldemar ŻUREK

- DO SPRAW WIZYTACJI I LUSTRACJI

Sędzia Gabriela OTT- Przewodnicząca

Sędzia Andrzej ADAMCZUK

Sędzia Jan KREMER

Sędzia Maria MOTYLSKA-KUCHARCZYK

Sędzia Ewa PRENETA-AMBICKA

Sędzia Piotr RACZKOWSKI

Sędzia Janusz ZIMNY

Sędzia Waldemar ŻUREK

- DO SPRAW ETYKI ZAWODOWEJ SĘDZIÓW

Sędzia Katarzyna GONERA – Przewodnicząca

Pan Wiesław JOHANN

Sędzia Jan KREMER

Sędzia Maria MOTYLSKA-KUCHARCZYK

Sędzia Andrzej NIEDUŻAK

Sędzia Gabriela OTT

Sędzia Sławomir PAŁKA

Poseł Krystyna PAWŁOWICZ

Sędzia Ewa PRENETA-AMBICKA

Sędzia Krzysztof WOJTASZEK

Sędzia Dariusz ZAWISTOWSKI

Sędzia Janusz ZIMNY

Sędzia Waldemar ŻUREK

KOMISJE PROBLEMOWE KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

- KONTAKTÓW MIĘDZYNARODOWYCH

Sędzia Katarzyna GONERA- Przewodnicząca

Sędzia Andrzej ADAMCZUK

Sędzia Andrzej NIEDUŻAK

Sędzia Gabriela OTT

Sędzia Sławomir PAŁKA

Sędzia Ewa PRENETA-AMBICKA

Sędzia Piotr RACZKOWSKI

Sędzia Janusz ZIMNY

Sędzia Waldemar ŻUREK

- SKARG, WNIOSKÓW I PETYCJI

Sędzia Ewa PRENETA-AMBICKA - Przewodnicząca

Sędzia Andrzej ADAMCZUK

Sędzia Janusz DRACHAL

Sędzia Maria MOTYLSKA-KUCHARCZYK

Sędzia Andrzej NIEDUŻAK

Sędzia Gabriela OTT

Sędzia Sławomir PAŁKA

Sędzia Piotr RACZKOWSKI

Sędzia Krzysztof WOJTASZEK

Sędzia Janusz ZIMNY

Sędzia Waldemar ŻUREK

- ŚRODKÓW SPOŁECZNEGO PRZEKAZU

Sędzia Waldemar ŻUREK - Przewodniczący

Sędzia Janusz DRACHAL

Pan Wiesław JOHANN

Sędzia Jan KREMER

Sędzia Andrzej NIEDUŻAK

Sędzia Sławomir PAŁKA

Sędzia Ewa PRENETA-AMBICKA

Sędzia Piotr RACZKOWSKI

Sędzia Janusz ZIMNY

- DO SPRAW ZWIĄZANYCH Z POWSTANIEM DOMU SĘDZIEGO SENIORA

Sędzia Sławomir PAŁKA - Przewodniczący

Sędzia Andrzej JAGIEŁŁO

Sędzia Ewa PRENETA-AMBICKA

Sędzia Piotr RACZKOWSKI

Sędzia Krzysztof WOJTASZEK

Sędzia Janusz ZIMNY

Sędzia Waldemar ŻUREK